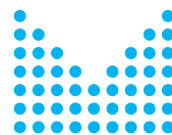

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Rozvoj dobrovolnictví v ČR

A/Popis dobrovolnických organizací a příkladů dobré praxe v zahraničí

**Německo, Polsko, Slovensko,
Rakousko, Itálie, Nizozemí**

Zpracováno v projektu „Koncepte rozvoje dobrovolnictví v České republice s akcentem na zajištění regionální a oborové dostupnosti dobrovolnictví v podobě dobrovolnických center“ (Rozvoj dobrovolnictví v ČR), reg. č. CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_029/0003724/, který je spolufinancován z Evropské unie, Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Zaměstnanost a státního rozpočtu České republiky.

Studii zpracoval vědecko-výzkumný ústav:

ACCENDO – Centrum pro vědu a výzkum, z.ú.

Švabinského 1749/19, 702 00 Ostrava – Moravská Ostrava,

IČ: 28614950, tel.: +420 596 112 649, web: <http://accendo.cz/>, e-mail: info@accendo.cz

Realizační tým:

Doc. Ing. Lubor Hruška, Ph.D.

Mgr. Andrea Hrušková

Ing. Eva Poledníková, Ph.D.

Ing. Ivana Foldynová, Ph.D.

PhDr. Jiří Tošner

PaedDr. Miroslav Pilát, Ph.D.

Ing. David Kubáň

Ing. Petr Proske

Monika Gil

Citační vzor:

HRUŠKA, L.; HRUŠKOVÁ, A.; a kol. *Analýza o stavu dobrovolnictví v zahraničí a ČR. Část A*
Popis dobrovolnických organizací a příkladů dobré praxe v zahraničí. Ostrava: ACCENDO. 2018.

OBSAH

Obsah.....	3
Seznam zkratek.....	6
1 Německo.....	7
1.1 Den andělů (Engeltag)	7
1.2 FIREMNÍ DOBROVOLNICTVÍ – ŠTĚTEC PRO LEBENSHILFE	9
1.3 MALÍ KNIHOMOLOVÉ Z PLATTLINGU.....	12
1.4 LÜNEBURGER KULTURSCHLÜSSEL.....	14
1.5 SPORT BEZ HRANIC (Sport ohne Grenzen).....	17
1.6 DOBROVOLNICKÝ PROGRAM: „EHRENSACHE NATUR“ & LEBENSHILFE.....	20
2 Polsko.....	23
2.1 SENIOŘI A MLÁDEŽ V DOBROVOLNICTVÍ	23
2.2 RECEPT NA DOBROVOLNICTVÍ – PROPAGACE A ORGANIZACE DOBROVOLNICTVÍ VE MĚSTĚ ŁÓDŹ	25
2.3 CO SE NAUČÍŠ,.... ANEB VZDĚLANÉ DÍTĚ JE INVESTICE DO BUDOUCNOSTI.....	28
2.4 INTEGRACE MLÁDEŽE	30
2.5 VLAK ZMĚN.....	33
2.6 E-DOBROVOLNICTVÍ.....	36
3 Slovensko	39
3.1 Bratislavské dobrovolnické centrum.....	39
3.1.1 Dobrovolnický program Rychlá rota.....	39
3.1.2 Dobrovolnický program Jsem tu pro tebe	42
3.1.3 Dobrovolnický program Trh dobrovolnictví	45
3.2 Dom Quo Vadis – dům, který chce být duchovním srdcem města	48
3.2.1 O projektu Dom Quo Vadis a jeho aktivity	48

3.2.2	Projekt DQV a příběhy dobrovolníků	51
3.3	Klub dětské naděje.....	54
3.3.1	Všeobecné informace	54
3.3.2	Příběh dobrovolnice Vladky	57
4	Rakousko.....	59
4.1	ULF - Unabhängiges LandesFreiwilligenzentrum (Nezávislé státní centrum pro dobrovolnou práci)	59
4.1.1	„OBSTKLAUBM“ – NIX VAWIASTN (Nic nazmar – dobrovolný sběr ovoce uprchlíky).....	60
4.1.2	VÝSTAVA „SINNESRAUSCH“ (Opojení smyslů)	62
4.2	WIENER HILFSWERK.....	64
4.2.1	ZDRAVÍ PRO ŽIVOT – dobrovolnický projekt prevence zdraví pro seniory 65	
4.3	NEUSTART – dobrovolní probační referenti	68
4.4	FREIWILLIGENZENTRUM SALZBURG	72
4.5	YOUNG CARITAS – „Ja! – Jung trifft Alt“ (Ano! Mladí se setkávají se starými)	75
5	Itálie	79
5.1	TULIME ONLUS.....	79
5.2	CSVCH – Centrum podpory dobrovolnictví provincie Chieti.....	83
5.3	TELEFONO ROSA (Růžový telefon).....	87
5.4	CENTRUM SOLIDARITY	90
5.5	ROZVOJ DĚTÍ A MLÁDEŽE	94
5.6	VÍTEJTE! – dobrovolníci na dětském onkologickém oddělení.....	98
6	Nizozemí.....	102
6.1	MOVISIE	102
6.1.1	TRŽIŠTĚ.....	102
6.1.2	EMANCIPACE MUŽŮ MEZI IMIGRANTY	105

6.2	AKADEMIE DOBROVOLNICTVÍ.....	108
6.3	PROPAGACE DOBROVOLNICTVÍ.....	111
6.4	LIFE COACH – Trenér pro život.....	114
6.5	VZDĚLÁVÁNÍ SOCIÁLNĚ VYLOUČENÝCH OSOB	117

SEZNAM ZKRATEK

AWS	Seniorská dobrovolnická Akademie
BDC	Bratislavské dobrovolnické centrum
BITC	Bussines in the Community
CEV	Evropské dobrovolnické centrum
DGUV	Německé zákonné úrazové pojištění
DQV	Dům Quo Vadis
EU	Evropská unie
KC	Krizové centrum
KDN	Klub Dětské Naděje
NC	Nízko-prahové centrum
PR	Vztahy s veřejností
SKW	Školní dobrovolnické kluby
ULF	Nezávislé státní centrum pro dobrovolnou práci

1 NĚMECKO

1.1 DEN ANDĚLŮ (ENGELTAG)

Organizace: Stiftung Gute-Tat.de, Berlín

Web: www.gute-tat.de

Nadace Gute-Tat podporuje sociální projekty, do nichž je v současnosti zapojeno více než 13 000 dobrovolníků. Jednou z vizí nadace je, že sociální projekty potřebují angažovanost dobrovolníků. V rámci sociálních projektů jsou aktivní dobrovolníci jako tzv. „andělé“, kteří pravidelně pomáhají v domovech důchodců, v institucích pro zdravotně postižené, v dětských domovech, institucích pro lidi bez domova a dalších organizacích. Takzvaný „Den andělů“ („Engeltag“) je financován výhradně z darů a je organizován dobrovolně.

Den andělů pro děti z dětského domova

Nadace Gute-Tat.de zorganizovala dne 11. října 2014 akci s názvem „Den andělů“ (Engeltag) pro děti z dětského domova v Berlíně. V tento den mělo každé dítě svého vlastního anděla, se kterým strávilo nezapomenutelný den plný zážitků v Mnichově. Dne se účastnilo celkem 50 dětí a 50 andělů. V sobotu ráno se v Mnichově shromáždili všichni andělé na parkovišti u Isartoru, kde také přijel autobus s dětmi. Autobus poskytla společnost MAN bezplatně. Řidič autobusu Sascha Jablonski vozí děti do Mnichova v rámci Dne andělů již několik let a podotýká, že si děti s „anděly“ moc rozumí, mnoho dětí již znají své anděly z předešlých dnů andělů. Děti jsou z této akce velmi nadšené a vracejí se zpátky do domovů unavené ale šťastné. Děti zažili vzrušující lov na ostrově Prater, poté shlédli kultovní film „Museum Lichtspiele“. Pro mladší děti byl připraven film "Peterson a Findus".

Pak bylo pro všechny děti i anděly připraveno občerstvení v restauraci Dreigroschenkeller. Děti si pochutnaly, dostaly zmrzlinu jako dezert, a navíc personál restaurace připravil pro děti zábavu. Velkou zásluhu na tomto dni mají jak jednotliví andělé, tak společnost MAN, muzeum Lichtspiele a restaurace Dreigroschenkeller. Ti všichni akci štědře podpořili.

Den andělů se konal také v sobotu 25. července 2015. Tento den se v Mnichově, v Ismaningu setkalo 60 dětí a 40 andělů. Díky této akci mohly starší děti

Ismaningu prožít velmi zvláštní prohlídku v Centru Allianz, ve kterém si mohli prohlédnout techniku na provádění testů nárazů automobilů. Generální ředitel společnosti osobně provedl děti a anděly prostory Centra. Děti měly možnost navštívit testovací zařízení, sedět ve výstavních vozidlech, sledovat snímky a filmy z havarijních testů. Mezitím některé mladší děti vyslechly koncert zvláštního druhu: společnost die Aktion Kinder Unfallhilfe e.V podpořila akci s anděly interaktivním koncertem na téma bezpečnost silničního provozu, kdy dva zpěváci s kytarou, elektrickým pianem, kontrabasem a houslemi bavili děti a povzbuzovali je, aby zpívaly, tleskaly, tančily a skákaly. Děti se tak hravě seznámily s nejdůležitějšími pravidly bezpečné jízdy na kolech, a pohybu po chodnících a na ulicích.

Akce "Andělem na jeden den" (Engel für 1 Tag) se konala znovu 21. srpna 2015, kdy berlínští andělé byli opět v akci. Tentokrát se sedm andělů setkala v městské části Berlína Wedding za účelem vyzkoušet si letecký simulátor. Většina andělů toto místo ještě nenavštívila a byli z něj přirozeně nadšení. Hlavním cílem této páteční akce však bylo potěšit celkem 17 dětí z dětského domova Kinder und Jugendheim e.V. v Trebbineru, kteří navštívili letecký simulátor se svými 3 opatrovníky. Kapitán Maik Schindler a jeho posádka přivítali vřele skupinu dětí na palubě letu. Dětem bylo vysvětleno, jak vzlétnout a přistát, a byla jim představena cesta do San Francisca a Alcatrazu. Po kontrole palubního lístku a check-in měly všechny děti možnost vstoupit do kajuty. Každý se mohl posadit na sedadlo pilota, spustit letadlo a letěl pod nebo přes most Golden Gate a pak předat řízení tak, aby druhý pilot mohl bezpečně přistát. Všechno bylo řízeno pod vedením a za pomoci kapitána. Letečtí nováčci byli překvapeni, jaká technologie se v tak malém kokpitu nachází a jak je prostor v letadle těsný. Přistání a vyhýbání se vyžadovalo větší sílu a koncentraci, než se očekávalo. Ale všichni cestující dosáhli cíle bezpečně a s úsměvem na tvářích. Posléze jely všechny děti na společný oběd do jihozápadní části Berlína, kde je také čekalo vřelé přivítání. V restauraci BSC Sport-Casino byly dětem podávány čerstvé hamburgery a hranolky a každý si také v krásném slunečném počasí mohl vychutnat zmrzlinu.

Objevná Tour s anděly - Od SOS dětské vesnice až po německé Technické museum - další z "andělských akcí" se konala v neděli 7. října 2017. Akci uspořádala nadace GuteTat ve spolupráci s organizací Berliner helfen e.V. Tento

den byl jedinečným pro 16 dívek a chlapců z dětské vesničky SOS v Braniborsku/Havel, kteří navštívili německé technické muzeum v Berlíně. Nejmladšímu účastníkovi dne bylo šest let, nejstaršímu 17. Výlet byl financován asociací Berliner helfen, která zaplatila cestu autobusem, lístky do muzea a také oběd. Nadace "Gute-Tat" pak uspořádala samotnou exkurzi. Ne jako velká skupina, ale děti jednotlivě nebo ve dvojicích, objevovaly muzejní poklady, což bylo možné jen proto, že mladší děti byly doprovázeny dobrovolníky. Jedním z devíti dobrovolníků, kteří se podíleli na návštěvě muzea jako andělé, byla také advokátka v důchodu paní Angelika Klimpe (67) z Prenzlauer Berg, která se akcí "Gute-Tat" často účastní. Jak podotkl ředitel dětské vesnice SOS, takováto návštěva muzea je pro děti mimořádným zážitkem, který nemají každý den. Dívky a chlapci, kteří žijí v dětské vesnici, byli Úřadem pro mládež z rodin odebráni, protože jejich rodiče jsou drogově závislí nebo alkoholici.

1.2 FIREMNÍ DOBROVOLNICTVÍ – ŠTĚTEC PRO LEBENSHILFE

Organizace: Stiftung Gute-Tat.de, Berlín; Teamevent-plu

Web: www.gute-tat.de

www.teamevent-plus.de

Cílem nadace GuteTat.de je zapojit do dobrovolnictví firmy a společnosti a podporovat a rozvíjet tak firemní dobrovolnictví. *Firemní dobrovolnictví* je dobrovolný závazek firem a jejich zaměstnanců pracovat pro charitativní služby a instituce. V minulosti byla za „dobrou“ firmu označována ta, která dosahovala ekonomického úspěchu, zisku. Dnes však společnost očekává, že firmy budou prosazovat a podporovat také environmentální a sociální cíle. Jedním ze způsobů, jak splnit tuto podnikovou odpovědnost, je podporovat angažovanost zaměstnanců nazvanou firemní dobrovolnictví. Jedná se o jejich využití v různých projektech neziskové povahy, což nejen odráží společenský závazek firmy, ale také zvyšuje její atraktivitu jako zaměstnavatele. Firmy a společnosti se mohou zapojit následujícími způsoby: podpora a uznání individuální, neziskové angažovanosti zaměstnanců; mentoring (sponzorství, výukový program); „čestné dny skupin zaměstnanců“, účast na „tržišti Gute Tat“. Firemní dobrovolnictví přináší firmám pozitivní efekty: věrnost zaměstnanců a zvýšení přitažlivosti jako zaměstnavatele;

zlepšení kvalifikace pracovníků prostřednictvím sociálních dovedností; rozvoj týmové práce a týmového ducha; zvýšení schopnosti týmů řešit problémy a inovace; odstranění vnitřních překážek. Pro zaměstnance znamená zapojení do dobrovolnických aktivit především zvýšení motivace prostřednictvím účasti na společenském projektu, rozmanitost v profesionálním životě, posílení sebevědomí a osobní rozvoj, rozvoj sociálních a profesních dovedností, budování a zlepšování neformálních vztahů ve společnosti. Za pozitivní účinky, které firemní dobrovolnictví přináší pro charitativní organizaci, lze označit jako podporu prostřednictvím práce a kompetencí, realizaci projektů a prací, pro které by samotná instituce neměla žádné prostředky a know-how, snížení strachu z kontaktu s hospodářským odvětvím, budování dlouhodobých vztahů se společnostmi a dobrovolníky. Jednou z možností, jak zapojit firmy do sociálních projektů a zvýšit jejich občanskou angažovanost je nabídka organizování firemních výletů a společenské týmové akce v rámci *Teamevent-plus*. Teamevent-plus je síť neziskových zprostředkovatelů v německy mluvících zemích s hlubokými zkušenostmi firemního dobrovolnictví. Členové sítě organizují po mnoho let firemní výlety a společenské týmové akce a jsou klíčovými kontakty pro dobrovolnictví a firemní zapojení v jejich regionech. Síť byla založena v roce 2016 s cílem vytvořit centrální platformu pro tuto oblast působnosti a poskytnout společné kontaktní místo pro angažovanost zaměstnanců ve společnosti. Síť je koordinována Stiftung Gute-Tat a podporována Federální asociací dobrovolnických agentur bagfa eV.

Štětec pro Lebenshilfe – DGUV

Berlínští zaměstnanci společnosti Deutsche Gesetzliche Unfallversicherung (DGUV; Německé zákonné úrazové pojištění) a zaměstnanci z Mnichova a Kolína nad Rýnem se setkali, aby podpořili zařízení Lebenshilfe v Berlíně. Lebenshilfe Berlin pracuje od roku 1960 s lidmi s mentálním postižením. Jedná se o svépomocnou organizaci s různými poradenskými a pečovatelskými službami, od nabídky zaměstnání až po nabídku bydlení. Tým DGUV pomáhal při úpravě nových prostor pro obyvatele domu, jednalo se především o novou výmalbu. Na práci se nepodílel jen tým DGUV, ale pomáhali také budoucí obyvatelé pěti nových pokojů. Vzájemnou spoluprací zvládly oba týmy práci za méně než 4 hodiny, na což byli patřičně hrdi.

„Coffee Marketing Team“ - pěkný den pro starší lidi z „Pflegen & Wohnen“ v Hamburku

Zaměstnanci týmu Coffee Marketing dorazili před ošetrovatelský dům, aby si odvedli své klienty přímo do kavárny Klönschnack. Když je 17členný tým kompletní, trénink může začít. Dům s ošetrovatelskou službou „Pflegen & Wohnen“ v Hamburku/Horn existuje od roku 1985. Ve velkém komplexu budov žije 193 seniorů. Odborný personál zařízení je otevřen pro jakékoli činnosti. Tým se po organizační schůzce rozdělil do šesti skupin a v dopoledních hodinách pomáhal seniorům tréninkem paměti, hraním her a drobnými řemeslnými pracemi (například výroba adventních věnců). Po dopoledním programu odešli klienti na oběd a všichni dobrovolníci měli také příležitost posílit se. Odpolední program zahrnoval pečení cookies v Café Klönschnack. V zimní zahradě na Mensch-ärgere-dich-fest pak bylo připraveno 5 hráčů, kteří mezi sebou soupeřili v hodu kostkami nebo v kuželkách. V průběhu hry přicházejí mezi hráče malé kulinářské pozdravy z kuchyně za účelem ještě si trochu příjemné odpoledne osladit. Mezitím probíhá ve třetím patře turnaj Rummy Cup. Nejtěžší je vždy získat ta správná čísla, která se hodí do hry. No, a kdyby někdo tak trochu podváděl, zase se tak moc neděje. Dvě skupiny hráčů začínají jedno kolo za druhým a jen neradi opouštějí na konci odpoledne své herní stoly. A také zde, do třetího patra, dorazí v odpoledních hodinách opět talíře z kuchyně s dobrotami.

Rechtsamt Lichtenberg teambuildingová pomoc školce Kita Wirbelwind

Pět zaměstnanců právní kanceláře okesu Lichtenberg (Rechtsamt Lichtenberg) v Berlíně se nenechalo odradit nemocí ani počasím a využili příležitosti s Team Event Plus, aby se společensky zapojili do pracovního dne a podpořili dětskou školku „Kita Wirbelwind“ v Pankowě. Kita Wirbelwind se denně stará o 100 dětí různého věku. Zaměstnanci kanceláře pomáhali v rámci svého teambuildingu upravit zahrádku před školkou, především odstranit plevel, ořezat stromy a pohrabat listí. Dobrovolníci pomáhali do odpoledních hodin, kdy se společně těšili dobrým pocitem z vykonané práce.

1.3 MALÍ KNIHOMOLOVÉ Z PLATTLINGU

Organizace: Regionální dobrovolnické centrum „Mach mit“, Deggendorf

Web: www.freiwilligenzentrum-deggendorf.de

Deggendorf leží v Dolním Bavorsku v jihovýchodní části Spolkové republiky Německo poblíž jihozápadní hranice s Českou republikou. V roce 2012 zde žilo 31 699 obyvatel. Českým partnerským městem Deggendorfu je město Písek. Deggendorf je správním centrem stejnojmenného zemského okresu, ke kterému patří 26 okolních obcí.

V zemském okrese Deggendorf působí od roku 2011 *Regionální dobrovolnické centrum „Mach mit“ („Přidej se“)*. Je jedním z více než 80 dobrovolnických center v Bavorsku a více než 400 center v celém Německu. Bylo zřízeno Zemským okresem Deggendorf, který poskytuje také největší část finančních prostředků. Dále je centrum spolufinancováno z programu EU Leader (Místní akční skupina Deggendorf) a dalších veřejných zdrojů na projektové bázi. Smyslem a náplní práce centra je podporovat a rozvíjet dobrovolnickou činnost v Deggendorfu a okolních obcích. Centrum registruje a školí dobrovolníky, vyhledává a podporuje jednotlivce i dobrovolnické organizace, kterým dobrovolníky zprostředkovává, a realizuje také vlastní dobrovolnické projekty a kampaně. Aktuálně spolupracuje s více než dvěma desítkami dobrovolnických organizací a 350 dobrovolníky všech věkových kategorií, aktuálně ve věku 15–83 let. Centrum se zaměřuje na nejrůznější cílové skupiny a jejich potřeby: předškolní děti a školáky, mládež a studenty, zdravotně a sociálně hendikepované a na seniory.

Jedním ze stěžejních projektů centra „Mach mit“ je projekt *“Malí knihomolové z Plattlingu” (Der Plattlinger Bücherwurm)*. Již třetím rokem připravují dobrovolníci s podporou zaměstnanců místní knihovny v městečku Plattling jednou měsíčně pro prvňáky místní základní školy zábavně-vzdělávací program, jehož základem je předčítání kvalitních dětských knih. Projekt si klade za cíl rozvíjet u dětí jazykové kompetence, fantazii a kreativitu, posilovat sociální dovednosti a zprostředkovat dětem knihovnu jako místo pro objevování nových informací a zážitků. Pro děti je v knihovně připraven příjemně vyzdobený prostor vybavený hračkami a pestrými

polštářky, do kterého se rády vrací. Za každou návštěvu dostanou do svého čtenářského průkazu nálepkou, a pokud nasbírají pět, resp. deset nálepek, můžou se těšit na zajímavé překvapení. Všech deset dobrovolnic ve věku 20 až 70 let, které dětem předčítají, se na svou roli připravovalo během školení, které organizuje centrum „Mach mit“. Zároveň mají možnost se o své zkušenosti podělit a vzájemně se podpořit během pravidelných schůzek. Do projektu se ve školním roce 2013/14 zapojilo celkem 62 prvňáčků.

Projekt „*Sousedská výpomoc a podpora seniorů v obci Metten*“ běží s podporou centra „Mach mit“ již čtvrtým rokem. Dobrovolnické centrum připravilo jednoduchý informační leták, který slouží zároveň jako „přihláška“ do projektu pro dobrovolníky i pro ty, kteří pomoc potřebují. Dobrovolníci nejčastěji pomáhají s drobnými nákupy, dovozem na kratší vzdálenosti, doprovázejí seniory při procházkách, povídají si s nimi a naslouchají. Projekt dobrovolnictví stojí dle jeho autorů na těchto zásadách: pomáhat rychle a nebyrokraticky; dobrovolnictví nenahrazuje profesionální služby sociálních služeb, řemeslníků apod.; nasazení dobrovolníků je zdarma a příjemce služeb k ničemu nezavazuje; „Mach mit“ je jako sociální organizace zřízená zemským okresem zcela neutrální. Součástí informačního letáku, který je určen jak seniorům, tak dobrovolníkům, je zároveň krátký dotazník zjišťující, o jaké služby mají senioři zájem, resp. jaký druh výpomoci jsou dobrovolníci ochotni nabídnout. Vyplněnou anketu je možné odštíhnout a společně s předtištěným korespondenčním lístkem odeslat na adresu dobrovolnického centra. To se následně postará o propojení pomocníků a těch, kteří pomoc potřebují.

Prvním velkým projektem centra byla účast dobrovolných pomocníků centra na významné sportovní události „*Mistrovství světa v kanoistice v Plattlingu*“, které se konalo na Isarwelle v Plattlingu v roce 2011. Na žádost partnerů projektu bylo do akce zapojeno 60 dobrovolníků, které centrum přijalo na účely této akce po propagaci prostřednictvím médií, ve školách atd. Role dobrovolníků začala již při příležitosti slavnostního otevření. Pomáhali v tiskovém středisku, při dopingové kontrole v Kinderlandu, v kempu, ve VIP prostoru, při koordinaci kyvadlové dopravy a dohledu na bezpečnost. Dobrovolnické centrum naštěstí poskytlo dost dobrovolníků s rozsáhlými jazykovými znalostmi, kteří mohli průběžně pomáhat

sportovcům a novinářům tlumočit do anglického jazyka. Dobrovolníci se podíleli také na zajištění fungování technického vybavení (výstavba a demontáž plochých obrazovek, vytažení národních vlajek a předávání medailí při slavnostním ceremoniálu aj.)

Dobrovolnické centrum bylo po dobré zkušenosti z Mistrovství světa v kanoistice osloveno pro příležitost *Canoe Freestyle Mistrovství Evropy 2016*. Na zajištění této sportovní akce se podílelo 40 dobrovolníků.

Dalšími příklady projektů dobrovolnického centra „Mach mit“ jsou: organizace dalších sportovních akcí s podporou dobrovolníků (např. mistrovství v lehké atletice); doučování žáků základní školy v Plattlingu; projekty skautů a církevních mládežnických organizací; návštěvy pacientů a rehabilitujících v nemocnicích (například Centrum dobrovolníků je od roku 2011 v kontaktu s hospicem St. Ursula v Niederalteichu. Dobrovolníci podnikají se seniory procházky a projížďky s vozíčkáři, doprovází je do kaple nebo jim čtou nahlas a povídají si s nimi, hrají pro ně na hudební nástroje).

1.4 LÜNEBURGER KULTURSCHLÜSSEL

Organizace: Lebenshilfe Lüneburg-Harburg, Lüneburg
Web: **Chyba! Odkaz není platný.** www.lhlh.eu/ehrenamt.html
<http://bagfa-inklusion.de/projekte>

Lebenshilfe Lüneburg-Harburg v Dolním Sasku podporuje lidi s postižením v jakémkoli věku a za všech okolností: pořádá workshopy pro osoby se zdravotním postižením až po volnočasové aktivity pro děti a dospívající nebo seniory. Organizace zajišťuje služby jako mateřská škola a jesle, bydlení, volnočasové aktivity, rozsáhlé ambulantní služby, zaměstnání a odbornou přípravu. Nezisková organizace Lebenshilfe Lüneburg-Harburg GmbH byla založena v roce 1974. Toto zařízení a jeho služby využívá více než 1800 osob se zdravotním postižením, zaměstnává 930 osob se zdravotním postižením na šesti pracovištích, ve 28 obytných skupinách žije 271 lidí a o 180 osob je pečováno, 260 dětí se učí a hraje v centrech denní péče, více než 200 dětí je zahrnuto v programu Mobilní raná

intervence a mnoho dětí a dospělých využívá služeb mobilních asistenčních služeb (např. školní asistence, volnočasové aktivity). Obrat této neziskové společnosti činil v roce 2016 až 48,5 milionů a byl vytvořený ze státních zdrojů (např. fondy pro podporu mládeže), z příjmu darů aj. Jako nezisková společnost nevytváří zisk.

Ačkoli je organizace jedním z největších zaměstnavatelů v regionu (pracuje zde 893 zaměstnanců na plný úvazek), dobrovolníci hrají v této oblasti důležitou roli - do každodenního života lidí se zdravotním postižením přinášejí radost a „barvy života“ a pomáhají tam, kde profesionální zaměstnanci již nemají časový prostor pomáhat. Dobrovolníci se mohou zapojit mnoha způsoby, jednotlivě nebo ve skupině, například se účastní společných cest, kulturních a sportovních aktivit: pomáhají při přípravě kulturních událostí a letních festivalů, pořádají s dětmi či seniory procházky a výlety, dovolené, nabízejí svou účast na vlastních rekreačních aktivitách (plavecká skupina, odpoledne řemeslné výroby, údržba zahrady, čtenářská skupina, výlety do města, atd.), pomáhají také při vykonávání kancelářské práce a vnějších vztazích (public relations). Organizace poskytuje svým dobrovolníkům školení a podporu během všech činností, poskytuje úrazové pojištění.

Projekt Dobrovolnictví v Lebenshilfe Lüneburg-Harburg

Projekt byl zahájen v dubnu 2015 dobrovolníky v Lebenshilfe Lüneburg-Harburg a kombinuje dvě velká témata dobrovolnického zapojení v tomto zařízení pro podporu postižených osob, a sice odhodlání dobrovolníků zapojit se do pomoci lidem s postižením a angažovanost lidí se zdravotním postižením. Projekt tak chce na jedné straně v Lebenshilfe podpořit dobrovolnickou práci občanů z města a okresu Lüneburg. Na druhé straně by měla být zahájena a umožněna dobrovolná práce osob se zdravotním postižením (kteří mohou získat podporu od Lebenshilfe) v asociacích a organizacích ve městě a okrese Lüneburg. Projekt proto úzce spolupracuje s dobrovolnickou agenturou Lüneburg des Paritätischen. Dobrovolnická činnost pro osoby se zdravotním postižením byla v organizaci Lebenshilfe vždy důležitou součástí práce, jelikož organizace vznikla jako rodičovský spolek, a proto je mnoho jejich členů příbuznými klientů. Cílem projektu je posílit koordinaci dobrovolníků a mít stálou kontaktní osobu.

Zaměstnanci na plný úvazek v Lebenshilfe by neměli být nahrazováni, ale pro organizaci je důležité mít dobrovolníky, kteří mohou nabídnout další služby klientům, na které nemají zaměstnanci čas, dobrovolníci tak také posilují sociální síť osob se zdravotním postižením.

Téma dobrovolnického zapojení osob se zdravotním postižením nabylo na významu v souvislosti s prováděním Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením. Základní myšlenkou je změnit perspektivu dobrovolnictví - také lidé, kteří potřebují pomoc v určitých oblastech života, se mohou zapojit do práce s jinými lidmi, se zvířaty nebo pomáhat s ochranou přírody. Možnými příklady dobrovolnických aktivit vykonávaných osobami se zdravotním postižením je práce se zvířaty, předčítání v domově důchodců nebo práce v přírodní rezervaci. Prvním krokem toho projektu bylo vytvoření informačního materiálu v jednoduché podobě, tak aby lidé s postižením a zaměstnanci měli jasný přehled o možnostech dobrovolnictví.

Projekt Lüneburger Kulturschlüssel

V listopadu 2017 byla zahájena první zkušební fáze projektu Lüneburger Kulturschlüssel („Klíč ke kultuře v Lüneburgu), jehož myšlenkou je „Užijte si kulturu společně: umožňujeme to“. Cílem je zajistit každému, kdo se zajímá o kulturu, možnost podílet se na kulturním životě města Lüneburg. Tento projekt je založen na vyhledání a zprostředkování dobrovolníků – společníků. Někteří lidé nechtějí nebo sami nemohou jít z různých důvodů na koncerty, do divadla, na čtenářské a sportovní akce. Díky tomuto projektu se může každý účastnit kulturního života ve městě. Projekt sdružuje kulturní nadšence a dobrovolníky, kteří jsou dobrovolnými společníky na kulturní akce, a umožňuje lidem získat bezplatné vstupenky na tyto akce (kulturní průvodce získá vždy volný vstup na danou akci).

Volné vstupenky jsou určeny lidem, kteří potřebují podporu, většinou jsou to lidé, kteří pobírají dávky v nezaměstnanosti (Hartz IV), dávky základního zabezpečení nebo mají jinak prokázaný nízký příjem. Pro získání společníka na vybranou akci z programu se zájemci jednoduše zaregistrují a zkontaktují s organizací, která jim pomůže společníka najít.

Projekt organizace Lebenshilfe Lüneburg-Harburg gGmbH probíhá ve spolupráci s Neue Arbeit Lüneburg gGmbH a je podporován organizací Aktion Mensch. V současnosti je do projektu zapojeno 9 společností, které dobrovolně pomáhají se zajišťováním volných vstupenek.

1.5 SPORT BEZ HRANIC (SPORT OHNE GRENZEN)

Organizace: Freiwilligenagentur Jugend, Soziales,
Sport e.V. Braunschweig, Wolfenbüttel
Web: www.freiwillig-engagiert.de

Dobrovolnická organizace Freiwilligenagentur Jugend, Soziales, Sport e.V. ve Braunschweig a Wolfenbüttel byla založena v roce 1997 na Univerzitě aplikovaných věd Braunschweig-Wolfenbüttel v Wolfenbüttel. Členy jsou jednotlivci a organizace ze sociálního sektoru a sportu. Ve spolupráci s okresním sdružením Braunschweig AWO (Der Bundesverband der Arbeiterwohlfahrt) a za podpory dalších institucí byly na základě předchozích zkušeností dobrovolnických agentur vybrány a přijaty jasné priority. Freiwilligenagentur Jugend, Soziales, Sport e.V. je poskytovatel projektů a služeb pro dobrovolníky a instituce, organizace, asociace a komerční partnery na nadregionální úrovni. Ve spolupráci s partnery ze všech sektorů má Agentura sloužit jako profesionální koordinační centrum pro dobrovolníky. Agentura působí v mnoha oblastech společenských a sociálních zájmů, díky čemuž je možné zapojit dobrovolníky do takových aktivit, které naplní jejich očekávání. Agentura zřídila společně se všemi svými partnery koordinační tým pro vzájemnou spolupráci, což se velmi kladně projevilo při získávání, poradenství a školení zaměstnanců, kteří měli zájem stát se dobrovolníky. Agentura sdružuje také mladé občany, kteří chtějí dobrovolně spolupracovat s organizacemi, institucemi, projekty a lidmi, kteří pomoc dobrovolníků vyhledávají. Svým širokým polem působnosti tak Agentura přispívá k propagaci a uznání dobrovolnické práce ve všech oblastech společnosti. V dobrovolnické angažovanosti poskytuje jako koordinační orgán i další služby v oblasti poradenství, řízení, organizace a public relations, bez toho aniž by nahrazovala placené pracovníky. Podporuje také nové projekty. Kvalita práce této organizace byla potvrzena získáním ocenění Qualitätssiegels, kterou ji udělila

Federální asociace dobrovolnických agentur v listopadu 2005. Dobrovolnická agentura splňuje požadavky tzv. "nového dobrovolníka" díky rozsahu úkolů, které jsou přizpůsobeny potřebám všech zúčastněných osob. „Nový dobrovolník“ v Agentuře nejprve prochází osobním pohovorem, kdy pracovník agentury důsledně zjišťuje všechny důvody a očekávání, se kterými nový dobrovolník přichází, následně jej seznámí s reálnými možnostmi, které mu Agentura může poskytnout, a dále pak dobrovolník získává všechna potřebná školení pro vykonávání dané dobrovolnické aktivity. Individuální přístup a maximální vstřícnost Agentury pomáhá nejen zlepšovat společenské klima, komunální prostor a tím i kvalitu života v regionu Salzgitter, Wolfenbüttel a Braunschweig, ale také podporuje sociální citění a pomáhá objevovat nový potenciál svých dobrovolníků. Mezi úkoly agentury patří: komunikace, poradenství, zprostředkování, sledování a vyhodnocování, vzdělání, řízení a organizace, lobbying v tom smyslu, že dobrovolnictví potřebuje uznání. Dalším základním posláním agentury je vytváření sítí mezi jednotlivými institucemi. Toto síťování je důležité především při realizaci nových projektů a nápadů ve stávajících strukturách - např. mezigenerační práce s mládeží v souvislosti se sportem. Dobrovolnická agentura využívá svých předchozích zkušeností s aktivací dobrovolné občanské angažovanosti. Od roku 2005 do roku 2008 byla agentura zapojena do federálního programu Ministerstva pro rodinu, seniory, ženy a mládež pro "rozvoj mezigenerační dobrovolnické služby". V rámci tohoto programu vede dobrovolnická agentura projekt „**Generation 50 aktiv**“, který se realizuje ve Wolfenbüttelu, Braunschweigu a také Salzgitteru. Projekt je rozdělen na podprogramy jako „Lesemäuse“ (čtení myší) „Service Learning“ (vzdělávání) und „Kulturerlebnisse“ (kulturní zkušenosti). V rámci programu jsou mladým lidem nabízeny nové programy týkající se sportovních témat, jako jsou „BREAK1“, což vede k vytvoření dalších platforem a sítím spojených s mezigeneračním dobrovolnictvím.

Agentura získala za svou angažovanost již několik vyznamenání, například: Lotte-Lemke Preis (AWO) 2001, Innovationspreis der Freiwilligenagenturen 2010: Sozial Event Agentur (Jugendliche mit Migrationshintergrund vermitteln Freiwillige für Sportliche Events), Innovationspreis für Freiwilligenagenturen 2011: Projekt zur Innovationspreis für Freiwilligenagenturen 2012: Projekt „Young Mother's“ (Sport und Fitness für muslimische Frauen) a mnoho dalších.

Sport bez hranic (“Sport ohne Grenzen”)

Fotbal spojuje všechny lidi, ať už muže nebo ženy, bez ohledu na jejich národnost nebo náboženství. Dobrovolnická organizace Freiwilligenagentur Jugend, Soziales, Sport e.V. zorganizovala 13. července 2014 veletrh sportu a zdraví s názvem „Sport bez hranic“, čímž pokračovala v podpoře dobrovolnických aktivit v oblasti zapojení osob s postižením i bez. Veletrh představoval místo, kde si lidé mohli vzájemně vyměnit své zkušenosti ze své dobrovolnické angažovanosti. Cílem veletrhu tak bylo oslovit lidi se zdravotním postižením, ale také bez zdravotního postižení a povzbudit je k výměně názorů a sdílení zkušeností. Veletrh se konal dva dny. Veletrhu se zúčastnili sportovní kluby a zdravotnické a / nebo sociální instituce, které prezentovaly svou činnost. Po oba dva dny veletrhu měli všichni možnost zapojit se do společných sportovních aktivit. Veletrh poukázal na to, že i když existuje bohaté sportovní vyžití (častokrát i stejné) pro osoby s postižením i bez postižení, nemají tyto dvě skupiny mezi sebou téměř žádný kontakt. Akce s pestrým zábavním programem tak měla vést k odstranění překážek mezi oběma skupinami. Lidé bez postižení často mají nejasnou představu o sportovních příležitostech, které lze realizovat i se zdravotním postižením. Lidé s postižením musí být schopni ukázat své dovednosti a představit je širokému publiku. Vzájemné uznání je základem sociálního přijetí a žitého začlenění. Veletrh byl sponzorován organizací Aktion Mensch a podpořen sportovní federací Dolního Saska E.V. Radio Okerwelle bylo mediálním partnerem v Autohaus Holzberg.

Po první úspěšné akci, se veletrh konal podruhé o týden později, v neděli 20. července 2014. Pro návštěvníky bylo připraveno spoustu jídla a pití a konaly se přehlídky různých sportovních aktivit (například Parkour Braunschweig představil svou akrobatickou, skokovou gymnastiku; Breakdancers představili svou "píseň", v níž každý tančil bez ohledu na to, jaké zdravotní omezení má).

1.6 DOBROVOLNICKÝ PROGRAM: „EHRENSACHE NATUR“ & LEBENSHILFE

Sdružení: EUROPARC Deutschland e.V.,
Bundesvereinigung Lebenshilfe, Berlin

Web: www.europarc-deutschland.de/blog/vorhaben/ungehindert-engagiert

EUROPARC Deutschland e.V. je zastřešující organizace národních přírodních krajín - německé národní parky, biosférické rezervace a přírodní parky. Reprezentuje nejcenější přírodní krajiny v Německu. Od Alp až po Waddenské moře, od bažin až po jezerní krajinu, nabízí úžasné výhledy a vzrušující zážitky. Tato zastřešující organizace je celostátně aktivní a je integrována do evropské sítě. Díky mnoha inovativním programům a projektům zajišťuje od roku 1991 zodpovědnou, kvalitní a spolehlivou činnost sdružení, která byla oceněna řadou vyznamenání. Svou činností sleduje sdružení obecně prospěšné cíle. Sdružení pomáhá společně s Federálním sdružením Lebenshilfe (Bundesvereinigung Lebenshilfe, Berlin) podporovat angažovanost osob s mentálním postižením v oblasti ochrany přírody, a to v rámci dobrovolnického programu „Ehrensache Natur“ & Lebenshilfe – dobrovolníci v parcích („Ehrensache Natur – Freiwillige in Parks“).

Cílovou skupinou projektu „Ungehindert engagiert: Menschen mit geistiger Behinderung entdecken, erleben und erhalten den Lebensraum Wasser“ („Neomezené zapojení: lidé s mentálním postižením objevují, zažívají a chrání vodní prostředí“) jsou lidé s kognitivní poruchou učení se, kteří jsou ochotni se dobrovolně zapojit do ochrany životního prostředí. Poskytnutím snadno srozumitelných učebních pomůcek, které jsou na různých vodních stanovištích v národních přírodních oblastech, jsou tito dobrovolníci podporováni při učení o ochraně přírody a získávání a prohlubování dovedností a jejich uplatňování v praxi. Projekt probíhal od ledna 2014 do prosince 2015. Na projektu se podíleli Federální sdružení Lebenshilfe (Federální sdružení Lebenshilfe je zastřešující organizací organizací Lebenshilfen, které má 600 poboček v celém Německu a věnuje se public relations v oblasti dobrovolnické práce pro osoby se zdravotním

postižením) a regionální partneři, kteří zajišťovali přípravu a realizaci opatření na místě: Nationalpark Niedersächsisches Wattenmeer/Stiftungsbereich proWerk der v. Bodelschwingschen Stiftungen Bethel; Naturwacht Brandenburg im Biosphärenreservat Schorfheide-Chorin/Lebenshilfe Kreisvereinigung Uckermark e.V.; Nationalpark Harz/Lebenshilfe Wernigerode gGmbH; Naturpark Drömling/Lebenshilfe Altmark-West gGmbH. Sponzorem a mediálním partnerem byla Federální agentura pro ochranu přírody/Jack Wolfskin.

Projekt podporuje znalosti a povědomí o přírodě a angažovanost lidí s mentálním postižením v ochraně přírody a biodiverzity. Projekt zahrnuje následující opatření: rozvoj tří témat v jednoduchém jazyce pro lidi s mentálním postižením; zavedení školení „Lebensraum Wasser“; testování a další rozvoj praktických dobrovolnických projektů na vodních stanovištích NNL, např. péče o biotopy, ochrana druhů, opatření pro hodnocení, jakož i komunikace a styk s veřejností; Řešit "právo na dobrovolnictví", dosáhnout veřejného povědomí a uznání přínosu pro ochranu přírody osobami s mentálním postižením a dosáhnout multiplikačních a imitativních účinků. Tato opatření mají pomoci řešit „právo na zapojení se do dobrovolnických aktivit“.

Projekt je realizován od roku 2009 a je založen na spolupráci s Federálním sdružením Lebenshilfe v rámci dobrovolnického programu „Ehrensache Natur“. Zatímco během prvního roku projektu se společné akce týkaly především praktických řemeslných dovedností dobrovolníků, projekt si klade za cíl zapojit osoby se zdravotním postižením a jejich pečovatele do dobrovolnictví v oblasti ochrany přírody, zejména poskytnout jim informace o možnostech angažovanosti a pomáhat jim rozvíjet jejich znalosti. Výsledkem projektu jsou nové možnosti vzdělávání pro osoby s poruchami učení díky tomu, že jim byly poskytnuty srozumitelné učební materiály. Tematické knihy, vytvořené v jednoduchém jazyce k vodním stanovištím „jezero a rybník“, „potok, příkop a řeka“ a „moře a pobřeží“, pracovní pomůcky, jako tipy pro práci s tematickými knihami, koncepce školení, pokyny pro praktické pracovní úkoly, hodnocení materiálů pro posouzení kvality školení a dobrovolnictví a spokojenosti účastníků. Veškeré materiály, stejně jako všechny zkušenosti vyplývající z projektu jsou volně přístupné na webových stránkách projektu. Tento projekt získal významné ocenění - cenu Förderpreis des

Deutschen Naturschutzpreises 2013, kterou pořádá Federální agentura pro ochranu přírody a nadace Jack Wolfskin. Za spolupráci s Lebenshilfe získal EUROPARC Deutschland v roce 2011 a 2015 cenu "startsocial" a získal grant pro vývoj projektů.

Národní park Niedersächsisches Wattenmeer

(Nationalpark Niedersächsisches Wattenmeer)

Dobrovolníci z nadace „Stiftungsbereich proWerk der v. Bodelschwingschen Stiftungen Bethel“ se díky projektu zapojení osob s poruchami učení dozví více o vodním prostředí v národním parku (Nationalpark Näheres). Tito dobrovolníci cestovali z Bielefeld, aby se zapojili do stávající spolupráce na ostrově Nordseeinsel Wangerooge. V dobrovolnických aktivitách se dobrovolníci podíleli na odstranění některých druhů rostlin (například černá třešeň), které se nepřiměřeně rozrostly. Odstraněním vznikl prostor pro růst typických rostlin pobřežních dunových vřesů. Chráněná vřesoviště na ostrově Wangerooge představuje starobylou kulturní krajinu s vysokou biodiverzitou. Rovněž proběhla instalace nových informačních tabulek v jednoduchém jazyce, čištění či opravy existujících informačních desek.

2 POLSKO

2.1 SENIOŘI A MLÁDEŽ V DOBROVOLNICTVÍ

Organizace: Regionální centrum pro dobrovolnickou službu "Centerko"
Lodz
Web: www.centerko.org

Seniorské dobrovolnictví

Myšlenka o zapojení seniorů do procesu dobrovolnictví vyvstala na Akademii pro rozvoj filantropie v Polsku ve spolupráci se sítěmi polských dobrovolnických center. Program s názvem „Senior Dobrovolník“ je koncipovaný tak, aby podporoval dobrovolnictví zejména mezi lidmi nad 50 let, z čehož vychází model pro rozvoj dobrovolnictví 50+. Dobrovolnictví pro tuto skupinu lidí může znamenat velké pozitivum. Mnoho seniorů v pokročilém věku má problém se samotou, sociálním vyloučením a ztrátou komunikace s ostatními lidmi, z tohoto pohledu se jeví velmi přívětivě prostředí komunity dobrovolníků, kteří se aktivně zapojují do činností a zajímavých aktivit, rozvíjí své znalosti a dovednosti, komunikují mezi sebou a zároveň získávají obohacující zkušenosti. Dobrovolnictví umožňuje seniorům být prospěšným a užitečným a zároveň v nich probouzet radost a štěstí.

Program obsahuje dílčí akční bloky zaměřené na 4 oblasti, přičemž první z nich je zkoumání postojů k 50+ dobrovolníkům, školení a workshopy pro dobrovolníky a místní partnerství pro 50+ dobrovolníky. Poslední blok je věnovaný na vzdělávací kampaň a propagace modelu 50+ dobrovolníků.

Na základě zkušeností z příležitostné spolupráce se seniory během akcí a společných dobrovolnických aktivit vytvořilo "Centerko" vlastní program 50+ dobrovolnictví. Počáteční akce se uskutečnily v roce 2012, kdy EU vyhlásila tento rok rokem aktivního stárnutí a solidarity mezi generacemi. Senioři a místní iniciativy chodili navštěvovat hospitalizované pacienty v nemocnicích anebo sociálních zařízeních, dále organizovali akce různého typu pro děti i dospělé, a v neposlední řadě se podíleli třeba i při hledání pohřešovaných osob. Tento nápad měl velmi pozitivní ohlas a Akademie Filantropie v Polsku udělila vyznamenání v

soutěži „Zysk Dojrzałości“ („Přínos vyzrálosti“) v kategorii „Organizátor dobrovolnických vlídných lidí 50+“. Z těchto krásných myšlenek se nakonec zrodil projekt „Seniorská dobrovolnická Akademie“ (AWS), jenž je financovaný z programu vlády pro seniory a společenské aktivity ASOS. Akademie je prostor, kde se senioři mohou setkat, rozvíjet své zájmy, integrovat se nejen s mladými lidmi a realizovat pestré dobrovolnické projekty. Kromě toho se senioři socializují třeba v kavárnách, mohou se zdokonalovat a rozvíjet své znalosti a dovednosti v rámci návštěv na školení a uměleckých seminářů, týkající se divadla, literatury, tance a fotografování. Dobrovolníci získávají další znalosti a inspiraci, což je v oblasti dobrovolnictví víc než přínosné.

Akademie působí v „Centerku“ od roku 2014 a již nyní se chlubí velkým zájmem z řad seniorů, dobrovolníků a partnerů. Akademie byla zapsaná do veřejného ochránce občanských práv v „Zlaté knize osvědčených postupů“ pro sociální participaci starších lidí a obdržela hlavní cenu „Strom generací“, z Lékařské Univerzity v Łodzi v kategorii „nevládní organizace“.

Mládežnické dobrovolnictví

Dalším typem úspěšného dobrovolnictví je práce s mladými lidmi. Dobrovolnictví a mládež se realizuje především v kontextu mládežnických kruhů (PCK, Charita) a takzvaných "Školních dobrovolnických klubů" (SKW).

Program "Školních dobrovolnických klubů" byl iniciován Národní sítí dobrovolnických center v roce 2006. Program je zaměřen na oživení zájmu mládeže ze středních a nadstavbových (pomaturitních) škol o dobrovolnictví a dále také na zapojení mladých lidí do dlouhodobějších dobrovolnických aktivit a trvalejší spolupráci s dobrovolnickým centrem. Klub vyvíjí aktivity všude tam, kde je pomoc zapotřebí, nevyjímaje zahraničí. Mladí lidé velmi rádi pomáhají po celém světě. Nicméně nejčastěji převažují projekty realizované v rámci školy a samotných studentských komunit.

Co se týče jednotlivých dílčích cílů, ke kterým Klub směřuje, lze zmínit zvyšování nabídky mimoškolních aktivit nabízených mladým lidem, s tím lehce související i tematika porozumění místního prostředí, jeho potřebám a možnostem působnosti. Dalším velmi žádoucím jevem je vytvářet alternativní postoje ke drogám, násilí na školách, pasivitě a lhostejnosti k sociálním problémům školáků a prevence sociální

patologie. Tato oblast je vždy velmi palčivým problémem a je nutné k tomu náležitě přihlížet. Cílem je bezpochyby snížení všech negativních dopadů na fyzické i duševní zdraví každého mladého člověka. Krom již zmíněných oblastí se mladí lidé seznamují s provozními strukturami nevládního sektoru, systémem cíleným na posílení a zefektivnění činností dobrovolníků a zvyšováním nezávislosti a efektivity mladých lidí. Zapojení mládeže do dobrovolnických aktivit v rámci nevládních organizací ztelně pokulhává za aktivním dobrovolnictvím mládeže organizovaným především samotnými školami.

Od samého počátku "Centerko" spolupracuje s mladými lidmi a věnuje se společenským aktivitám. Organizuje školení ve školách, rozvíjí a animuje tvorbu klubů a realizuje iniciativy pro mládež. Prostředí tohoto typu je velmi kreativní a různorodé, stále častěji může docházet k tomu, že i samotní dobrovolníci se něčemu novému naučí od mladší generace. Díky tomuto programu dobrovolníci nezávisle vypracovali projekt s názvem "Pozitivní energetická epidemie" věnovaný dětem a mladým lidem z environmentálních center v Łodzi. "Centerko" vnímá velmi pozitivně mladé lidi a studenty, proto se je snaží značně podporovat. Dochází ke vzájemné spolupráci a angažovanosti specializovaných školicích vzdělávacích center, lokálních klubů se vzdělávacími centry a socioterapie. Nemalá část mladých lidí vnímá dobrovolnictví velmi pozitivně a považuje jej za prospěšné.

2.2 RECEPT NA DOBROVOLNICTVÍ – PROPAGACE A ORGANIZACE DOBROVOLNICTVÍ VE MĚSTĚ ŁÓDŽ

Organizace: Regionální centrum pro dobrovolnickou službu "Centerko"
Lodz

Vedoucí: Mariusz Kołodziejski
[mariusz @ centerko.org](mailto:mariusz@centerko.org)

Web: <http://wolontariat.org.pl/lodz/>

Regionální dobrovolnické centrum "CENTERKO" se rozhodlo, na popud města Lodž, vytvořit program s názvem "Propagace a organizace dobrovolnictví ve

měště Łódź ". Za pouhých 8 let dokončili řadu tematicky zajímavých a prospěšných projektů, vytvořili profesionální nástroje a podařilo se jim standardizovat jejich aktivity.

„Centerko“ je převážně známé tím, že do dobrovolnictví zapojují sociálně vyloučené osoby, kterými jsou mnohdy nemocní nebo handicapovaní, starší osoby, ekonomicky neaktivní a lidi pokoušející se znova socializovat. Kromě těchto sociálních skupin sdružují i místní skupiny sociálních a pomocných činností. V databázi mají více než 1 000 deklarovanych lidí, kteří chtějí pomáhat jako dobrovolníci, a přes 200 subjektů, kteří chtějí přijímat dobrovolníky. Jejich činnost je certifikovaná jako "Přátelská dobrovolnická organizace" v rámci programu „Dobré dobrovolnictví“. Tento certifikát vydává od roku 2013 Celopolská síť dobrovolnických center na základě certifikačního procesu, který zahrnuje vyplnění testu žadající organizace (www.dobrywolontariat.pl) s následnou verifikací přímo v dané organizace, kterou navštíví expert na dobrovolnictví. Certifikát vypovídá o vysokém stupni kvality a spolupráce s dobrovolníky a zlepšuje prestiž dané organizace. Kromě toho je „Centerko“ oceněno na národní úrovni za inovativní řešení v oblasti dobrovolnictví. Největším úspěchem je vydání knihy " Funguje to!" obsahující řešení a praktické tipy z oboru začleňování osob se zdravotním postižením a zdravotně postižených do dobrovolnictví.

Úkolem projektu bylo propagovat myšlenku dobrovolnictví ve městě Lodž ve formě provozování Centra pro umístění dobrovolníků „Centerko“. Jejich realizace spočívala zejména v náboru dobrovolníků a spolupráci s nevládními organizacemi a institucemi v Lodži a jejich zájmem o dobrovolníky. Na to navazuje činnost spojená s poskytováním školení samotným dobrovolníkům, koordinátorům dobrovolníků a zástupcům institucí, kteří mají zájem o dobrovolníky a poradenství, jak efektivně dosáhnout spolupráce s dobrovolníky. Dále je nutné vytvořit i udržovat databázi jak dobrovolníků, tak organizací a realizovat propagační a informační aktivity projektu. Realizace tohoto projektu přispěla ke snížení marginalizace a sociální izolace mezi ohroženými osobami sociálního vyloučení, stejně jako fenomén pasivity lidí tím, že jim formou dobrovolnictví nabízí nové nápady a možnosti, jak se začlenit a rozvíjet. Díky projektu se zvýšila sebeúcta a sebevědomí dobrovolníků a současně tak získali specifické dovednosti potřebné k plnění každodenních povinností včetně nalezení chuti k práci. Hlavním cílem

projektu byl rozvoj dobrovolnictví ve městě Lodž prostřednictvím managementu, propagace a dalších aktivit Centra pro umístění dobrovolníků "Centerko".

Co se týče aktivit, které musely být implementovány v rámci tohoto programu, je celá řada. Jednou z těch klíčových byla propagace, jež spočívala v podpoře projektu ve veřejných a nestátních subjektech, jakožto i podpora využívání kancelářských služeb skrze distribuci propagačních materiálů, osobních schůzek a rozhovorů v institucích, pravidelné vysílání informací v médiích, organizaci propagačních stánků během velkých akcí a událostech ve městě Lodž a vytváření doprovodných videí. Druhá klíčová část zahrnovala nábor dobrovolníků a institucí. Bylo nutné najít lidi, kteří jsou ochotni pracovat jako dobrovolníci, subjekty, kteří chtějí využívat dobrovolnické služby a školy, které chtějí vybudovat strukturu školních dobrovolnických klubů. Posléze proběhlo bezplatné profilové školení v závislosti na potřebách cílových skupin. Všichni tedy měli možnost se zúčastnit tematických seminářů o dobrovolnictví. V rámci projektu se podnikla i řada informačních setkání, kde byla předložena shrnující spolupráce mezi dobrovolníkem a přijímajícím subjektem. Následně byly na základně vhodných opatření ostatní dobrovolníci zařazováni do škol a organizovaných aktivit, atd. Bezpochyby probíhalo monitorování spolupráce s organizacemi a institucemi, které přijímali dobrovolníky. Často byli dobrovolníci využíváni i na akce a události ve městě Lodž. Výsledkem tohoto projektu je brožura i film dokumentující a shrnující jeho průběh. Celková realizace byla prezentována prostřednictvím akcí "Gala dobrovolnictví" a "Setkání s uměním".

Na závěr si představíme pár statistických čísel vycházejících z realizace tohoto projektu. Neuvěřitelných 256 dobrovolníků a 34 subjektů se zúčastnilo projektu. Celkem 278 dobrovolníků bylo zaměřeno na aktivity vybraných institucí. Bylo uspořádáno v 5 šestihodinových školení pro dobrovolníky prvního stupně "Staňte se dobrovolníkem!", přičemž se celkem vyškolilo 128 dobrovolníků. Bylo uspořádáno 53 dvouhodinových školení pro dobrovolníky druhého stupně "Tančící dobrovolnictví", kterých se zúčastnilo celkem 53 lidí. Proběhli dvě edice 16hodinového školení pro budoucí koordinátory dobrovolníků. Těch se vyškolilo 20. Bylo organizováno 12 školení pro školy "Jak vytvořit školní dobrovolnické kluby?". O školní dobrovolnické kluby mělo zájem enormní počet studentů (166).

Dobrovolníci spolupracovali se 73 subjekty, ve kterých absolvovali celkem 351 aktivit a společně odpracovali 12 533 hodin. Proběhlo 5 setkání pro dobrovolníky a 3 pro koordinátory dobrovolníků pro celkem 87 osob. Dobrovolníci podpořili 58 akcí a zvláštních akcí a zúčastnili se dalších 29 workshopů a školení. V zapojených institucích bylo provedeno 215 kontrolních návštěv. Pozitivním aspektem při realizaci tohoto projektu bylo větší zapojení dobrovolníků ve městě Lodži, čímž se zvýšila kvalifikace zaměstnanců organizací a institucí včetně zvýšení profesionální zkušenosti dobrovolníků, kvality poskytovaných služeb dobrovolníků a rovněž se zvýšilo sebevědomí mezi dobrovolníky. Toto tvrzení vychází z průzkumu „Centerka“ a města Lodž, na které odpovědělo 97 % respondentů. V důsledku velké úspěšnosti projektu na místní úrovni hodlá „Centerko“ projekt opakovat.

2.3 CO SE NAUČÍŠ,... ANEB VZDĚLANÉ DÍTĚ JE INVESTICE DO BUDOUCNOSTI

Organizace: Nadace místního fondu Ziemia Płocka "Mladí spolu"
veřejně prospěšná org., Grzybów 1/2, 09-533 Słubice
fundusz@mlodzirazem.pl

Web: <http://www.mlodzirazem.pl/wolontariat/index.php/27-6>

Nadace místního fondu Ziemia Płocka se rozhodl realizovat projekt s názvem "Co se naučíš, ... aneb vzdělané dítě je investice do budoucnosti". Tento projekt je zaměřen na poskytnutí pomoci dospělým a mládežnickým dobrovolníkům, kteří vykonávají příležitostné dobrovolnické aktivity, a také pro ty, kteří se chtějí stát dobrovolníky a aktivně se realizovat. Projekt obsahuje workshopy jak pro mládež, tak pro dospělé koordinátory dobrovolníků, pro úřady práce, veřejné instituce a také pro dobrovolníky bez zaměstnání, kteří si chtějí touto formou zvýšit svou kvalifikaci. Dalším cílem projektu je také připravit mladé lidi na vstup na trh práce. V některých případech se dokonce stává, že dobrovolníkem se chtějí stát děti, které nemají žádnou odbornou přípravu. Právě proto vznikl tento projekt, který jim usnadňuje získat potřebnou kvalifikaci a ukázat jim možnosti, kde mohou najít

dobrovolnické skupiny, do kterých by se mohly zapojit. Projekt chce ukázat, že dobrovolnictví má širší dopad na společnost, že dobrovolnické akce jsou pestré a veselé, že se jich účastní mládež i děti, a že dokáže aktivně ovlivňovat, díky spolupráci s úřady práce, situaci na lokálním trhu práce. Projekt poskytuje dobrovolníkům šanci využít své dovednosti a zkušenosti, rozvíjet své zájmy, získávat zkušenosti v nových oblastech, umožňuje ovlivňovat sociální změny a obecně se zapojit do dění. Je to šance úplně pro každého, bez ohledu na pohlaví, rasu, národnost, náboženství, politické přesvědčení, věk nebo zdravotní stav. Skutečně každý má právo se stát dobrovolníkem.

Projekt "Co se naučíš, ... aneb vzdělané dítě je investice do budoucnosti" je spolufinancovaný v rámci programu „Občanské iniciativy fondu, Ministerstva práce a sociálních věcí.“ Dobrovolníci - mládež ze školních dobrovolnických klubů v Plocku a dospělí dobrovolníci - ve spolupráci s Nadací zajišťují v rámci projektu 2 workshopy měsíčně pro místní Městskou mateřskou školku č. 12 v Plocku. Workshopy se skládají ze vzdělávací, rekreační a tvůrčí části určené pro předškolní děti. Cílem workshopů je zvýšit úroveň znalostí a dovedností souvisejících se zdravým životním stylem. Předškolní děti se seznámili zejména se správnou životosprávou, správnou pohybovou aktivitou a prevencí vůči obezitě, nadváze, cukrovce a dalším negativním dopadům na zdraví při nedodržování zdravého životního stylu. Aby celé problematice děti lépe porozuměli, bylo žádoucí workshop pojmout formou her a zábavy. Během dosavadních setkání se předškoláci naučili používat interaktivní hry, malovali, vyráběli, zpívali a diskutovali o využití ovoce a zeleniny v každodenní stravě. Poté proběhla výstava vyřezávaných předmětů, na kterou se těšila značná část dětí včetně vychovatelů. Předměty vyřezávali studenti v rámci aktivit svých školních dobrovolnických klubů.

Přípravě workshopů bylo věnováno spoustu času a energie. Dobrovolníci museli nejdříve vytvořit plán aktivit a celkový harmonogram. Pochopitelně forma byla přizpůsobena věku předškoláků. Náplní workshopů byly např. plastické práce věnované zdravému životnímu stylu, v rámci kterých mohly děti něco vyhrát nebo se jejich práce umístila na výstavku. Další oblastí byla sportovní zábava v podobě „rodinných turnajů“ a prezentace různých sportovních aktivit např. fotbal, tanec, carvingové umění atd. Když měli realizátoři jasno o tom co, kde a kdy bude,

připravili letáčky s informacemi pro rodiče. Mimo to byly připraveny panenky prezentující se jako maskoti celého projektu. Na těchto maskotech pracovala velká skupina lidí nejen z řad mládeže školních dobrovolnických klubů. Panenky byly poctivě vyšíváné a zdobené.

Nadace samozřejmě poskytovala potřebná školení a semináře dospělým dobrovolníkům, kteří vedli v tomto projektu mládež v rámci školních dobrovolnických klubů.

Realizátoři projektu chtěli zejména podpořit v dětech a rodičích zdravý životní styl a zároveň integrovat místní komunitu prostřednictvím zapojení do aktivit, které Nadace ve spolupráci se školními dobrovolnickými kluby zajišťuje. Předpokládalo se také, že získané znalosti ze školky děti dále využijí i s rodiči a vychovateli z mateřských škol, kteří byli do projektu rovněž zapojeni.

Projekt "Co se naučíš, ... aneb vzdělané dítě je investice do budoucnosti" je tedy krásným příkladem toho, že dobrovolnictví nabízí možnost získat řadu nových znalostí, dovedností i zkušeností, umožňuje prezentovat individuální dovednosti každého dobrovolníka a napomáhá rozvíjet i jeho tvořivost a zároveň aktivně trávit volný čas.

2.4 INTEGRACE MLÁDEŽE

Organizace: Nadace místního fondu Ziemia Płocka "Mladí spolu"
věřejně prospěšná org., Grzybów 1/2, 09-533 Słubice
fundusz@mlodzirazem.pl

Web: www.mlodzirazem.pl/wolontariat/index.php/32-11

Nadace místního fondu Ziemia Płocka "Mladí spolu" se snaží integrovat děti a mládež pomocí projektu „Sierpecka Ground Board Championship Games“ zaměřeného na realizaci Mistrovství deskových her. Realizátoři tohoto projektu

jsou vášniví milovníci deskových her, což byl základ pro to, aby se myšlenka rozvinula dál.

Cílem tohoto projektu je rozvíjení a budování nových sociálních vazeb čili integrovat společnost a podpořit seberealizaci. Pozitivní dopad je vidět na intelektuálním a emocionálním vývoji dětí, dospívajících a dospělých. Prostřednictvím osvědčených postupů ukazují, že hraní deskových her, může napomoci jak ve škole v učení, tak i v osobním životě jedince, neboť tento typ hraní rozvíjí povahu, osobnost, inteligenci a kompetence. Práce začaly v plném proudu, jakmile se Nadace dozvěděla, že projekt bude spolufinancován z grantové soutěže Akademie dobrovolnických projektů. Na první schůzce si rozdělili oblasti, za které budou odpovědní. Každý z nich si musel zvolit příslušnou oblast hry. Zároveň požádali herní společnosti, aby jim poskytli jednu kopii her. Mezitím přišli s logem, který byl jednoduše, působivě a zajímavě navržen. V konečném výsledku je to kostka s vysunutými očima, spojená tak, aby poskytla písmeno "M".

Později, když si realizátoři vybrali typy her, začali pracovat na pravidlech. Stanovili si obecná pravidla hry, pravidla velkého finále a stanovili si počáteční termíny workshopů (školení), které později zkonzultovali s institucemi, které se chtěli zúčastnit mistrovství. Nicméně to nebylo vše. Museli se zabývat i propagačními materiály a domlouvat schůzky s partnery. Bezpochyby si museli pořídit i samotné stolní hry.

První školení dobrovolníků, kteří se měli podílet na organizaci a zajišťování hladkého průběhu projektu "Mistrovství stolních her" se uskutečnilo v mimoškolním pracovním středisku v Sierpc, TKKF "Kubuś", společně s řediteli škol. Dobrovolníci se hlásili přímo z institucí a ze škol, které se do „Mistrovství stolních her“ přihlásili. Poté probíhalo školení také ve veřejné knihovně a v Centru pro kulturu a umění. Tato zaškolovací část byla velmi náročná pro obě strany, neboť 1 školení trvalo 2 hodiny, celkem proběhlo něco málo přes 20 školení. Všechny školy přislíbily, že projekt podpoří všemi možnými způsoby. Pak následovalo rozvrhnutí a domluvení na termínech workshopů vzhledem k jednotlivým rozvrhům ve školách a třídách. Na prvním školení se vyškolilo 23 lidí v rámci dvou skupin studentů ze střední školy v Susku.

Nadace se rozhodla požádat o mediální sponzorství místní noviny a televizi, což bylo úspěšné. O mediální záštitu projektu se postarala nakonec místní média, kterým byly sděleny veškeré nutné informace k pořádání Mistrovství stolních her tak, aby se včas rozšířily mezi dětmi a mládeží, dospělými i ostatními zájemci. Realizátoři si pochvalují zavedení spolupráce mezi institucemi, školami a obyvateli. Do budoucna se nebudou obávat, že by komunikace a spolupráce na této úrovni nefungovala.

V listopadu zorganizovali Grand Final mistrovství šampionátu, který proběhl v kavárně a konferenční síni Střediska kultury a umění v Sierpci. Po soutěži v hraní stolních her, dámy a šachů (pro děti, mládež, rodiny a dospělé) se uskutečnil velký ceremoniál pro nejlepší hráče. Nejlepší hráči z každé kategorie – mateřská škola, základní škola I-III a IV-VI, a gymnázia - byli řádně a spravedlivě oceněni věcnými cenami, převážně deskovými hrami, které budou alternativní volbou pro trávení volného času jinak než u počítače. U většiny účastníků mistrovství se předpokládá, že zůstanou věrni těmto deskovým hrám. Celkem se rozdalo mezi nejlepší hráče 15 ocenění. Zvláštní cena byla udělena hráči, který se nejvíce zapojil.

Zajímavostí je, že tento projekt se po návrhu Nadace rozhodli podporovat i výrobci různých deskových her, např.: Granna, Trefl a Rebel.

Prostřednictvím projektu realizátoři usilují o rozvíjení nových dovedností, šíření myšlenek dobrovolnictví a pozitivních dopadů na obou stranách. Chtějí mladé lidi zmobilizovat k účasti na společenském životě, povzbuzovat mladé lidi, aby opustili počítače, samotu, „nudu doma“ a trávili čas společně. Deskové hry napomáhají rozvíjet dovednosti hráčů, logické myšlení a plánování činností.

Nadace je přesvědčena o přínosech deskových her proto, že rozvíjí inteligenci, strategické a logické myšlení, plánování. Zároveň si dávají za cíl zapojit široké spektrum účastníků od dětí a mladých lidí přes dospělé až po různé instituce, tj. Univerzity třetího věku, mladých členů školního věku TKKF "Kubus" v Sierpci, zaměstnanců a pracovníků kultury a umění Center v Sierpci, obcí, Asociace pro

nemocné a zdravotně postižené osoby "Šance na život". Všichni zmínění jsou již partneři tohoto projektu a podporují aktivity k šíření dobrých myšlenek dobrovolnictví v regionu. Věří, že tento projekt přispěje k návratu dětí a mládeže strategickým stolním hrám, jakožto i zvýšení informovanosti rodičů o pozitivních dopadech některých stolních her na rozvoj jejich dětí tak, aby přinejlepším trávili čas se zájmovými deskovými hrami společně jako rodina. V obecné rovině je věnován důraz na týmovou spolupráci hráčů, ne pouze na role individualit. Velmi často to totiž dopadá tak, že děti, pakliže nemají nějaký koníček, tráví nadměrné množství času u televize, u počítačů a hraní počítačových her nebo „brouzdáním“ na sociálních sítích apod.

2.5 VLAK ZMĚN

Organizace: Asociace Centrum dobrovolnictví, Varšava

Adresa: Stowarzyszenie Centrum Wolontariatu
ul. Nowolipki 9b
00-151 Warszawa

Web: <http://wolontariat.waw.pl/nasze-programy/projekt-lokomotywa-zmian/>

Asociace zahájila svou činnost v roce 1993, zpočátku jako pilotní program nadace BORIS ve Varšavě. V následujícím roce otevřeli první dobrovolnickou zprostředkovatelskou kancelář v Polsku. Stala se typem kontaktní kanceláře, která spojovala dobrovolníky a organizace vyhledávající pomoc dobrovolníků. Zároveň s touto činností musela být zavedena školení jak pro dobrovolníky tak zvláště pro organizace. Jelikož rostl zájem o dobrovolnictví, rozhodli se v roce 1995 založit Síť dobrovolnických center.

V roce 1997 se objevily první větší tematické programy realizované za účasti dobrovolníků. Jedním z nich byl program "Dobrovolnictví v centrech sociální pomoci". Poté přicházela řada dalších programů jako "Dobrovolnictví v nemocnici" (2000), "Zaměstnanecké dobrovolnictví" (2002) a "Dobrovolnictví ve škole" (2012). Mezi lety 2002 a 2003 se přední zástupci asociace aktivně podíleli při přípravě

návrhu zákona o veřejném zájmu a dobrovolnictví. Nabídka dobrovolnického centra byla v roce 2005 dále obohacena o dobrovolnické služby pod názvem „Skrzynka Dobroci“ (Krabička Dobra), jež byly první služby na polském on-line trhu.

Roky 2004 až 2006 jsou obdobím prvních profesionálních společenských kampaní podporujících dobrovolnictví v Polsku. Byly vytvořeny následující kampaně: "Můžete být něčí ruce/nohy/oči" a "Pomáhání posiluje" (s Mariuszem Pudzianowskim).

Činnost Centra nejen propaguje dobrovolnictví, získává nové dobrovolníky, ale hlavně s nimi pracuje. Jejich centrum podporuje a zastřešuje nevládní organizace a veřejné instituce týkající se oblasti dobrovolnictví. Dále vedou školení, poskytují právní poradenství a podílí se při tvorbě a realizaci strategií rozvoje dobrovolnictví na místní úrovni.

V posledních letech Asociace zintenzivnila propagační aktivity a celkově více se zabývá potenciálním rozvojem dobrovolnictví v Polsku. Tým tohoto dobrovolnického centra se aktivně podílel na pořádání oslav a propagaci Evropského roku dobrovolnictví 2011. Pravidelně se také zabývají přípravou a revidováním nových právních a organizačních řešení v oblasti dobrovolnictví, což je velmi náročné ale potřebné. Bez zohlednění aktuálních potřeb, by docházelo ke stagnaci či k úpadku tohoto specifického trhu. Obdobně jako v jiných odvětví je nutná stálá péče včetně vyvíjení inovací.

Asociace dobrovolnického centra ve Varšavě začala svou činnost v roce 1996. Podporují a rozvíjí dobrovolnictví v celém Polsku, zejména však v Mazovii a ve Varšavě. Otevřeli první dobrovolnickou zprostředkovatelskou kancelář v Polsku, která zprostředkovává ve Varšavě dobrovolníky nebo organizace, které potřebují jejich pomoc. Podporují „Skrzynka Dobroci“ (Krabička Dobra), což je první online zprostředkovatelský nástroj v Polsku, který vytvořili.

Asociace byla iniciátorem Sítě dobrovolnických center, která byla úspěšně založena. V současné době existuje několik regionálních dobrovolnických center a

více než 60 místních center. Nicméně postavili také Mazovskou síť dobrovolnických center společně s institucemi, které se zajímají o dobrovolnictví. V roce 1997 se Asociace zabývala prvními tematickými programy zaměřenými na specifické skupiny a instituce. Za účasti dobrovolníků byly podobně jako v Dobrovolnickém centru realizovány programy Dobrovolnictví v centru sociální péče, Dobrovolnictví v nemocnici, a v dalších letech Dobrovolnictví ve škole. V současné době vzkvétá výzva zapojit seniory do dobrovolnictví. V letech 2002 až 2003 vydala Asociace několik publikací o dobrovolnictví. Jejich velkou vášní je sdílení znalostí a zkušeností v oblasti dobrovolnictví. To provádí prostřednictvím Dobrovolnické akademie a Festivalu dobrovolnictví. Asociace se zúčastnila vskutku zajímavé soutěže, která je založena na podpoře zdravého a krásného držení těla dobrovolníků. Soutěž organizovala Síť dobrovolnických center. Jejich zkušenosti a inspirace pramení z partnerské spolupráce v národních a mezinárodních sítích jakými jsou CEV - Evropské dobrovolnické centrum, BITC - Business in the Community a Síť dobrovolnických center v Polsku.

Projekt "Vlak změn"

Vlak změn je inovativní projekt, během něhož bude čtyřicet profesionálně aktivních lidí ve věku 55 let mít možnost si vyzkoušet svou sílu v environmentálních aktivitách. Projekt je považován za tvůrčí prostor vytvořený pro naplnění vášní a snů lidí, kteří jsou ochotni zapojit se do dobrovolnických iniciativ ovlivňujících rozvoj různých sociálních skupin a komunit.

Asociace vyzvala zaměstnavatele, kteří jsou připraveni podporovat své 55 a víceleté zaměstnance v procesu rozvíjení sociálního potenciálu. V rámci náboru je důležité zjistit, zda se zaměstnanci chtějí zúčastnit mimořádné cesty, díky níž objeví pozitivní sílu, která v nich je. Nábor probíhal v dubnu 2015.

Na projektu „Vlak změn“ je zajímavé to, že se začne rozvíjet a „pohybovat“ až na základě aktivit zúčastněných lidí. Ti prakticky spoluvytvářejí projekt v každé jeho fázi. Projekt vytváří pozitivní energii, přináší mnoho inspirativních setkání, a na základě podpory z řad zkušených animátorů, sociologů, trenérů a odborníků na dobrovolnictví dochází k neustálé výměně zkušeností a nápadů. Realizátoři

projektu věří, že se účastníci projektu stanou vůdci změn ve svém prostředí a místní komunitě v přítomném i budoucím čase.

Projekt „Vlak změn“ a „Seniorské environmentální aktivity“ se uskutečnili v rámci partnerství Sdružení dobrovolnických center ve Varšavě, Organizace kreativních iniciativ (Towarzystwo Inicjatyw Twórczych) a Dobrovolnického centra v Tysvaeru v Norsku. Projekt byl spolufinancován z fondů EHP v rámci programu Občané pro demokracii.

2.6 E-DOBROVOLNICTVÍ

Organizace: Good Network Foundation (Dobra Siec), Varšava
ul. Marszałkowska 20/22 lok. 41
biuro@dobrasiec.org
Web: www.e-wolontariat.pl

Nadace Good Network byla založena v květnu 2009 Akademií pro rozvoj filantropie v Polsku. Mezi základní programy, které později vedly k dalším rozvíjejícím aktivitám, jsou „Moje stipendium“ a „E-dobrovolnictví“. Nejdůležitějším cílem je rozvíjet znalosti o stipendiích a e-dobrovolnictví a podporovat nové technologie jako nástroj pro posílení občanské společnosti a zapojení se do společnosti v Polsku.

Nadace provozuje několik portálů. Mezi nimi jsou 3 nejvýznamnější. Největší databáze stipendií a soutěží je dostupná na adrese: www.mojestypendium.pl. Jediný webový portál v Polsku věnovaný společenským aktivitám prováděné ve spolupráci s dobrovolníky prostřednictvím internetu, www.e-wolontariat.pl. Podobná stránka je www.tudu.org.pl, ačkoliv je orientovaná spíše na pořádání společenských akcí on-line (e-dobrovolnictví) ve prospěch nevládních organizací a aktivistických skupin. Nadace provádí vzdělávací projekty, včetně využívání nových technologií v projektech v sociální oblasti, stejně tak připravuje stipendijní programy, které splňují standardy Charty zásad dobrých stipendií. Dále organizují soutěže typu "Objev e-dobrovolník" v Polsku a "Objevte dobrovolnictví" v Evropě

za účelem propagace nejzajímavějších a nejuspěšnějších projektů v sociální oblasti využívajících sociální potenciál internetu. Druhý typ soutěží je zaměřen na nejlepší stipendijní programy pod názvem "Dobré stipendium". Nadace je mimo jiné také velmi aktivní v rámci organizování různých konferencí a společenských aktivit např. "Hackathon pro e-dobrovolnictví". Dále provádí výzkumy a vydávají publikace v různých oblastech.

Jako první a jediná organizace z Polska je Nadace Good Network členem Evropského dobrovolnického centra - CEV, které sdružuje organizace a instituce z celé Evropy působící v oblasti dobrovolnictví. Nadace Good Network spolupracuje také s podnikatelským sektorem a koordinuje dobrovolnický program zaměstnanců společnosti NUTRICIA Poland.

V rámci projektu se uskutečnil průzkum ukrajinských nevládních organizací, kterého se zúčastnilo 198 organizací ze všech divizí v zemi. Také byly vydány tři jazykové verze, tj. polské, anglické a ukrajinské E-dobrovolnických příruček. V prvním týdnu po vydání byla příručka stažena více než 800krát. Příručka je zcela zdarma a je k dispozici ve formátech: pdf, EPUB, MOBI. Příručku lze stáhnout z webových stránek e-wolontariat.pl a e-volunteering.eu.

Program e-dobrovolnictví Nadace Good Network

Již několik let dochází k dynamickému vývoji projektu, který využívá společenský potenciál internetu pro dobrou věc v Polsku. Tento pozitivní trend vedl k vytvoření programu E-dobrovolnictví již v roce 2009 a první polské platformy e-dobrovolnictví (www.e-wolontariat.pl). E-dobrovolnictví obsahuje databázi pracovních nabídek pro e-dobrovolníky, popisy osvědčených postupů a odborné články pro organizátory e-dobrovolnictví a aktivisty.

V rámci programu E-dobrovolnictví jsou také uspořádány dvě soutěže, které odměňují nejzajímavější iniciativy, které pomáhají dobrovolníkům pomáhat jiným osobám prostřednictvím internetu. Polská soutěž "Objev e-dobrovolník", která funguje od roku, kdy se vytvořil samotný program E-dobrovolník, tj. 2009 a evropská soutěž "Objevte dobrovolnictví" s prvním vydáním v roce 2011, což byl rok Evropského roku dobrovolnictví. Program velmi intenzivně podporuje kreativní uplatňování moderních technologií pro blaho společnosti. Pod hlavičkou E-dobrovolnictví je organizováno mnoho vzdělávacích projektů a kurzů zejména pro

nevládní organizace včetně dalších institucí zaměřených na oblast dobrovolnictví, sociální a informační a komunikační oblast nebo také širší veřejnost. Dále se v rámci programu vydávají publikace pod licencí CC dostupné na webových stránkách. Jak bylo výše zmíněno, provádějí se i různé průzkumy nejen v Polsku, ale prakticky v celé Evropě.

V roce 2013 zorganizovali první konferenci Hackathon pro e-dobrovolnictví a mezinárodní konferenci "Objevte e-dobrovolnictví", která se zaměřila na vliv moderních technologií na každodenní život jednotlivců.

Nadace ve spolupráci s Evropským dobrovolnickým střediskem (CEV) se častokrát účastní mezinárodních konferencí o aktuálních otázkách a o budoucím rozvoji dobrovolnictví v Evropě a na celém světě. Co se týče diskuse a přípravy podkladů na tvorbu strategických dokumentů CEV, Nadace se zapojuje pomocí platformy CEV Online Community. V souvislosti s tímto programem Nadace uskutečnila workshopy s tematikou e-dobrovolnictví třeba v Tallinnu (květen 2010), Berlíně (říjen 2011) a v Zadaru (červen 2015).

Hlavním cílem programu E-dobrovolnictví je popularizace znalostí o využívání moderních technologií jako nástroj sociálního zapojení mezi nevládními organizacemi a dobrovolníky, zároveň změnit obraz internetu, tak aby se dostalo do společenského povědomí, že internet může být i pozitivně využíván. Dalším cílem je vytvořit společné standardy online práce e-dobrovolníků a zároveň lobovat za to, aby bylo e-dobrovolnictví považováno za stejně důležitou formu dobrovolnictví jako běžné dobrovolnictví. Program by měl přispět k eliminaci digitálního vyloučení ve všech ohrožených sociálních skupinách. Mezi těmito skupinami jsou převážně starší osoby, osoby se zdravotním postižením nebo také matky na mateřské dovolené, atd. Posledním cílem tohoto programu je vytvořit síť dobrovolnických a e-dobrovolnických organizací, které pokrývají celé Polsko i zahraničí.

3 SLOVENSKO

3.1 BRATISLAVSKÉ DOBROVOLNICKÉ CENTRUM

Vypracovala:	Mgr. Gabriela Podmaková
Kontakt:	gabika@dobrovolnictvoba.sk; +421 918 648 175
Adresa:	Nám. SNP 25, 811 01 Bratislava, Stará tržnica
Web:	www.dobrovolnictvoba.sk

Bratislavské dobrovolnické centrum (BDC) je občanské sdružení založené 28. listopadu 2012, které je oficiálně otevřeno od pátku, 13. září 2013. Od svého vzniku zapojují do svých aktivit obyvatele Bratislavy a Bratislavského kraje ve prospěch města a lidí, kteří to potřebují a učí organizace jak s dobrovolníky pracovat.

BDC propojuje organizace a dobrovolníky, komunikuje s dobrovolníky a organizacemi, vzdělává a informuje je, oceňuje a podporuje dobrovolníky a jejich koordinátory, vytváří nové dobrovolnické programy, spolupracuje s firmami a se školami. Posouvá dobrovolnictví v Bratislavě ale i na celém Slovensku stále o kousek výše. Je členem Platformy dobrovolnických center a organizací.

3.1.1 Dobrovolnický program Rychlá rota

Rychlá rota je program pro dobrovolníky a dobrovolnice, kteří nevykonávají pravidelnou dobrovolnou činnost, ale pomáhají při realizaci jednorázových aktivit ve vybrané organizaci. Cílem program je do dobrovolnictví zapojit lidi, kteří chtějí pomáhat, ale nevědí přesně, jak by chtěli pomoci nebo se aktuálně nemohou zavazovat k pravidelné nebo dlouhodobé dobrovolnické činnosti v jedné konkrétní organizaci. Nemožnost vykonávat dobrovolnické aktivity může být ovlivněna různými faktory, ale nejčastěji je to nedostatek času spojený s rodinnými, pracovními nebo studijními důvody. Všechny potencionální dobrovolníky však spojuje to, že chtějí pomáhat, což je nejdůležitější pro rozvoj dobrovolnictví.

Program vznikl v roce 2000 jako forma akčního dobrovolnictví v dobrovolnickém centru Hestia v Praze, konkrétně přes projekt Rozvoj občanských čtností, do

kterého se zapojili aktivní středoškoláci, a program se po té úspěšně rozšířil po celé České republice. Tímto se inspirovalo také Bratislavské dobrovolnické centrum. Na začátku vznikl podnět nedostatečné poptávky neziskových organizací, které zápasili s nedostatečným počtem dobrovolníků ochotných zapojit se do dobrovolnické činnosti na poslední chvíli. V BDC se program úspěšně spustil v roce 2016 a každý rok se zapojuje přibližně 30 dobrovolníků a dobrovolnic.

Projekt Rychlá rota si dává za cíl zaujmout zcela novou skupinu dobrovolníků a dobrovolnic, která je pro BDC výjimečná z hlediska aktivity při zapojování se do akutních dobrovolnických akcí, které mohou vykonávat na poslední chvíli. Tento projekt vznikl díky programu „Spojme sa pre dobrú vec 2017“ Nadácie Orange Slovensko.

Organizace v posledních letech hledají dobrovolníky a dobrovolnice na jednorázové dobrovolnické akce. Problémem však je, že za prvé, potřebné lidi hledají téměř výlučně na poslední chvíli (většinou týden před akcí), na víkendové aktivity během teplých jarních a letních dnů, a za druhé, potřebují jich mnoho. Organizace si na webových stránkách zveřejní dobrovolnou nabídku a očekávají, že se o ni dobrovolníci poperou. Opak je však pravdou, protože za výše uvedených podmínek má většina lidí už svůj vlastní program a nemají možnost nebo ho nechtějí narychlo změnit.

Mezi dobrovolníky a dobrovolnicemi jsou však i tací, kteří by zájem měli a kterým taková forma dobrovolnictví absolutně vyhovuje, protože si buď dělají plány až na poslední chvíli nebo jsou pracovně vytíženi a není pro ně možné plánovat dopředu více než týden. Je třeba je však oslovit a požádat o pomoc (i oficiální výzkumy potvrzují, že lidé se do dobrovolnictví zapojí spíše v případě, že je o to někdo požádá). Jsou to lidé, kteří chtějí pomáhat, ideálně by chtěli velmi pomoci vždy někomu jinému - tomu, koho uznají za vhodného. Nebudou cíleně hledat, jestli je někdo potřebuje. Raději si počkají, až je jejich organizace osloví.

Projektem Rychlá rota chce BDC zefektivnit práci s těmito dobrovolníky a to tím, že dobrovolníky a dobrovolnice průběžně hledá a školí, aby vůči projektu a jeho

závazkům přistupovali zodpovědně. Následně dobrovolníky a dobrovolnice propojují s aktivitami organizací na poslední chvíli. Tímto způsobem jsou schopní najít přesně ten typ dobrovolníků, které organizace z časového hlediska potřebují.

Výhodou projektu Rychlá rota je to, že jednorázové aktivity nevyžadují složité zaškolení ani zvláštní dovednosti nebo vzdělání a může se do nich zapojit v podstatě kdokoli (nezaměstnaní, lidé se znevýhodněním, senioři, lidé pocházející z jiné etnické skupiny apod.). Zatím je těžké hovořit o výrazných výsledcích a při tomto programu zřejmě i vždy takto bude. Program je všemi zapojenými stranami hodnocen pozitivně. Samotné dobrovolnictví, i když jednorázové nebo krátkodobé, má na lidi velmi pozitivní efekt. Dobrovolníci se na aktivitu hlásí na základě svých vlastních preferencí a podle toho, kde chtějí pomoci. Dává jim to pocit, že něčemu / někomu opravdu pomohli a také pocit užitečnosti a zadostiučinění. Je to také výborný nástroj k zapojení lidí, kteří chtějí pomáhat, ale času, který by mohli věnovat, mají opravdu málo. Také to slouží jako nástroj pro potencionální zapojení lidí do dobrovolnictví i z dlouhodobého hlediska a tím pádem jejich průběžnější pomoci a nejen pomoci na poslední chvíli.

Rychlá rota je skupina lidí, která je v evidenci Bratislavského dobrovolnického centra (BDC). Do dobrovolnického programu Rychlá rota se mohou zapojit jednotlivci nebo skupiny ve věku od 15 - 99 let. Trvání dobrovolnické aktivity je minimálně 4 a maximálně 8 hodin. V případě zájmu je program otevřen i pro jiné věkové skupiny. Podmínkou účasti v programu je absolvování osobního setkání a úvodního zaškolení s koordinátorkou programu. Taková setkání probíhají jednou měsíčně.

Dobrovolníci a dobrovolnice, kteří souhlasí s účastí v programu, oslovuje centrum emailem přímo koordinátorka programu. Koordinátorka průběžně, podle potřeby a aktuální nabídky, posílá registrovaným dobrovolníkům a dobrovolnicím aktuální seznam nabídek od organizací v Bratislavském kraji. Většinou se jedná o velké, jednorázové akce v oblasti životního prostředí, kultury, sportu a sociální oblasti. Dobrovolníci a dobrovolnice dle dohody odpovídají na každý email a informují koordinátorku o své účasti, resp. neúčasti na aktivitě. Koordinátorka následně propojuje dobrovolníky a dobrovolnice přímo s organizátorem konkrétní aktivity.

3.1.2 Dobrovolnický program Jsem tu pro tebe

Dobrovolnický program Jsem tu pro tebe, je prioritně zaměřen na doučování dětí ze sociálně slabších rodin - konkrétně dětí v krizových a nízko-prahových centrech v Bratislavě. Program probíhá individuálně, to znamená, že jeden dobrovolník / dobrovolnice se věnuje jednomu dítěti - témuž během celého programu. Vyškolení dobrovolníci / dobrovolnice se s konkrétním dítětem setkávají jednou týdně přímo v prostorách krizového nebo nízko-prahového centra. Pomáhají mu s přípravou do školy, psaním domácích úkolů, opakují s ním probrané učivo nebo s dítětem tráví čas hraním her a vyprávěním o tom, co za poslední týden zažilo. Mezi dítětem a dobrovolníkem / dobrovolnicí se vytváří vztah, který je pro dítě velmi prospěšný - zažívá pocit akceptace a získává prostřednictvím osoby dobrovolníka / dobrovolnice pozitivní vzor.

Koordinátorem programu Jsem tu pro tebe, je Bratislavské dobrovolnické centrum. Cílem BDC je mimo jiné vytvářet a implementovat kvalitně řízené dobrovolnické programy do organizací v Bratislavě a Bratislavském kraji. V případě daného programu se jedná o implementaci do krizových a nízko-prahových center v Bratislavě. Dobrovolnický program byl spuštěn v roce 2016, přičemž první věc, co muselo BDC udělat, bylo připravit krizové centrum (KC) na vstup dobrovolníků, vytvořit v něm kvalitní management (manuál práce s dobrovolníky, profil dobrovolníka, vstupní a výstupní dotazníky pro dobrovolníky, personál, děti a rodiče) a vyškolit koordinátorku v KC. Následně se realizoval nábor, výběr a školení dobrovolníků. V současnosti se vedou programy již ve 2 krizových a v jednom nízko-prahovém centru (NC) v Bratislavě.

Každá ze zapojených stran má v programu své úkoly, přičemž BDC:

- získává finanční prostředky na chod programu,
- organizuje nábor, výběr a zaškolení dobrovolníků,
- vede evidenci dotazníků a dobrovolných smluv, docházku a zprávy ze setkání dvojic,
- spolupracuje při vytváření dvojic,
- zajišťuje supervize a intervize pro dobrovolníky / dobrovolnice,

- spolu s koordinátorkou KC ukončuje spolupráci s dobrovolníkem / dobrovolnicí,
- vystavuje certifikáty a potvrzení o provedení dobrovolné činnosti,
- proplácí náklady a
- koordinuje propagaci programu ve vztahu k veřejnosti.

KC nebo NC zajišťuje chod programu v KC / NC; komunikuje s dítětem a se zákonným zástupcem dítěte, spolupracuje na zaškolení dobrovolníků, vede intenzivní setkání, zajišťuje prostory na doučování; za KC / NC zajišťuje systematickou práci s rodičem, aby i přes těžké životní situace dokázali být pilířem při plnění základních školních povinností svého dítěte.

Děti, které bývají v KC / NC se svými matkami / zákonnými zástupci přicházejí z rodinného prostředí plného stresových situací a násilí. Děti byly často svědkem domácího násilí v rodině, v některých případech bylo násilí páčáno i na nich. Mnohé děti, které se ocitají v KC / NC pocházejí ze sociálně znevýhodněného prostředí, kde jsou vzdělávací výchovné problémy součástí každodenního života, nebo je jejich vznik způsoben právě stresovým prostředím, ze kterého přicházejí. Často jim chybí předškolní nebo systematická příprava na vyučování, což vede k následným problémům se zvládnutím učiva. Z důvodu uvědomování si této skutečnosti, je ze strany BDC cítěna potřeba podpořit děti v touze po poznání a potěšení z učení a sbírání znalostí. Prostřednictvím programu je možné nasměrovat proces přípravy dětí do školy a zároveň posílit matky v pravidelné přípravě na vyučování a výběru vhodných forem přípravy na vyučování. Tím se předejde tomu, že nedostatečná příprava dětí způsobí selhání dítěte ve škole.

Zatím je těžké hovořit o výrazných výsledcích a při této cílové skupině zřejmě i vždy bude. Program je všemi zapojenými stranami hodnocen pozitivně. Samotné doučování jakož i trávení času s dětmi si všimli nejen oni sami, ale i učitelé, rodiče, spolužáci, či sourozenci. Přestože na vysvědčeních nejsou viditelné žádné radikální změny, několik dětí si uvědomuje, že učivo lépe chápou, nebo že je jejich učitelé pochvální. To má za cíl také jejich zvýšené sebevědomí a dobrý pocit, které si začali spojovat právě s doučováním a vnímají ho proto pozitivněji. Změn si všimli i rodiče, protože jsou viditelná i v soukromí a začali děti více podporovat v

doučování. Je třeba si však uvědomit, že program není jen o doučování a o známkách a že zlepšení se ve škole není jeho jediný cíl. Je také o trávení času s těmito dětmi, vyprávění o tom, co se stalo ve škole, doma nebo venku. O tom, zahrát si po doučování fotbal nebo si něco nakreslit. Ale hlavně o tom, být tu jen pro dítě. To je také největší výhoda programu, že je individuální. Tak se jeden dobrovolník může věnovat výlučně potřebám jednoho dítěte a pomáhat jeho rozvoji i v jiných oblastech a pozitivně ovlivnit rozvoj jeho budoucí osobnosti.

Zpětná vazba dobrovolnic

"Nejlepší na programu bylo, že jsem mohla své znalosti posunout dál, a když jsem viděla, že se něco naučila, byla jsem ráda." (dobrovolnice Patrícia).

"Nejvíc mě bavila interakce s Aňou. Je živá, rozjívená, bláznivá. Velmi ráda jsem ji poznala. Úžasným pocitem bylo, když mi řekla, že už lépe čte. Tehdy jsem pocítila takový obrovský pocit zadostiučinění. Víím, že to mělo smysl, ačkoli někdy jsem bojovala. Určitě chci pokračovat a věnovat jí svůj čas." (dobrovolnice Darina)

"Líbil se mi pocit ušlechtilosti. A měla jsem dobrý pocit z toho, že každé úterý se s ní setkám, strávíme spolu nějaký čas, popovídáme se a naučíme se něco navzájem." (dobrovolnice Ivana)

"Nejtěžší byly pro mě chvíle, kdy mi Julka začala mluvit o svém otci. Vždy jsem se snažila změnit téma. Když mi něco řekla, prostě jsem odpověděla jen „noooo...“ a začala jsem mluvit o něčem jiném. Je dost těžké uvědomit si, že takové malé děvčátko má značně poznamenány vzpomínky na své dětství. Tehdy si člověk uvědomí, že dobrá rodina a bezstarostné dětství není samozřejmostí. Věřím však, že ji čeká už jen vše pozitivní." (dobrovolnice Marta)

"Měla jsem obavu z toho, jestli budu znát látku, kterou mám doučovat a vysvětlit. Teď si myslím, že důležitější je umět reagovat na potřeby dítěte během doučování. Myslela jsem si, že začnu doučovat a dítě se hned hodně naučí alepší. Ale tak to nefunguje. Trvá to velmi dlouho a je třeba si ujasnit, že velké věci se tu nedějí a že název „Jsem tu pro tebe“ je opravdu výstižný, protože význam je v tom, že dělám věci s dítětem, které ho baví a tak mu pomáhám se rozvíjet." (dobrovolnice Žofia)

Způsob zapojení dobrovolníků

Vyškolení dobrovolníci a dobrovolnice se s konkrétním dítětem setkávají jednou týdně na 2-3 hodiny přímo v prostorách krizového nebo nízkoprahového centra.

Mezi dítětem a dobrovolníkem / dobrovolnicí se vytváří vztah, který je pro dítě velmi prospěšný - zažívá pocit akceptace, získává prostřednictvím osoby dobrovolníka / dobrovolnice pozitivní vzor, pomáhá se sociálnímu začlenění dítěte. Role dobrovolníka nebo dobrovolnice v programu je podpůrná a v žádném případě není náhradou rodičovské role. Aktivita dobrovolníka nebo dobrovolnice je omezena na minimálně 1 školní rok.

Podmínkou pro účast v programu je úvodní setkání se zájemci o dobrovolnictví, vyplnění základních kontaktních dotazníků a osobní pohovor, jakož i následné zaškolení dobrovolníků a dobrovolnic a pravidelné supervize, intervize a školení, které se konají jednou za měsíc. Základní požadavky na dobrovolníky a dobrovolnice jsou věk nad 18 let, trpělivost, odpovědnost vůči programu a závazkům z něho vyplývajících, zájem o práci se znevýhodněnými dětmi, ochota a možnost věnovat 1 až 3 hodiny času týdně.

3.1.3 Dobrovolnický program Trh dobrovolnictví

Bratislavské dobrovolnické centrum (BDC) organizuje Trh dobrovolnictví pravidelně, jeden až dva krát do roka ve Staré Tržnici v Bratislavě. Trh dobrovolnictví je jednou z forem, jak pomoci nejen organizacím, ale i dobrovolníkům a dobrovolnicím najít si pro sebe tu pravou dobrovolnou aktivitu. Je určen na vzájemné propojování těch, kteří chtějí pomáhat, s těmi, kteří to potřebují.

Myšlenka uspořádat Trh dobrovolnictví vznikla v roce 2015 a ve stejném roce se i podařilo zorganizovat jeho první ročník a od té doby se organizuje pravidelně. Cílem projektu je pomoci všem zapojeným stranám, protože díky němu se o dobrovolnictví, jeho výhodách, důležitosti a přínosech dozví množství lidí, kteří se mohou různou formou zapojit a objevit tak svět dobrovolnictví. Rovněž mají organizace možnost najít si nové skvělé dobrovolníky a dobrovolnice a prezentovat své dobrovolnické programy na veřejnosti a v médiích. Realizace Trhu dobrovolnictví je možnost, jak oslovit různé skupiny lidí - studenty, pracující, nezaměstnané, seniory apod. a také umožnit rozvoj kvalitně připravených jednorázových nebo dlouhodobých dobrovolných aktivit. Mezi cíle BDC patří také propagace dobrovolnictví v Bratislavském kraji a přilákání lidí k dobrovolnictví.

Prioritou projektu je informovat lidi o tom, co znamená dobrovolnictví: že kromě zábavy a příjemného trávení volného času se jedná o odpovědnost vůči organizaci a jejím případným klientům, protože dobrovolnictví má být přínosné pro všechny zapojené strany.

Dobrovolnictví je jednou z forem neformálního vzdělávání a poskytuje důkazy o pozitivním vlivu práce s lidmi. Má přímý vliv na formování lidí, jejich hodnot, zvyšování zájmu o prostředí a společnost, ve kterém žijí. V Bratislavském kraji se stále nachází obrovské množství organizací, které pomoc dobrovolníků a dobrovolnic opravdu potřebují, ale nemají prostor pro prezentaci výlučně svých dobrovolnických programů. Na druhé straně stojí lidé, kteří chtějí pomáhat, ale k dobrovolnictví se z různých důvodů ještě nedostali. A právě pro ně je určen projekt Trh dobrovolnictví. Trh dobrovolnictví je jedinečná akce, které smysluplně propojuje ty, kteří chtějí pomáhat, s těmi, kteří to potřebují. Na Trhu dobrovolnictví se mohou výhradně prezentovat pouze organizace, které fungují převážně na bázi dobrovolné činnosti a které jsou ověřené ze strany BDC, čili vědí, že s dobrovolníky a dobrovolnicemi pracují dané organizace kvalitně. Není výjimkou, že první dobrovolná zkušenost je frustrující právě z důvodu, že se na ni člověk nehodil a byl odmítnut. To ho může odradit od další dobrovolnické aktivity a společnost ochudit o jeho přidanou hodnotu. Na Trhu dobrovolnictví si zájemci o dobrovolnictví na jednom místě mohou vyzkoušet několik různých aktivit a najít pro sebe tu pravou, protože organizace zde prezentují nejprve své dobrovolnické programy a přímo ukazují lidem, co všechno mohou dobrovolníci / dobrovolnice dělat v jejich organizaci: pokud si mají hrát s dětmi, přinesou hračky; pokud mají učit, přinesou knihy; pokud mají roznášet kávičku onkologickým pacientům čekajícím na vyšetření v nemocnici, přinesou si vozík s kávou. Samozřejmě, že příkladů je mnohem více.

Největší přínos projektu je viděn v tom, že Trh dobrovolnictví je již existující událost vytvářející prostor pro propojování organizací, které dobrovolníky / dobrovolnice potřebují s lidmi, kteří chtějí pomáhat. Dobrovolnictví samotné přispívá k utužování a zlepšování mezilidských vztahů, propojení generací a k aktivizaci komunity, kde dobrovolnické aktivity probíhají, což dokazují nejen zkušenosti lidí z BDC, ale i výzkumy, které se v posledních letech realizovali. Na

Trhu dobrovolnictví se účastníci dozvědí, co je to dobrovolnictví, jaké jsou možnosti dobrovolnictví v Bratislavském kraji a také, jaké konkrétní organizace právě dobrovolníky potřebují a hledají. Dobrovolnické aktivity si bude možné přímo vyzkoušet. S organizacemi, které se na Trhu dobrovolnictví zúčastní, tým BDC během roku nadále spolupracuje a rozvíjí dobrovolnictví a dobrovolnické programy. S lidmi, kteří na Trh dobrovolnictví nestihli přijít nebo se zde nenachází organizace, kterých dobrovolnická náplň by je zaujala, se nadále komunikuje a pomáhá se jim při hledání té pravé dobrovolnické příležitosti.

Dalším přínosem projektu je fakt, že Trh dobrovolnictví má potenciál dalšího rozvoje do budoucna, protože je jediný svého druhu v Bratislavském kraji (i na Slovensku, čímž vyzdvihuje význam Bratislavského regionu). Je ideálním způsobem jak motivovat velké množství lidí k dobrovolnictví. BDC by rádo projekt i nadále rozvíjelo, zlepšovalo a posouvalo dál do budoucna. Tím, že se Trh dobrovolnictví koná v Bratislavě (konkrétně ve Staré Tržnici) a dobrovolníci / dobrovolnice z různých částí regionu po nalezení příležitosti často do organizací cestují, podporuje se tímto způsobem i rozvoj cestovního ruchu v regionu.

Způsob zapojení dobrovolníků a dobrovolnic do organizace projektu

BDC jako organizátor akce zajišťuje koordinaci akce před akcí a na místě, zabezpečuje reklamy v médiích a zajišťuje pronájem a přípravu prostor. Organizace, které se Trhu účastní, dostávají od BDC i Návrh doporučení, jak se na Trhu prezentovat a jak určitě ne, podle kterého by se měly řídit. Povinností organizace je účastnit se Trhu dobrovolnictví během celého trvání a zajistit účast alespoň 2 zaměstnanců nebo dobrovolníků / dobrovolnic na akci, kteří budou stejně přítomni po celou dobu.

Potenciální zájemci a zájemkyně o dobrovolnictví se na Trhu dobrovolnictví dozví, co je to dobrovolnictví, jaké možnosti dobrovolnictví jsou v Bratislavě a také, jaké konkrétní organizace potřebují a hledají dobrovolníky. Při jednotlivých stolech se vždy nachází odpovědný zaměstnanec nebo odpovědný dobrovolník, který jim řekne, čemu se organizace věnuje, na jakých projektech pracuje ale hlavně, co je náplní práce dobrovolníka, resp. jak taková dobrovolná aktivita v organizaci probíhá a jak vypadá. Některé aktivity je možné si přímo vyzkoušet. Pokud se lidé ještě nerozhodli, zda je dobrovolnictví pro ně to pravé, mohou navštívit informační

stolek Bratislavského dobrovolnického centra (BDC), kde jsou ochotně otestováni, na jaký typ dobrovolnictví se hodí, vše jim je vysvětleno a také je jim nabídnuta pomoc s výběrem dobrovolnické pozice.

3.2 DOM QUO VADIS – DŮM, KTERÝ CHCE BÝT DUCHOVNÍM SRDCEM MĚSTA

Vypracovala:	Monika Hričáková
Kontakt:	mhricakova@domquovadis.sk
Adresa:	Priatel'ia Quo-Vadis, o.z. Veterná 1/1629, 811 03 Bratislava
Web:	www.domquovadis.sk/sk

3.2.1 O projektu Dom Quo Vadis a jeho aktivity

DŮm Quo Vadis – katolický dŮm evangelizace - je v srdci Bratislavy a jeho hlavním posláním je být duchovním srdcem jak v centru města, tak i domů ve městě. Zároveň je dobrovolnickým domem a centrem, kde se dobrovolníci realizují v různých službách v závislosti na programu. Je to zároveň i jejich místo společného setkání, přátelství a už i několika manželství. Po určitou dobu bylo QV bylo uzavřené, až znovu v roce 2009 přišli s novou skupinou dobrovolníků. Pravidelně je DŮm Quo Vadis - dobrovolná kavárna a celý prostor - otevřený od pondělí do pátku 15:00 - 21:00, v pátek do 22:00, v neděli 17:30 - 21:30. Tyto otevírací hodiny jsou zvoleny cíleně, pro cílovou skupinu lidí, mladých pracujících nebo případně studentů gymnázií v okolí DQV. Služby se střídají průměrně každé 2 hodiny - vždy jsou minimálně 3 lidé na službě. Pravidelně poskytují příjemné prostory svoji kavárny, knihovny nebo wifi spot. Mimo jiné také víkendy bývají často obsazeny pro rodinné oslavy, modlitební společenství, studentská setkání a mnohé jiné. Pravidelně jsou pořádány přednášky, filozofické, biblické, setkání s hosty, či koncerty. V Bratislavě je však mnoho jiných rozličných akcí, proto se DQV příliš nesnaží přesycovat program, ale raději poskytnout prostor pro zajímavé akce, které by mohly zaujmout široké spektrum lidí. Toto vše je zajišťováno ochotnými

dobrovolníky. Je to jistým způsobem zázrak v současném světě, že se najde tolik lidí, kteří považují dobrovolnictví jako službu.

Pokud se jedná o program Domu Quo Vadis, bývá obsazen nespočtem lidí včetně těch, kteří přicházejí přednášet, vystavující umělci, nebo kunsthistorička, se kterou DQV konzultuje vhodnost výstav a jejich instalování. Jednoduše je to dobrovolnický kolos - zároveň dostávají prostor na realizaci a budování sebe samých přes službu. Níže jsou rozepsané jednotlivé aktivity, které se v Domě Quo Vadis poskytují a které zajišťují rovněž dobrovolníci.

- **Kavárna:** kavárna DQV funguje čistě na dobrovolnickém principu: obsluhují v ní dobrovolníci (více než 50 různých dobrovolníků týdně), návštěvníci platí dobrovolné příspěvky. Kavárna je místo, kde se lidé setkávají, je to místo přátelství a sdílení. V této kavárně si může člověk posedět, i když právě nemá peníze. Rovněž se tam často učí studenti ve skupinách. V rámci prostorů kavárny fungují i jazykové kroužky pro děti a mládež. Jejich hlavní služby jsou na vysoké úrovni, mnozí zde docházejí už 5 a více let a vždy se rádi vracejí (dlouhodobých hlavních služeb je více než 15). Mají své klíče od Domu a přístup všude. Jsou tam jednoduše jako doma.
- **Galerie a výstavy:** každý měsíc má DQV v galerii novou výstavu, kterou otevírá vernisáž. Při výstavách prezentují mladé nezavedené umělce, ale i akademické malíře, s křesťanskými ale i světskými motivy v umění. Dobrovolnice Danko, se kterou konzultují výstavy, je vždy ochotna poradit, případně se zapojit do veřejného festivalu umění, nebo vybrat zajímavou tematiku.
- **Knihovna:** v domě se nachází i velké sbírky literatury (duchovní, odborná, beletrie), která je zpřístupněna pro veřejnost - prezenčně i na půjčení domů. Jedná se o několik tisíců titulů. V knihovně pracuje další tým dobrovolnic, které mají za úkol klást nové knihy do online systému, uklízejí knihy a vykonávají jiné potřebné činnosti. Na zodpovědné dobrovolnice se dá vždy spolehnout, že nahodí nové knihy do systému a že vždy věrně docházejí, a to i pokud není mnoho lidí v týmu.

- **Koncerty:** v centru se organizuje přibližně jeden koncert za měsíc. Jedná se o různé hudební žánry.
- **Tvůrčí dílny:** pravidelně jednou za měsíc probíhá v centru workshop drátenictví, před Vánocemi a velkou nocí se zase pořádají tematicky laděné workshopy. Na tento kurz dlouho chodila paní šperkařka, nyní ji už vystřídal mladší generace, které vedou kurz i nadále - také na dobrovolnické bázi.
- **Přednášky a diskuse, prezentace nových knih:** několikrát za měsíc se v centru pořádají přednášky na různá témata: morálka, teologie, psychologie, dějiny, bioetika, atd.
- **Teambuildingové akce pro dobrovolníky:** několikrát do roka se podaří zorganizovat teambuildingové aktivity pro dobrovolníky z centra. Třikrát do roka jsou to pobytové akce (lyžování, chaty, duchovní obnova), kromě toho jsou to společné výlety, vánoční večírek, zahajovací a závěrečný večírek, filmové večery, atd. Za pořádání teambuildingů je odpovědná hlavní expertka, dobrovolnice Paula, která řeší podrobnou logistiku, přihlašování, ubytování i všechno ostatní. Některé výdaje jsou dobrovolníkům proplaceny jako benefity, závisí to zejména na dostupných financích.
- **Místo komunikace:** dům slouží pro různé komunity jako prostor pro setkávání, budování vzájemných vztahů a osobnostní růst. Jsou to setkání mezi lidmi od 15 do 70 let, v různých skupinách lidí. V nich jsou pak zastoupeni dobrovolníci, kteří pomáhají uklízet a udržovat dům v čistotě a pořádku.
- **Senior club:** každou středu se v DQV setkávají senioři, kteří probírají různá morální, teologická a společenská témata. Zde si senioři sami organizují přednášky, hosty, program. Senior club se snaží poskytnout prostor a čas i pro starší generaci, pro kterou jsou otevřeni ve středu od

9:30 do 12:00. Všichni senioři, kteří by chtěli strávit čas se svými vrstevníky u šálku kávy nebo dobrého koláče jsou vítáni.

- **Teenage club:** Na jaře 2014 DQV začal s projektem pro teenagery, který má zatím podobu dřívějších otevíracích hodin (tak aby je stihli mladí hned po škole).
- **Prostor pro jiné neziskovky:** Dům slouží jako prostor pro jiné neziskovky, které využívají prostory centra k pořádání svých valných hromad, fundraisingových a PR akcí, školení, atd.
- **Charitativní a dobrovolnické akce:** Mezi tento typ akcí patří např. postní polévka, dny dobrovolnictví nebo humanitární sbírky. Do těchto akcí se zapojují často i jednorázoví dobrovolníci, kteří přijedou konkrétně na danou akci.
- **Psychologická poradna:** centrum nabízí psychologické poradenství, psychodiagnostiku, psychoterapii, výcvikové a intervenční programy nebo odborné konzultace. Poradna se věnuje seniorům, dospělým ale i dětem, skupinám ale i jednotlivcům. Mezi problémové okruhy patří zejména domácí násilí, osobnostní krize, vztahové problémy, problémy dětí s chováním nebo učením apod.

3.2.2 Projekt DQV a příběhy dobrovolníků

Dobrovolnický projekt Dům Quo Vadis, je jedinečný projekt založen na dobrovolnickém nadšení mladých lidí, převážně mladých pracujících a několika studentů. Dům Quo Vadis (DQV) disponuje pouze 2 zaměstnanci a 50 pravidelnými dobrovolníky, spolu v DQV funguje cca 70 dobrovolníků, na kterých je postaven celý chod Domu Quo Vadis. Mají také bohaté zkušenosti s hostováním, kdy se do chodu DQV v průběhu existence zapojilo i 5 zahraničních dobrovolníků. Celkově se během trvání projektu od roku 2009 vystřídalo více než

200 lidí, z nichž téměř polovina zůstala, a ostatní zůstávají v pravidelném kontaktu. OZ Přátelé Quo Vadis se stará o chod Domu Quo Vadis, projekt HorebPet a organizaci akcí v rámci Domu Quo Vadis.

Nejtěžší bývají začátky - a pak pokračování. Na začátku centrum samozřejmě zápasilo s vytvářením „značky“ Domu Quo Vadis, duchovního srdce v centru města. Chtěli docílit toho, aby lidé o nich více věděli a aby se nebáli vstoupit, což samozřejmě pokračuje dosud. Jejich náboženské přesvědčení je jim silnou motivací pro pokračování v doposud vykonávané dobrovolnické činnosti, protože i když věci někdy vypadali „černě“, tak nakonec centrum pokaždé získalo, co potřebovalo (např. materiální zabezpečení vždy dostali v pravý čas). Někdy nevěděli, jestli se jednalo o zásah vyšší vůle nebo zda šlo o prostou dobročinnost občanů. Například když potřebovali kávový stroj, byl jim zapůjčen. Když potřebovali něco jiného – podařilo se jim získat grant nebo dotaci. Samozřejmě za tím stojí i hodně námahy. Takže nejdůležitější bývá věřit a podle toho jednat. Potřebovali lidi a oni začali přicházet. Se všemi zájemci o dobrovolnou práci dělá centrum vstupní pohovor, a potom ho začlení do týmu. Někdy, pokud mají k dispozici buddyho, dobrovolník jednoho dostane, pokud ne, dostane školení a začlení ho do týmu. Činnosti jsou různorodé, od hlavní služby v kavárničce po vedoucího týmu. Online dobrovolníci jsou zodpovědní za webové stránky, facebook-ový profil nebo grafiku. Tomu se věnuje především ředitelka, ale i oni se mezi sebou alespoň trochu znají, i když jenom z online prostředí. Podstatné je, aby viděli celkový obraz a zároveň svou stopu v projektu, aby mohli Dům Quo Vadis považovat tak trochu za svůj. To platí pro všechny dobrovolníky. Jakmile dobrovolníci pocítí, že tam nezapadají, začínají se odcizovat a vypadnou z týmu.

Všechny výše zmíněné činnosti zajišťují dobrovolníci. Kromě toho jsou ještě tzv. „neviditelní dobrovolníci“ - kteří se starají o webové stránky, facebookový profil, úklid nebo zalévání květin. Jednotlivé sekce jsou rozděleny do týmů a každý tým má svého odpovědného vedoucího. Knihovna má tým cca 5 lidí, které vede jedna odpovědná dobrovolnice. Stejně kavárna - kde je asi nejsložitější koordinace - má momentálně 5 koordinátorů týdnů, a jednu hlavní koordinátorku služeb. Na každé 2hodinové směně je hlavní a vedlejší služba. Dobrovolníci si zlepšují hlavně svou týmovou práci, flexibilitu, adaptabilitu, učenlivost, profesionalitu, jakož i řešení problémů a postupem času i manažerské schopnosti. Náročná bývá pokrýt služby

pravidelně, ale tím, že dobrovolníci drží spolu, je to týmová práce a převezmou směnu jeden za druhého. V neposlední řadě je důležité a zároveň náročné vtáhnout dobrovolníka do týmu, čemuž pomáhají pravidelné dobrovolnické aktivity.

Motivace a aktivity dobrovolníků

Dobrovolníky nejvíce motivuje to, že slouží vyššímu cíli – svému náboženskému přesvědčení a také, že potkávají své přátele a mají možnost navázat nové kontakty. DQV funguje jako jedna rodina, ačkoli dobrovolníků je už zapojených mnoho. DQV vděčí svému dennodennímu chodu mnohým dobrovolníkům. Za ty roky intenzivní činnosti v dobrovolnické kavárně, knihovně a všeho kolem prošlo tolik dobrovolníků, že se nedají spočítat. Mnozí zůstávají roky, nejdéle téměř 18 let. Ze všech integrovaných dobrovolníků DQV se nedá neupozornit na dvě aktivní sestry, Marii a Evu. Za zmínku by stálo psát však i o mnoha dalších. Marie Mikulová přišla o něco později než její sestra Eva Mikulová - nyní Piková. Obě jsou již dlouholeté dobrovolnice. V rámci Domu Quo Vadis existuje i úzký tým 10 dobrovolníků – dalo by se říct, že jde o jeho jádro. Obě sestry tam samozřejmě patří. Eva přišla už v roce 2009 její sestra Marie o něco později. Eva se věnuje hlavně koordinaci dobrovolníků a koordinátorů. Kromě toho dobrovolně pracuje i v dobrovolnické kavárně v centru, která byla vždy její srdeční záležitostí. Být v kavárně a učit se novým postupům je jedním z bodů, které udržují dobrovolníky v DQV. Ona je zároveň i realizátorem nových procesů, je kreativní, má výborné nápady a hlavně výdrž je realizovat. Je technicky nadaná a má na starosti evidenci velké skupiny dobrovolníků v systému. Protože centrum chce být místem setkání a prostorem, kde lidé navážou nová přátelství, potřebují mít zejména kvalitní nabídku. Eva vždy bojuje za kvalitu sortimentu v kavárně. Mezi dobrovolníky si našla i manžela, se kterým jsou spolu v jádru centra. On je také velkým přínosem, díky své manuální zručnosti. Na všech předělvkách pracuje totiž centrum společně. Předělvky jsou souhrnný název pro malování, čalounění a různé vylepšování movitých věcí. Její přátelství, laskavost a zapálení pro věc jsou často hnacím motorem pro organizaci. Centrum je ale plné takových lidí a právě na tom si zakládá svojí dobrou pověst.

Maria je zase člověk s dětsky hravým přístupem, který podněcuje kreativitu. Zároveň se prezentuje výdrží také při všech předělávkách, které se často táhly i do rána. Zároveň však věrně dělá i to, co ji až tak nebaví, protože vede účetnictví centra, které dělá skvěle a zejména důsledně. Marie se s Evou věnovaly i zahraničním dobrovolníkům, případně pečlivému shánění všeho, co potřebují. Mají své srdce vždy otevřené pro pomoc. Obě sestry jsou naplno zaměstnány a toto vše dělají vedle své normální práce.

System všech dobrovolnických aktivit centra je velmi komplexní. Toto je jen malá ukázka toho, jak to funguje. Celý Dům Quo Vadis je založen na tom, že každý projekt a nápad je realizovatelný za pomoci pracovitých lidí, pečlivého managementu a trochy sebeobětování. Jak napsal Soženicy, svět má šanci přežít pouze tehdy, pokud se najdou lidé, kteří se rozhodnou pro oběť. Zároveň však doplnil, že tato oběť je odměnou a radostí. Tato radost je však mnohem hlubší než cokoli jiného, protože zasahuje samu podstatu člověka. Podstata člověka je stvořená na obraz Dobra - což je v centru synonymem pro Boha. V toto Dobro věří a také se ho snaží budovat u lidí, kteří přicházejí jako hosté. Podstatné ale je, že navzdory svému náboženskému vyznání nejsou a ani nechtějí být uzavřeni do sebe ani se nechtějí setkávat výlučně s lidmi, kteří sdílejí stejné názory jako oni, právě naopak, jsou otevřeni všem návštěvníkům různých věkových nebo etnických skupin bez ohledu na jejich víru.

3.3 KLUB DĚTSKÉ NADĚJE

Vypracovala: Vladimíra Bublavá
Kontakt: vladimirka19@gmail.com, kdn@kdn.sk
Adresa: Klub Detskej Nádeje
Lekárska fakulta UK
Sasinkova 4
814 99 Bratislava-Staré mesto
Web: <http://kdn.sk/>

3.3.1 Všeobecné informace

„Úsměv patří všem, i mně, i tobě, i jim.“

Klub Dětské Naděje (KDN) funguje již téměř 20 let. Od roku 1998 působil vedle Bratislavského spolku mediků, a později od roku 2001 začal žít životem samostatného občanského sdružení. Na začátku se všechny činnosti členů KDN soustředily jen na navštěvování dětí hospitalizovaných v nemocnici. Později, jak čas běžel, se k této činnosti přidala i příprava onkologických (od roku 1999) a o 4 roky později i kardiologických táborů. Členy KDN jsou zejména vysokoškolští studenti nebo mladí pracující lidé. Jsou to lidé, kteří se rozhodli dobrovolně věnovat svůj čas smysluplné činnosti - pomoci jiným. Mezi dobrovolníky panuje přátelská atmosféra, navzájem si pomáhají a vzájemně se inspirují v konání dobra. Jak se říká, všichni tam tahají za jeden provaz, všichni tam mají jen jeden cíl - vykouzlit úsměv na dětské tváři. V současnosti má KDN cca 250 členů - výhradně dobrovolníci. V celém sdružení nenajdete žádnou placenou osobu, ale přesto jsou akce organizované KDN vždy na profesionální úrovni. Finance na svou činnost a veškeré aktivity získává hlavně z 2 procent z daní, z různých grantových programů a sponzorských příspěvků. Onkologická tábory hradí zejména Liga proti rakovině SR ze sbírky ze Dne narcisů. Organizační týmy akcí pro děti tvoří zkušení organizátoři z předchozích let a noví lidé. Často jsou to právě i bývalé děti, které v minulosti navštěvovali KDN tábory a rozhodli se vrátit další generaci to, co jim KDN, jako dětem dalo.

Hlavní činnost členů KDN spočívá v navštěvování nemocných dětí hospitalizovaných v nemocnici na Kramárech v Bratislavě, konkrétně na odděleních: onkologie, neurologie I. a II., dětské kliniky, chirurgie, ortopedie a v Dětském kardiocentru NÚSCH. Od září 2014 KDN úspěšně expandovalo na dětské oddělení Fakultní nemocnice s poliklinikou J. A. Reiman v Prešově a následně v únoru 2015 do Fakultní nemocnice v Trnavě. Oddělení jsou navštěvované v odpoledních hodinách, většinou mezi pátou a osmou večer. Ve dvojicích či trojicích (výjimečně i jednotlivě). Noví zájemci jsou vždy před prvním příchodem na oddělení pečlivě vyškoleni na povinném školení, na kterém je jejich starší zkušení členové připraví na práci s dětmi v nemocnici. Naučí je tam množství her, výtvarných aktivit, společenských her. V modelových situacích se jim vysvětlí, jak mají komunikovat s dětmi, reagovat na jejich možné otázky či na situace, které mohou nastat. Pro nové členy je velmi důležité, aby se zaučili na práci s dětmi v nemocnici. Je to velmi odpovědná práce, na kterou jen nadšení

nových dobrovolníků nestačí. S novými zájemci jde poprvé na oddělení vždy někdo zkušený a všechno mu vysvětlí. Dovede ho na oddělení, ukáže mu skříňku s materiálem, jak oslovit děti, co na ně platí, jaké hry zde mají úspěch. Každé oddělení má svého vedoucího. Jeho úkolem je dohodnout návštěvy jednotlivých dnů mezi členy tak, aby nechodili všichni najednou a pokryli co nejvíce dní v týdnu.

Každá návštěva nemocnice je jiná. Někdy se dětem chce hrát hry, někdy nemají náladu na nic. Bývají veselé a plné energie, ale i smutné a unavené. Je dobré přijít s připravenou aktivitou, ale ještě lepší je umět se přizpůsobit. Význam má, když se dobrovolníci věnují skupině dětí, ale i jednotlivcům, když to vyžaduje situace. Jsou návštěvy, které uběhnou velmi rychle, v příjemné atmosféře. Jsou i takové, kdy to docela nevyjde, s pocitem, že dnes to nemělo smysl. Těch však nebývá mnoho a stačí si jen vzpomenout na nějakou návštěvu, která končila dětskou otázkou: „A kdy ještě přijdeš?“.

Kromě této celoroční aktivity KDN organizuje dětské tábory pro děti s onkologickými a kardiologickými onemocněními. Cílem je dát možnost zdravotně znevýhodněným dětem účastnit se na takových aktivitách a zažít zážitky, které jsou pro jejich zdravé vrstevníky zcela běžné. Mnohé z dětí tráví hodně času v nemocnici, často to znamená delší odloučení od rodiny a od domácího prostředí. Své dětství v důsledku onemocnění prožívají odlišně od zdravých dětí. Mnoho z nich navíc pochází ze sociálně slabšího prostředí a jejich rodiny jsou finančně zatíženy ještě více náročnou léčbou. Aktivity v programu jsou vybírány tak, aby si děti zlepšovaly komunikační dovednosti, stali se sebevědomějšími, samostatnějšími, netrpěli pocitem méněcennosti. Neméně podstatným je i to, že děti dostanou možnost najít si nové kamarády s podobným osudem, se kterými zůstanou v kontaktu i později.

Mezi akce pořádané KDN patří i každoroční akce Mikuláše v nemocnici, kdy se většina členů převlékne za pohádkové bytosti a spolu s Mikulášem, andílkem a čertem za zpěvu koled navštíví všechny děti v nemocnici. V dubnu se pravidelně spolu s dětmi z táborů, sponzory a veřejností setkávají na benefičním koncertě. V minulosti je přítomností na něm podpořily Sima Martausová, S Hudbou

Vesmírnou, Komajota, Janais, Mukatado, Polemic, Vladko Vařečka, Matúš Krnčok nebo Adela Vinceová, co nejsou na Slovensku neznámá jména a patří jim patřičné „děkujeme“ od členů KND.

Být členem KDN znamená být členem jedné velké a skvělé rodiny. Motivací je dětská radost a inspirací pomoc nemocným dětem.

3.3.2 Příběh dobrovolnice Vlad'ky

Vlad'ka se KDN začala věnovat proto, že ji bavila práce s dětmi a přišlo jí smysluplné věnovat čas něčemu takovému, než někde marnit čas. Dětem se snažila vždy dát kousek sebe a doufá, že to, co dělala pro tyto děti, budou jednou tyto děti dělat pro další generaci.

Příběh Vlad'ky z KDN se začal psát v roce 2011. Její kamarádka tehdy hledala lidi ochotné chodit po večerech hrát si s dětmi do nemocnice. Jejím oddělením se stala neurologie, jedno z těch rozmanitějších oddělení. Malé i velké dětičky, chlapci, dívky, lehké i velmi vážné případy, někdy bohužel i dětičky s vážným postižením. Některé návštěvy byly o tom, že Vlad'ka celou dobu pěstovala novorozeně, jiné dny strávila s předškoláky a soutěžili, kdo postaví nejvyšší věž z kostek. S většími dětmi - teenagery to již byly i rozhovory o vztazích, jejich radostech, starostech a plánech. Společenské hry fungovaly ostošest a opravdu nikdy nezklamaly. Při těžce postižených dětech to bylo o něco složitější. Tam bylo (nejen) Vlad'činou snahou ulehčit práci rodičům a pomoci jim, aby si alespoň na chvíli mohli odpočinout. Někdy se dokonce podařila vytvořit tak dobrou atmosféru a radost, až děti zapomněli, že jsou v nemoci a sestřičky jim museli připomenout, kde doopravdy jsou.

Další neodmyslitelnou Vlad'činou vzpomínkou jsou tábory pro děti. Dva týdny s minimálním spánkem - v průměru se spí 4 hodiny, není zde chvíle volného času pro sebe, buď je program a dobrovolníci si hrají s dětmi, nebo dávají pozor, aby vše snědly, aby nejedly jen sladkosti, anebo se koná dětský kroužek. Tak je důležité vysvětlit, proč si musí čistit zoubky a proč jim před spaním čtou pohádku na dobrou noc. Když děti konečně usnou, tak Vlad'ka a její kolegyně ještě 2-3 hodiny plánují hry na další den. Děti jsou všude kolem nich a nedají jim na chvíli vydechnout. Po týdnu je Vlad'ka zcela vyčerpaná a řekne si, že to je její poslední

tábor, a pak spatří ty děti, které pláčou, že nechtějí jet domů, ty zprávy a hovory od rodičů kteří děkují za to, že se dětem na táboře velmi líbilo, a že jim Vladka chybí. To je ten moment, kdy se zapomene na to těžké a náročné a převládne jen pocit zadostiučinění. A od tohoto momentu v mysli zůstanou jen milé vzpomínky, jak děti nakreslili obrázek, jak se Vladce věšely kolem krku, jak ji napsali hezký dopis.... Tábory mají ještě jednu velkou výhodu a to je, že jsou tam výborní vedoucí, s kterými je podle Vladky radost spolupracovat. V současnosti se však více zaměřují na jednorázové akce, jako např. Mikuláš, pohádkové rozdávání dárků nebo workshopy.

4 RAKOUSKO

4.1 ULF - UNABHÄNGIGES LANDESFREIWILLIGENZENTRUM (NEZÁVISLÉ STÁTNÍ CENTRUM PRO DOBROVOLNOU PRÁCI)

Ředitelka: Mag. Nicole Sonnleitner
tel.: 0043 650 470 0071, nicole.sonnleitner@vsg.or.at
Adresa: ULF, Martin-Luther-Platz 3/3. Stock, 4020 Linz
Web: www.ulf-ooe.at

ULF (Unabhängiges LandesFreiwilligenzentrum) - nezávislé státní centrum pro dobrovolnou práci – je platformou v Horním Rakousku pro dobrovolnictví. ULF povzbuzuje lidi všech věkových skupin k účasti na dobrovolné práci a podporuje je v jejich úkolech. ULF je financován sociálním oddělením Spolkové provincie Horního Rakouska.

ULF je nezávislý, avšak nikoliv sám: úzce spolupracuje s odborem sociálních věcí Horního Rakouska, Spolkovým ministerstvem práce, sociálních věcí a ochrany spotřebitelů a s neziskovými organizacemi a sdruženími. Usiluje o soudržnost mezi generacemi, kulturami a společenskými třídami. Snaží se o lepší využití potenciálu starších lidí ve fázi po ukončení zaměstnaneckého poměru a odchodu do důchodu. Povzbuzuje také mladé lidi, aby se stali nadšenými dobrovolníky. Dobrovolnictví je mimo jiné vnímáno jako možnost k získání cenných sociálních a profesních dovedností. ULF je přístupný všem.

Je kontaktním místem pro dobrovolníky, regionální modelové projekty a sociální instituce. Sami sebe vnímají jako nadregionální platformu, shromažďují příklady osvědčených postupů a podporují výměnu zkušeností mezi stávajícími a novými strukturami. Nabízí bezplatné workshopy pro dobrovolníky i školení pro dobrovolnické koordinátory, kteří tak získávají know-how k zakotvení svého profesionálního dobrovolnického vedení ve svém zařízení.

Mezi projekty ULF patří:

FREI.SPIEL – volné hraní – spojuje lidi, kteří chtějí dobrovolně trávit čas s dětmi, hrát si s nimi a věnovat jim více pozornosti.

AFTER.WORK – po práci – projekt je iniciován ULF v rámci hornorakouského programu, který podporuje dobrovolnictví v oblasti aktivního stárnutí a celoživotního učení. Využívá potenciál starších lidí a jejich zkušenosti, které jsou neocenitelným kapitálem reprezentující společnost. Cílem je motivovat tuto věkovou skupinu k aktivní dobrovolnické činnosti.

OÖ – dobrovolnictví v ošetrovatelských a starobních domech. Dobrovolníci jsou cennou podporou profesionálního personálu. Nicméně, ULF se také snaží přivést dobrovolníky do domácností seniorů, kde s nimi mohou provádět jednoduché a nenáročné cviky, které mohou podpořit správnou motoriku seniorů.

4.1.1 „OBSTKLAUBM“ – NIX VAWIASTN (Nic nazmar – dobrovolný sběr ovoce uprchlíky)

Vypracovala: Mag. Petra Pongratz
tel.: 0043 650 470 0072, petra.pongratz@vsg.or.at

Adresa: ULF, Martin-Luther-Platz 3/3. Stock, 4020 Linz

Vedoucí projektu: Rudolf Ortner
tel.: 0043 664 422 0008,
Rainer Silber
tel.: 0043 7249 471 1225, info@obsthuegelland.at

Web: <http://obsthuegelland.at>

Oblast projektu: Horní Rakousko, Eferding

Projekt začal v roce 2014. Rudolf Ortner a někteří jeho přátelé zahájili projekt "Obstklaubm - nix vawiastrn" ve spolupráci s Naturpark Obst-Hügel-Land (= přírodní rezervace Obst-Hügel-Land). Přírodní parky jsou modelové regiony pro udržitelný rozvoj venkova.

V chráněné krajinné oblasti "Naturpark Obst-Hügel-Land" se nachází přirozená oblast s nádhernými, stovky let starými různě roztroušenými sady, alejemi a cestami, které jsou zachovány ve své rozmanitosti a kráse díky jejich udržitelnému využívání. Cílem přírodního parku je pochopit přírodu v interaktivních formách a vytvořit hmatatelnou souvislost mezi přírodou, krajinou a kulturou. Parky se podílí

na ekologické výchově, organizují semináře a přednášky pro školní děti i veřejnost, probíhá zde spolupráce s výzkumnými institucemi. Přírodní park poskytuje impuls pro regionální rozvoj za účelem zvýšení přidané hodnoty a zajištění kvality života.

Hlavním cílem přírodního parku Obst-Hügel-Land je zachování a další rozvoj sadů ovocných stromů. Různé pobídky jsou navrženy tak, aby povzbuzovaly vlastníky půdy k výsadbě mladých ovocných stromů i k zachování starých stromů. K dispozici jsou také prostředky na ochranu starých ovocných stromů dominujících v krajině.

Rudolf Ortner měl vizi, která zahrnovala čtyři aspekty: sociální angažovanost, integraci uprchlíků a přistěhovalců, zachování krajiny a udržitelné využívání potravin.

Je známo, že tuny ovoce v tradičních nekomerčních sadech rostou rok co rok a zůstávají nevyužité. Ve většině případů se nevyplácí ovoce sbírat, nebo majitelé nenajdou čas, aby je sbírali. Na druhé straně žijí v dané oblasti uprchlíci a mnoho dalších lidí, kteří jsou nuceni nečinně sedět doma, protože pro ně není žádná práce. Myšlenkou Rudolfa Ortnera bylo spojit tyto dva aspekty - ovoce a lidi, kteří chtěli být nějak užiteční. Domluvil se s majiteli ovocného sadu, a pak zorganizoval dobrovolníky, kteří mu chtěli pomáhat sbírat ovoce v tradičních sadech v oblasti Eferding. Ovoce, které se sebralo, bylo prodáno zpracovatelským společností, které je vyžili pro svou výrobu. A v některých případech dokonce sami dobrovolní sběrači, mezi nimiž bylo mnoho uprchlíků a přistěhovalců, vyrobili z ovoce džusy a kompoty, které si mezi sebou rozdělili pro vlastní potřebu.

Peníze získané z prodeje byly použity na podporu centra pro uprchlíky v rámci regionu. Vzhledem k tomu, že centrum bylo uzavřeno v roce 2017, došlo v roce 2017 k nové spolupráci s Červeným křížem v Eferdingu a získané peníze byly použity na podporu sociální sféry Červeného kříže v Eferdingu.

Při čtyřech dnech akce v září a říjnu 2017 bylo do sběru zapojeno asi 100 lidí a shromáždilo se 4 371 kg jablek a hrušek. Dva majitelé pozemků Schartner (Fam. Meindl v Rexhamu, Fam. Kirchmayr jako majitel Beißl-Hof v Herrnholze) laskavě poskytli pro sběr své sady. Shromážděné ovoce bylo prodáno místním producentům moštů. Za celkový výnos kolem 1 000 EUR bylo zakoupeno zboží

pro pokrytí sociálních potřeb v regionu: cukr, mouka, rýže, konzervy, čaje, mýdla, kuchyňské papírové utěrky, zubní kartáčky a zubní pasty.

Okresní manažer Franz Puttinger a ředitelka sociální péče Monika Stumvoll se svým dobrovolnickým týmem byli spokojeni s podporou a poděkovali iniciátorům projektu, Rudolfu Ortnerovi a Rainerovi Silberovi, za jejich práci a obětavost. Díky velmi pozitivní reakci bude kampaň "Obstklaubm - nix vawiastrn" pokračovat také ve své páté sezóně na podzim roku 2018 a navíc bude rozšířena i na další obce v regionu Eferding.

Tým ULF je velmi pyšný, že byl součástí projektu od samého začátku a byl schopen tuto myšlenku podpořit svými odbornými znalostmi.

4.1.2 VÝSTAVA „SINNESRAUSCH“ (Opojení smyslů)

Vypracoval: Simon Lachner, ředitel kulturního centra
tel.: 0043 664 815 3969,
Adresa: OÖ Kulturquartier, OK Platz 1, 4020 Linz
Web: www.oekulturquartier.at

V srdci města Linz se nachází kulturní centrum - OÖ Kulturquartier – které spojuje Landeskulturzentrum Ursulinenhof a Open House of Culture. Poskytuje Prostor pro experimentální regionální kulturu a mezinárodní umělecké a festivalové vrcholné akce. Návštěvníci zde naleznou jak nové prostory, tak i zkušenosti. V centru se rovněž nachází nejrůznější gastronomická zařízení, kde se mohou návštěvníci při vstřebávání všech svých kulturních zážitků příjemně občerstvit a navzájem se podělit o své dojmy.

OÖ Kulturquartier je prostor, kde se neustále něco děje a je domovem pro různá regionální kulturní sdružení. Rozmanité aktivity všech partnerů v OÖ Kulturquartier jsou provázány a lépe koordinovány než dříve. Všechny kluby, tiskový klub, ale také kostel Ursuline a gastronomické podniky jsou zvány, aby se ke sdružení připojili a dali o sobě vědět. Od samého začátku se nejedná jen o individuální program centra OÖ Kulturquartier, ale cílem je společně propojit nejrůznější partnery v okolí.

OÖ Kulturquartier je experimentální platformou pro regionální kulturu a zprostředkovává kulturu široké veřejnosti. V poslední době se rozvíjejí programy, ať již v rámci centra nebo ve spolupráci s jinými sdruženími, které se zaměřují na region Horního Rakouska a působí inovativním, originálním a neotřelým způsobem. Velké a komplexní výstavy jsou zaměřeny právě na široké publikum esteticky sofistikovaným způsobem. Cílem je přilákat také nové návštěvníky.

OÖ Kulturquartier je mezinárodní umělecké a festivalové centrum - výtvarné okno Horního Rakouska do světa. Výstava instalována v roce 2017 s názvem SINNESRAUSCH (Opojení smyslů) prezentuje děj klasického dětského příběhu autora Lewise Carolla „Alenka v říši divů“ naprosto netradičním způsobem, kdy návštěvníci výstavy „sledují“ bílého králíka v zemi groteskních deformací, které zcela přetvářejí náš svět vzhůru nohama. Výstava je určena jak dospělým tak dětem od 6 let a nabízí rodinám možnost společně na okamžik opustit každodenní život a ponořit se do světa fantazie. Kombinace prostoru, světla, času a rozmanitých materiálů použitých při realizaci výstavy umožňují při prohlídce výstavy zažít skutečný tanec smyslů.

Spolu s KinderUni OÖ organizuje OÖ Kulturquartier v Horním Rakousku workshopový program pro děti a mládež se zaměřením na umění a kulturu. Studenti se zde mohou seznámit se všemi odvětvími umění: vizuální, aplikované a umělecké umění, literatura, architektura, filozofie a kultura jsou obsahem tohoto "zvědavého učebního plánu". Kurzy jsou pořádány odborníky z různých oborů.

V prostorách kulturního centra je také vybudován dětský koutek pro děti různých věkových kategorií, kde si mohou buď odpočinout, posilnit se svačinou, nebo si aktivně hrát spolu s rodiči.

OÖ Kulturquartier úzce spolupracuje s dobrovolnickým centrem ULF při zajišťování dobrovolníků pro své akce. Dobrovolníci fungují jako uvítací tým v rozsáhlém kulturním centru OÖ Kulturquartier, kdy pomáhají návštěvníkům, aby se v centru dobře orientovali, navedou je na tu správnou výstavu či kulturní akci, které se chtějí návštěvníci zúčastnit, pomohou jim s kabáty v šatně, doporučí jim zakoupení suvenýrů, či návštěvu některé z restaurací, které se v centru nacházejí.

Dobrovolníci tak zajišťují návštěvníkům kulturního centra nadstandardní služby, které by běžní zaměstnanci centra při tak vysoké návštěvnosti zvláště o víkendech již časově nezvládli. V průběhu letních měsíců navštíví o víkendech centrum až 2000 návštěvníků.

Do kulturního centra dochází pravidelně 1-2x týdně 14 dobrovolníků, 11 žen a 3 muži převážně v důchodovém věku, ve všední dny 1 dobrovolník dopoledne a 1 odpoledne. O víkendech to jsou pak vždy 2 dobrovolníci dopoledne a 2 odpoledne. Každý dobrovolník podepisuje dobrovolnickou smlouvu přímo s OÖ Kulturquartier, přičemž 1 kopie smlouvy je odesílána na dobrovolnické centrum ULF, které také zajišťuje pojištění dobrovolníků. Ve spolupráci s Červeným křížem mají dobrovolníci možnost získat zdarma školení první pomoci. OÖ Kulturquartier pak dohlíží na to, aby každý dobrovolník důkladně prošel aktuálně instalovanou výstavu a měl o ní dobré znalosti, aby mohl návštěvníkům poskytnout správné informace. Dobrovolníci však výstavami neprovázejí. OÖ Kulturquartier důsledně dbá na to, aby dobrovolníci nevykonávali činnosti, které běžně přísluší placeným zaměstnancům centra.

OÖ Kulturquartier zdarma poskytuje dobrovolníkům katalog centra, tričko s potiskem centra, lístek na výstavu a voucher na nápoj v restauraci na den, kdy je dobrovolník v centru aktivní. Podle ředitele centra, pana Simona Lachnera, je však při motivování dobrovolníků vždy nejdůležitější vstřícná a aktivní komunikace mezi dobrovolníky a zaměstnanci centra. Je tak navozena nejen příjemná přátelská atmosféra, ale dobrovolníci pak vědí, že jsou v centru vítaným přínosem. Mnoho dobrovolníků se také v centru navzájem spřátelí a setkávají se i mimo svou dobrovolnickou činnost.

4.2 WIENER HILFSWERK

Wiener Hilfswerk je organizací působící na území Vídně s více než 1 400 zaměstnanci a dobrovolníky, kteří se přímo či nepřímo starají o lepší životní standard obyvatel Vídně. Jedná se o soukromou, neziskovou, charitativní, nenáboženskou a nepředpojatou organizaci, která byla založena v roce 1947.

Mezi jejich aktivity patří:

- domácí asistenční služba
- denní centra pro seniory
- residenční centra pro seniory s ambulantní péčí
- péče o děti
- profesionální hlídání dětí
- sousedská centra
- volnočasové aktivity pro osoby s postižením
- rekreační centra pro seniory
- asistenční bydlení pro lidi bez domova
- sběrná centra darů pro lidi v nouzi
- charitativní sbírky
- integrace dlouhodobě nezaměstnaných
- dobrovolnické aktivity
- poskytování školících místností
- školení

Dobrovolníci jsou zapojeni do:

- doučování dětí
- čtení s dětmi
- výpomoc při konání nejrůznějších oslav, festivalů, bleších trhů apod.
- komunikace se seniory za účelem navázání nových osobních kontaktů
- realizace vlastních nápadů a projektů dobrovolníků
- administrativní práce

4.2.1 ZDRAVÍ PRO ŽIVOT – dobrovolnický projekt prevence zdraví pro seniory

Vypracovala: Mag. Astrid Böhm,
tel.: 0043 1 512 3661 470, astrid.boehm@wiener.hilfswerk.at

Adresa: Wiener Hilfswerk , Schottenfeldgasse 29, 1072 Vídeň

Vedoucí projektu: Mag. Martin Oberbauer

Web: www.gesund-fuers-leben.at

Jak pravidelný trénink svalů zlepšuje kvalitu života seniorů

Každodenní život seniorů může být velmi náročný a je často spojen s bolestí. Strach z pádu může vážně ovlivnit kvalitu života. Navíc chronický zánět, podvýživa a úbytek svalové hmoty mohou vést k oslabení těla a k jeho křehkosti. Výsledkem je zvýšené riziko hospitalizace a následné umístění do ošetrovatelského domu. Na základě studie z let 2013-2016 (vedoucí projektu: Prof. Dr. med. Thomas Dorner) vyvinula Lékařská univerzita ve Vídni speciální zdravotní program zaměřený na zvýšení bezpečnosti při chůzi a zlepšení mobility. Účinnost programu byla vědecky prokázána.

Organizace Wiener Hilfswerk se tomuto problému věnuje od léta 2017 v souvislosti s projektem "Zdraví pro život", který bude financován v letech 2017 až 2019 Fondem pro podporu zdraví ve Vídni a Fondem zdravého Rakouska. Cílem projektu je pomoci starším lidem znovu nabýt sílu svalů, zlepšit výživové dovednosti seniorů a také vytvořit možnost dalšího společenského kontaktu seniorů.

Strach z nebezpečí pádu způsobuje starším lidem poměrně vážné znepokojení. Naštěstí lze tento stav zlepšit a to je přesně to, o co projekt „Zdraví pro život“ usiluje prostřednictvím pravidelných tréninkových sezení s vyškolenými dobrovolníky, tzv. zdravotními kamarády. Tréninková sezení zahrnují zahřívací cvičení a dvě sady po šesti posilovacích cvičení, včetně výživového poradenství. Pokud si to situace vyžaduje, dobrovolník si se seniorem v přátelské atmosféře popovídá. V prvních třech měsících se domácí návštěvy zdravotních kamarádů konají dvakrát týdně, poté po dobu dalších šesti měsíců alespoň jednou týdně. V případě následného zájmu je možné v návštěvách domácností seniorů dále pokračovat a vést s nimi tréninková cvičení svalů.

Do projektu „Zdraví pro život“ se mohou zapojit všichni senioři, kteří dosáhli věku 60 let a více a žijí ve Vídni ve svém domě nebo bytě, nikoliv v domově s pečovatelskou službou či v domově důchodců.

Zdravotními kamarády se mohou stát dobrovolníci, kteří mají zájem o zdravý životní styl starších lidí a baví je práce se seniory, kteří nejsou příliš pohybliví. Důležitá je také jistá empatie pro životní prostředí lidí starších věkových skupin. Zdravotní kamarádi jsou připravováni na své úkoly po dobu čtyř tréninkových večerů, kde získají základní znalosti o zdravotních aspektech stárnutí, věkové výživě a psychologických aspektech komunikace se staršími, pohybově omezenými lidmi. Všechny večery jsou zaměřeny na zvládnutí praxe standardizované mobilizace a posilovacích cvičení.

Mezi dobrovolníky je o tento projekt zájem hned z několika důvodů. Hlavním důvodem je jejich přání nabídnout pomoc lidem v nouzi a strávit svůj volný čas něčím smysluplným. Mnoho dobrovolníků také vítá kombinaci dobrovolné práce a fyzického tréninku, který zlepšuje také jejich vlastní zdravotní stav. Starší lidé vědí, jak je fyzická aktivita pro ně důležitá, ale je pro ně těžké, aby cvičili doma sami. Tento projekt tedy poskytuje dobrou motivaci jak pro dobrovolníky, tak pro starší lidi doma, aby společně pravidelně cvičili. Jedna z dobrovolnic se nedávno zmínila, že velkou motivací pro ni samotnou je srdečná vděčnost starší dámy, se kterou pravidelně provádí posilovací cvičení doma u této seniorky. Mnoho dobrovolníků také velmi těší a motivuje, když časem sami vidí zlepšení fyzického stavu u svého klienta-seniora.

Senioři, kteří pravidelně doma cvičí, poukazují na zřetelné zlepšení jejich každodenních činností. Opět dokážou zvednout nohu tak vysoko, aby se sami dostali do vany, anebo se jim daří otevřít víčko plastových láhví. Jedná se o malé drobné věci, které jsou však důležité pro to, aby se kvalita života v této věkové skupině výrazně zlepšila. Mimo jiné tento projekt značně napomáhá tomu, aby se senioři cítili opět bezpečně a sebejistě při chůzi v ulicích – a to jen po několika málo měsících pravidelného tréninku.

Z hodnocení zdravotních údajů klientů (průměrný věk 83 let) a zdravotních kamarádů (průměrný věk 60 let) vyplývá, že cvičební program v kombinaci s výživovými doporučeními snížil strach z pádu o zhruba 10 %. Síla ruky se zvýšila tréninkem o zhruba 22 %. A dietní úpravy doporučené během zdravotních večerů vedly k 25% zlepšení výživového stavu osob, které program navštěvovaly. Bylo však také zjištěno, že ke zlepšení zdravotního stavu došlo také mezi samotnými

zdravotními kamarády. Do programu je v současnosti zapojeno asi 33.000 klientů-seniorů ve věku nad 60 let.

Dobrovolníci někdy sami navrhnu svým blízkým nebo sousedům, kteří potřebují posílit svou svalovou hmotu, aby se do projektu zapojili. Špatný zdravotní stav starších lidí v blízkém okolí dobrovolníků je jedním ze spouštěcích faktorů, který je motivuje zapojit se do tohoto projektu. V některých případech se ze zdravotního kamaráda a jeho klienta-seniora stávají dobří přátelé poté, co společně stráví několik měsíců pravidelnými návštěvami, při kterých měli také prostor pro osobní rozhovor. Většina seniorů se na tréninky těší právě proto, že mají svého „vlastního“ zdravotního kamaráda, se kterým nejen trénují své svalstvo, ale také si příjemně popovídají.

Mezi dobrovolníky je spousta nadšenců, kteří nabízejí svou pomoc při podpoře projektu prostřednictvím svých vlastních sítí, např. při pravidelných setkáních v klubech seniorů, roznášejí propagační letáky do lékáren, do čekáren obvodních lékařů, do kulturních zařízení anebo předávají svá ústní doporučení. Jeden z dobrovolníků dokonce vyvinul systém dokumentace pro časové zaznamenávání dobrovolnických aktivit každého dobrovolníka. Tyto údaje pak mohou být použity pro potřeby finančních institucí.

Také mezi samotnými dobrovolníky se vytvářejí vzájemná přátelství, která jsou podporována několika společnými akcemi organizovanými Wiener Hilfswerk jako jsou bezplatná školení dobrovolníků nebo vánoční večírky.

4.3 NEUSTART – DOBROVOLNÍ PROBAČNÍ REFERENTI

Vypracoval: Mag. Peter Wieser
tel.: 0043 662 650 436, peter.wieser@neustart.at
Adresa: NEUSTART Salzburg, Schallmooser Hauptstraße 38,
5020 Salzburg
Vedoucí projektu: Dr. Johannes Bernegger
Web: www.neustart.at

NEUSTART pracuje s delikventy. Podporuje jejich návrat do běžné společnosti tak, aby se předešlo páchání dalších zločinů. Motto organizace: „Respektujeme klienty, nikoliv jejich zločiny.“

NEUSTART je soukromá nezisková organizace spadající pod složku Ministerstva spravedlnosti, odkud také získává finanční prostředky. Organizace byla založena před 60 lety a jednou z jejích hlavních oblastí činností je probace. V počátcích se jednalo převážně o dobrovolnickou aktivitu, ale po několika letech se stala profesionální činností. Některé z jejích aktivit však stále vykonávají dobrovolníci. NEUSTART má v Salcburku 80 dobrovolných probačních referentů, kteří se starají o jednu třetinu klientů, tj. asi 220 osob ve věku 15 až 70 let odsouzených za rozmanitou trestnou činnost.

Kandidátem na probačního referenta se může stát osoba jakékoliv profese, starší 24 let bez záznamu v rejstříku trestů. Kandidát, který se chce stát dobrovolníkem, podstoupí jeden pohovor s ředitelem NEUSTARTU v Salcburku (Dr. Johannesem Berneggerem) a jeden pohovor s divizním manažerem, který má zodpovědnost za dobrovolnou zkušební službu (Mag. Peter Wieser). Pokud je kandidát při pohovorech úspěšný, získá školení v oblasti práva, digitální dokumentace, speciální sociální dovednosti a další. Každý rok pak získávají doplňující vzdělání.

Dobrovolníci se následně organizují v 7 různých týmech. Každý tým je pod dohledem jednoho profesionálního probačního úředníka. Setkávají se jednou měsíčně, aby si vyměnili své zkušenosti. Profesionální probační úředník je samozřejmě na požádání k dispozici dobrovolníkům kterýkoliv den. Každý dobrovolný probační referent se stará o 3 až 5 klientů. S klienty se setkávají osobně jednou až čtyřikrát za měsíc. Pokud jde o práva a povinnosti ve vztahu k soudu, jsou zcela rovnocenné profesionálním probačním úředníkům. Dobrovolníci získávají náhradu za své náklady, například autobusy, nápoje nebo vstupné, když se setkají se svými klienty.

Probace je alternativou věznic. Může se však využít také v době po výkonu trestu. Zásada probace je, že není kontrolou; spíše se jedná o podporu - při

hledání bydlení a pracovních míst, při kontaktu s úřady a veřejnými orgány a - což je nejdůležitější - pro osobní reintegraci do společnosti.

Příklad probace

Když se Kurt po svém odsouzení dozvěděl, že je mu přidělen probační úředník, který bude na něj dohlížet, reagoval víc než skepticky. Neměl potřebu být hlídán a neměl ani předešlé zkušenosti s tzv. „pomocníky“. Poté však Kurt zjistil, že probační úředník má neobvyklý smysl pro péči - totiž, že je vždy tam, když člověk potřebuje jeho podporu. Probační úředníci rozvinuli během svého společenského a odborného vzdělávání schopnost podporovat muže a ženy v nepříjemných situacích. Po uplynutí šesti měsíců je předložena zpráva příslušnému soudu. Probační úředníci fungují jako osobní trenéři dle osobních potřeb jejich klientů. Probační úředníci nabízejí důvěru, stabilitu a podporu. Prostřednictvím své přítomnosti a osobního přijetí poskytují fyzickou a sociální podporu; pevný základ pro plánování a nastartování nového života.

Zatím NEUSTART dohlížel na přibližně 285 000 klientů, 62% z nich bylo osvobozeno od trestu.

Prostřednictvím selektivních preventivních opatření působí týmy sociálních pracovníků NEUSTART na místech, kde se vyvíjejí první konflikty: školy.

Příklad prevence

Lukáš a Tom nemohou jeden druhého vystát. Během přestávek mezi nimi opakovaně probíhají hádky. Do hádky se postupně přidávají také ostatní žáci. Učitelé se snaží spor urovnat tím, že vyhrožují trestem. Rodiče budou o hádce také informováni.

Sociální pracovníci prevence NEUSTART navštěvují školy, ve kterých se odehrávají konfliktní scény. Zavedli zde kurzy řešení krizových situací. Mladiství, kteří se v rané fázi učí, že problémy mohou být vyřešeny i v konsensu, mají příležitost uchýlit se k této zkušenosti i v pozdějším životě. Pracovníci NEUSTARTu nabízejí žákům, učitelům a rodičům informace a procházejí možnými konfliktními situacemi s postiženými osobami. Takto všichni obdrží životní lekci.

Dále poskytují informace a poradenství v krizových situacích. Mnozí z těch, kteří dostanou podporu včas, si dokážou později poradit sami. V zásadě je zapotřebí zaměřit se na řešení příčin trestné činnosti namísto odrazování.

Příklad mediace (Tatausgleich)

Mimosoudní urovnání je alternativou k soudnímu řízení v případě přestupku. Kontrolor nebo zprostředkovatel konfliktu, zkušený sociální pracovník, vytváří kontakt mezi podezřelým a obětí, kdy se snaží dosáhnout vypořádání nebo usmíření bez účasti soudu nebo odsouzení. V důsledku toho se podezřelý vyhne zápisu do rejstříku trestů.

Wolfgang si chtěl jen užít příjemný večer s několika přáteli. V nočním klubu však došlo k hádce. Náhle se Wolfgang zapojil do rvačky, ačkoli obvykle nemá fyzické násilí rád. Teď se musí zodpovídat za spáchání trestného činu.

Sociální pracovník vytváří kontakt mezi podezřelým a obětí. Cílem je, aby se oběť a podezřelý dozvěděli o možnosti mimosoudního urovnání a navzájem se pochopili za účelem kompenzace vzniklé škody a mohli si zároveň vzájemně odpustit. Kromě toho musí být poskytnuto spravedlivé a přijatelné řešení pro všechny osoby zapojené do konfliktu.

Předpoklady pro mediaci:

- návrh státního zástupce
- kategorizace trestného činu jako nevýznamného
- dohoda oběti
- ochota podezřelého mluvit s obětí, kompenzovat škody a přijímat další podmínky

Důležitým faktorem úspěchu zprostředkování v trestních věcech je přijetí ze strany spravedlnosti. Prokuratury a soudy přidělují společnosti NEUSTART přibližně 6 000 případů ročně. Společnost NEUSTART má 30 let zkušeností (2015) s přibližně 168 000 konfliktními případy, v nichž bylo zapojeno 300 000 osob, ať již podezřelých nebo jako obětí. V 70 % případů byl sociální pracovník schopen přivést podezřelého a oběť k dohodě, přičemž u mladistvých je míra úspěšnosti dokonce nad 85 procent. Míra opakování trestného činu s mediací v trestních věcech podle studie Institutu pro trestní právo a kriminologii z Vídeňské univerzity (Institut für Strafrecht und Kriminologie) činí zhruba 10 procent, zatímco míra

opakování trestných činů osob, odsouzených soudem za srovnatelný trestný čin, je o 22 procent, tedy více než dvojnásobná.

4.4 FREIWILLIGENZENTRUM SALZBURG

Vypracovala: Mag. Ingrid Ebner
tel.: 0043 662 849 373 - 164,
Adresa: FreiwilligenzentRegionální dobrovolnické centrum Salcburk
Gaisbergstraße 27
5020 Salzburg
Web: www.freiwilligenzentrum-salzburg.at

Freiwilligenzentrum Salzburg je dobrovolnickou agenturou, kterou založila organizace Akzente Salzburg v roce 1999. Od roku 2003 do roku 2009 agentura spolupracovala se společností Caritas Salzburg. Název agentury do roku 2009 byl "Hilfe & Hobby". Od roku 2009 se nazývá "Freiwilligenzentrum".

Od roku 2009 až do roku 2015 byla agentura spravována společností Caritas Salzburg s finanční podporou spolkové země Salcbursko.

Od roku 2016 agentura spolupracuje se spolkovou zemí Salcburk, Caritas Salzburg, Diakoniewerk Salzburg, Hilfswerk Salzburg a Samariterbund Salzburg.

Od roku 2018 je agentura neziskovou společností ("Verein Freiwilligenzentrum Salzburg"). Centrum má v současné době jediného pracovníka, který pracuje na plný úvazek.

Od roku 2005 pracuje v další pobočce *Hilfe & Hobby Lungau* také jeden dobrovolník, který zvládá tuto práci za osm hodin týdně.

Dobrovolnické centrum v Salcburku se zabývá lobbováním pro dobrovolnictví a vyhledáváním dobrovolníků. Pro tyto účely využívá centrum své webové stránky: www.freiwilligenzentrum-salzburg.at

Agentura spolupracuje s lidmi všech věkových kategorií. Jednou ze současných priorit agentury je povzbuzovat lidi starší 55 let, aby vykonávali dobrovolnou práci.

Speciálně zaměřený leták pomáhá rozšiřovat skupinu starších dobrovolníků, kteří už odešli do důchodu a mají zájem o sociální práci.

Lidé přicházející do kanceláře paní Ingrid Ebner často začínají svůj pohovor tím, proč chtějí začít dobrovolně pracovat a co je motivovalo vyhledat dobrovolnické centrum. Pro paní Ingrid je důležité zjistit jejich skutečná očekávání. Zájemci pak vyplní formulář a zodpoví otázky týkající se druhu práce, kterou by chtěli dobrovolně vykonávat, zda chtějí pracovat s dětmi, mladými lidmi, seniory, postiženými osobami či s přistěhovalci. Pak se také ptá, zda již s dobrovolnickou prací mají nějaké zkušenosti, a samozřejmě ji zajímá jejich vzdělání, profesní praxe a v neposlední řadě zjišťuje informace o jejich koníčcích a volnočasových aktivitách, což často velmi napomáhá k nalezení vhodné dobrovolné činnosti. Je nutné zjistit, kolik času týdně mohou dobrovolnictví věnovat. Většina dobrovolníků nabízí tři až pět hodin týdně, přičemž mají čas většinou až po 17 hodině.

Dobrovolník poté získá návrhy na pracovní činnosti v různých organizacích. V těchto organizacích pak působí manažeři dobrovolníků, kteří musí mít dostatek času na to, aby se mohli dobrovolníkům věnovat a se vším je seznámit.

Freiwilligenzentrum Salzburg nabízí od roku 2007 osmidenní vzdělávací programy pro manažery dobrovolníků. K dispozici jsou také kurzy pro samotné dobrovolníky. Aktuálně centrum nabízí například seminář pro dobrovolníky, kteří chtějí navštěvovat seniory.

Velmi důležité je udržovat kontakt s dobrovolníkem hned od začátku jeho práce. K tomu slouží nejrůznější společná setkávání pro dobrovolníky a také setkávání manažerů dobrovolníků, kteří si mohou navzájem vyměnit své zkušenosti, ať už dobré nebo ty horší. Centrum nabízí také semináře s workshopy.

Dobrovolníci mohou samozřejmě získat potvrzení o dobrovolně vykonávané práci v podobě dobrovolnického pasu.

Dobrovolnické centrum v Salcburku nabízí dobrovolnické aktivity především v následujících oblastech:

- návštěvy seniorů – většinou jednou týdně
- poskytování lekcí německého jazyka nebo německé konverzace pro přistěhovalce
- zejména od léta 2015, kdy do Salcburku přišlo mnoho uprchlíků, nabízí dobrovolníci svou pomoc lidem žijícím v uprchlických táborech
- pomoc dětem s domácími úkoly
- pomoc lidem s postižením - především v oblasti volnočasových aktivit
- práce v dětské animaci
- práce mentora pro děti nebo mladé lidi
- vaření pro bezdomovce nebo distribuce jídla lidem v nouzi v různých projektech

Paní Brigitte Leister je koordinátorka dobrovolníků pro jazykové vzdělávání v dobrovolnické síti Diakoniewerks Salzburg. Žadatelům o azyl a migrantům nabízí možnost učit se nebo prohloubit znalosti německého jazyka. Dobrovolníci tráví dvě hodiny týdně výukou německého jazyka s žadateli o azyl a s osobami, které mají nárok na azyl.

Jazykové školení začalo v létě roku 2015, kdy do Salcburku přišlo mnoho utečenců. Zájem o němčinu rychle rostl a do jazykového vzdělávání se během několika týdnů zapojilo přibližně 50 dobrovolníků. Na konci prosince 2015 to bylo už dokonce 150 dobrovolníků. Vzhledem k velkému počtu dobrovolnických jazykových školitelů bylo nutné vytvořit podpůrný tréninkový program pro dobrovolníky. V té době byla zřetelná velká soudržnost a spolupráce mezi organizátory tréninkových školení, odborníky na problematiku integrace a vydavateli jazykových učebnic. Každý chtěl přispět k vybudování jazykového vzdělávání v dobrovolnické síti. Je zvláště potěšující, že mnoho dobrovolníků té doby je dnes ještě aktivní. Projekt momentálně nabízí možnost výuky němčiny pro 420 žadatelů o azyl a migranty v celé provincii Salcburk. V současné době v projektu pracují tři koordinátoři.

Je hezké vidět, jak dobrovolníci získávají své zkušenosti a vyvíjejí svou dobrovolnickou činnost na základě osobních zkušeností při práci s lidmi různých kultur a zemí. Jedna dobrovolnice začala vyučovat němčinu v malém

utečeneckém táboře. Pak se tam také starala o jednu rodinu, dokud se všichni její členové nestali samostatně výdělečně činnými a pomoc už nepotřebovali. Mezitím pomáhala ještě skupině žen v Tennengau učit se německy. Díky své dobrovolné angažovanosti získávají jazykoví trenéři cenné zkušenosti a jsou obohaceni na nejrůznějších úrovních.

Paní Brigitte Leister doufá, že společnost bude i nadále podporovat jazykovou přípravu uprchlíků a že se ještě více lidí rozhodne pomoci žadatelům o azyl učit se německy. Důležité je také, aby dobrovolnictví bylo uznáno v sociální službě, stejně jako dobrovolnictví v jiných odvětvích společnosti. Paní Brigitte si myslí, že práce v sociální oblasti je důležitá, a proto by měla být uvedena do popředí.

4.5 YOUNG CARITAS – „Ja! – Jung trifft Alt“ (Ano! Mladí se setkávají se starými)

Vypracoval: Jakob Aistleitner

tel. 0043 662-84 93 73-162

Adresa: Young Caritas, Gaisbergstraße 27, 5020 Salzburg

Web: <http://sbg.youngcaritas.at>

Chyba! Odkaz není platný.

Organizace Caritas v salcburské arcidiecézi je humanitární organizací a společností poskytující sociální služby. Caritas působí na místní i mezinárodní úrovni.

Caritas pomáhá lidem bez ohledu na náboženství, přesvědčení, členství ve státě nebo etnické skupině. Pomoc Caritas je určena především těm, lidem, kterým se pomoc nedostává nebo je poskytována pomoc nedostatečná.

Mladá Caritas je službou v rámci Caritas. Pracuje s mladistvými a mladými dospělými, kteří chtějí změnit společnost k lepšímu, nebo se zapojit do společnosti. Činnost se zaměřuje na lidi v nouzi.

Caritas organizuje workshopy na následující témata:

- uprchlíci, azyl a migrace
- chudoba v Rakousku
- Caritas - o organizaci
- hlad a hladovění

Probíhající projekty:

JA! - Jung trifft Alt (Ano! Mladí se setkávají se starými)

Mladí dobrovolníci navštěvují starší lidi v domovech důchodců. Po třídním tréninku jsou dobrovolníci připraveni vyrazit na návštěvu za seniory do domova důchodců.

V tomto projektu jsou mladí lidé zapojeni do kontaktu se starší generací a naopak. Obě strany tak mají příležitost seznámit se s jejich pohledem na svět, potřebami a názory. Na konci roku získá každý aktivní dobrovolník oficiální osvědčení.

72 hodin bez kompromisů

Projekt je organizován každý druhý rok. Do projektu bývá zapojeno přibližně 5000 teenagerů, kteří dobrovolně působí v menších sociálních projektech po dobu 3 dnů. Mezi tyto projekty patří např. navrhování zahrad, shromažďování potravin pro potřebné, malování s lidmi s duševními poruchami nebo šití tašek pro bezdomovce.

Laufwunder (zázračný běh)

Projekt je organizován většinou v rámci třídy. Žáci sbírají peníze pro charitativní organizace tak, že za každý kilometr, který toho dne ujdou, získají od sponzorů (většinou rodičů), určitou částku peněz. Peníze jsou pak věnovány na charitativní účely.

Mezi další projekty patří:

„Geteiltes (K) Leid ist halbes Leid“ – sběr obnošeného šatstva pro osoby postižené chudobou.

"Aktion Kilo" – sběr potravin pro chudé

Mladí lidé mají také možnost navštěvovat pobočky Caritas, kde vidí chod organizace, případně se zapojí do pořádaných workshopů nebo akčních skupin dobrovolníků ve věku 14 – 30 let, kteří pomáhají při krátkodobých projektech Caritas. Tyto projekty jsou pak iniciovány pod záštitou Youg Caritas. Mladí lidé zde mají možnost podporovat a realizovat své vlastní nápady a myšlenky.

Od roku 2010 Youg Caritas Salzburg a Gemeindeentwicklung Salzburg vedou společný projekt „JA! – Jung trifft alt“ (Ano! Mladí se setkávají se starými). Inspirací pro tento projekt bylo zjištění, že mnoho seniorů v domovech důchodců nemá žádné příbuzné, kteří by je pravidelně navštěvovali a udržovali s nimi vazby. Někteří z nich nemají ani žádné jiné sociální kontakty mimo domov důchodců.

Na druhou stranu existuje mnoho mladých lidí, kteří nemají z jakýchkoliv důvodů možnost udržovat pravidelný kontakt se starší generací, například svými prarodiči. Tento projekt setkávání mladé a starší generace má překvapivě široký ohlas na mnoha školách v Salcburku. Mladí lidé v tomto projektu zjišťují, že se mohou od starší generace mnohé naučit a také si vyslechnout zajímavé příběhy z dob, které nepamatují ani jejich rodiče.

V každé ze zúčastněných škol působí určený učitel, který organizačně zajišťuje projekt „JA! – Jung trifft Alt“ pro celou školu. Tito školní organizátoři jsou přímo zapojeni do projektu a jsou kontaktní osobou pro celou školu, ve které vyučují. Žáci a studenti navštěvují seniory v domovech důchodců jednou týdně alespoň na jednu hodinu. Během těchto návštěv spolu hovoří, hrají stolní hry, chodí na procházky. Někteří studenti se dokonce snaží seniorům vysvětlit, jak fungují současné technické vymoženosti doby. Naopak, mladí se mohou dozvědět, jak to vypadalo ve světě, kdy byli senioři mladí. Někteří dokonce zažili II. světovou válkou.

Na začátku každého školního roku získají účastníci projektu třídní školení. Od odborníků se dozvídají, jak komunikovat se staršími lidmi, a také informace o anatomickém vývoji ve stáří. Další část je zaměřena na to, jak přistupovat k seniorům s demencí. V průběhu roku se zúčastněné skupiny dobrovolníků ještě dvakrát setkají, aby si navzájem předali své zkušenosti a pohovořili o problémech,

se kterými se v průběhu projektu setkali. Young Caritas také nabízí účastníkům projektu profesionální klinický dohled. Organizátoři projektu se vždy snaží najít studentům vhodné zařízení k návštěvám, které není příliš vzdálené od jejich domovů tak, aby mohli dojíždět autobusem nebo na kole. Návštěvy probíhají mimo školní vyučování v době volného času studentů.

Každoročně se do projektu hlásí asi 50 studentů, přičemž 30 – 40 účastníků je zapojeno dlouhodobě. Studenti velmi oceňují zkušenosti a zpětné vazby, které během návštěv u seniorů získávají. Kromě svých osobních zážitků získávají studenti na konci roku certifikát, který dokumentuje, kolik hodin strávili na návštěvách seniorů. Certifikát je uznáván napříč nejrůznějšími vzdělávacími instituty a zaměstnavateli. Certifikát je studentům slavnostně předáván na závěrečné akci, kde jsou účastníci oceněni místními politiky a vedoucím Caritas Salzburg Mag. Johannes Dines. Studenti zde mají rovněž příležitost veřejně na jevišti hovořit o svých zkušenostech získaných během projektu.

Ze strany důchodců i obyvatel Salcburku je tento projekt vnímán s velikou úctou. Každoročně se běžně stává, že studenti zůstávají v kontaktu se „svými“ seniory i po ukončení daného cyklu projektu a stále je navštěvují.

5 ITÁLIE

5.1 TULIME ONLUS

Adresa: Tulime ONLUS
via dei Leoni, 22
Carini, 90044

Web: www.tulime.org
www.open-cooperazione.it/web/org-tulime-onlus-scheda-heFFUSDDn7MXaz.aspx

Tulime Onlus je italské sdružení dobrovolníků spolupracujících v Tanzanii a Nepálu. Tulime, svahilské slovo, které znamená „pojdme kultivovat“, podporuje kulturu sdílení a společného rozvoje, zajímá se o ekologii a respekt k lidským právům a v neposlední řadě se snaží o každodenní zlepšení života a povědomí o něm. Tulime Onlus je tedy italská asociace lidí, kteří spolupracují s jinými lidmi v zemích, které se tradičně považují za země rozvojové. Přesvědčena o tom, že myšlenka vývoje musí být zcela revolucionizována a určitě neodpovídá tomuto šíření v tradičně rozvinutých zemích, je Tulime zrozena kultivovat zejména v "náročných a chudých zemích" na jihu a severu a zlepšuje každodenní život lidí a komunit.

Díky angažovanosti dobrovolníků a stoupenců poskytuje společnost Tulime podporu zemědělství a chovu, podporuje vzdělávání a zdraví lidí a společenství a pracuje v oblasti udržitelnosti životního prostředí a potvrzení lidských práv "pěstováním" respektu a péče o lidskou důstojnost, setkáváním mezi lidmi různých kultur a národností. Asociace Tulime také podporuje programy evropské dobrovolnické služby, věnuje se vědomému cestovnímu ruchu, stáží, organizaci akcí na zvýšení povědomí veřejnosti, informačním projektům ve školách o tématech jako je spolupráce, rozvoj a migrace.

Spolupráce společnosti

Mezinárodní rozvojová spolupráce byla velkou inovací, která se objevila ve dvacátém století. Války, chudoba, přírodní katastrofy, situace v opuštěném

prostředí by měly ještě závažnější dopad, kdyby nedošlo k okamžité reakci lidí, skupin, organizací a vlád ochotných zasáhnout. Velké problémy, jako je rozdělení na sever a jih, nerovnost na trhu, mezinárodní dluh nebo politika životního prostředí, vstoupily do domovů díky angažovanosti kampaní a orgánů mezinárodní spolupráce. Ale to všechno uplynulo. Dnes je svět spolupráce v krizi a zdá se, že koncept rozvojové pomoci byl překonán. Zažíváme krizi účinnosti, protože často je viditelnost dárců důležitější než výsledek pro příjemce. Je proto nezbytné přehodnotit spolupráci ve světě, který již není ve dvacátém století. Je nutné se zastavit a přemýšlet.

Z této reflexe přichází nový přístup, jako je spolupráce společnosti, která je navržena jako výzva k upuštění od rétoriky k pomoci - protože nikdo není jen chudý - a překonat logiku naléhavé situace - protože jednat zodpovědně znamená včas vědět. Další myšlenka spolupráce, která vyžaduje jiné myšlení, přispívá k setkávání mezi provinciemi a lidmi, kteří se navzájem poznávají, navzájem se obohacují a považují se za součást společného osudu. S rizikem, nebo snad zásluhou, že musí přehodnotit sebe a svět, ve kterém žijí.

Tulime je sdružení, které ve své vnitřní struktuře zaměstnává jen málo lidí zajišťujících chod asociace. Tulime je strukturováno jako síť malých skupin dobrovolníků rozšířená po celé Itálii, jejímž základním rysem je flexibilita a dynamika zaručující rychlou a účinnou pomoc tam, kde je to zapotřebí. Kromě toho sdružení přijalo novou a netypickou strategii spolupráce, tj. do spolupráce angažuje např. hned celou vesnici než jen jedinou osobu nebo malou skupinu nadšenců. Tímto způsobem je možné poskytnout podporu celé komunitě.

Projekty společnosti Tulime jsou pod dohledem místního kvalifikovaného personálu. Trvalé vztahy s lidmi z vesnic, kde byli dobrovolníci činní v počátečních projektech, umožňují zapojit i další komunity v okolí: účinnost dané pomoci je nejlepším vyvolá aktivní komunikaci mezi místními komunitami a dárci. Zástupci těchto projektů jsou správní představitelé každé vesnice (tanzanští, nepálští), kteří společně pracují jako sdružení, aby zjistili potřeby a našli nejlepší řešení. Jméno reprezentačního sdružení Tulime v Tanzanii je Mawaki (Shirika la maledeleo ya watu wa Kilolo, která je sdružením pro rozvoj okresu Kilolo), založena 30. ledna

2004. Zastupující asociace v Nepálu je Hira Nepál (Pomocné ruce pro rekonstrukci a rozvoj venkova Nepál). Hlavními projekty jsou:

- Vzdělání: strukturální akce (budování mateřských, základních a středních škol, ubytovny pro studenty a učitele, toalety); stipendia; školení pro mladé lidi.
- Sociální zdraví: podpora výdajů; podpora těch, kteří trpí onemocněním AIDS; transport nemocných lidí; projekty na podporu sirotků; podpora odsouzených; aktivní kurzy občanství.
- Budování a správa lesních školek: vytváření a vysazování lesních polí; realizace tesařství.
- Zemědělství: podpora chovatelů; výstavba nádrží pro čištění a dezinfekce skotu; budování břehů; včelařství.
- Specifické projekty: mikroúvěrová banka Tulime Sacco Bank. Realizace a podpora malých podniků (krejčovské obchody, mlýny); rozvoj zásobování vodou v obcích.

Navíc Tulime vytvořilo v některých případech účelové turistické balíčky založené na respektování místních komunit a péči o životní prostředí. Tímto způsobem nabízí dobrovolníkům šanci podílet se na realizaci projektů přímo na místě a vytvářet úzké vztahy mezi různými komunitami. Mezi hlavní aktivity, kterým se Tulime věnuje, patří zejména projekty na podporu silničního a dopravního sektoru, na podporu lidských práv, zdravotnictví, úvěrů a malých podniků, podporu školního systému, zemědělství, včelařství a lesnictví, chov zvířat atd.

Pomoc v Ugandě

V komunitě Kiwangala je mnoho lidí postižených nebo infikovaných virem HIV; mnozí z nich ztratili rodiče v letech politických turbulencí, které utvářely Ugandu, a některé děti, které nemohly získat vzdělání kvůli extrémní chudobě, zde stále žijí. Je to součást populace, která má více než 40 000 lidí. Pandemie AIDS prakticky zničila oblast: údaje poskytnuté jednou z místních zdravotních agentur odhalily, že v subregionech Kisekka a Lwengo je míra sero-pozitivity kolem 15%.

Kiwangala hraničí s okresem Rakai, oblastí považovanou za centrum AIDS v Africe. Kombinace vysoké míry infekce a potřeby zvyšovat povědomí o místní komunitě znamenala, že většina obyvatelstva nadále vyžaduje programy AIDS.

Podle všeobecného sčítání lidu provedeného v roce 2008 subregionem Kisekka je v komunitě 44 416 lidí (z toho 23 111 žen a 21 303 mužů plus dětí) s 10 225 obydlími. Každá rodina čítá průměrně 8 osob.

Organizace / asociace působící v komunitě

Sdružení působící v oblasti jsou:

COTPHONE: pracuje hlavně se sirotami a znevýhodněnými dětmi s cílem poskytnout jim bezplatné základní vzdělání (včetně odborného vzdělávání) a sociální služby. COTPHONE také provádí rozsáhlé práce na komunitním základě, jako je poskytování preventivních školení v oblasti prevence HIV / AIDS a workshopy týkající se zdraví a výživy. COTPHONE spolupracuje také s místními praktickými lékaři s cílem poskytnout dětem léky proti malárii.

Dětský dům: kromě toho, že je školou, dětský dům je nevládní organizací, která nabízí sociální práci v rámci komunity, stejně jako bezplatné vzdělávání v mateřských školách, základních školách, středních školách a univerzitách. Zaručuje podporu pro 2000 sirotek v okresech Masaka, Rakai, Bushneyi, Wakiso a Amuria; gramotnost dospělých; prevence HIV / ADS; potlačení hromadné chudoby; ochrana životního prostředí; spolupráce s místními zemědělskými výrobci; služby sociální pomoci; ubytování; dobrovolná turistika; zdravotní péče o seniory včetně péče v hospicích.

Agro lesnictví: Agro lesnictví je zaměřeno především na ochranu životního prostředí a zlepšování zemědělských postupů. Její zástupci spolupracují s oběma místními nevládními organizacemi a vedou iniciativu, jejímž cílem je podpora skupin znevýhodněných mladých lidí.

Světová vize: Světová vize se zaměřuje na podporu dětí, zvyšování povědomí a prevenci HIV / AIDS a zlepšení zemědělských postupů.

TASO: zaměřuje se na prevenci HIV / AIDS a pomoc prostřednictvím spolupráce s místními nevládními organizacemi s cílem aktivovat programy, které jsou specifické pro dané oblasti.

5.2 CSVCH – CENTRUM PODPORY DOBROVOLNICTVÍ PROVINCE CHIETI

Ředitelka: Sandra De Thomasis
tel.: 0039 0871 330473

Adresa: Centro Solidarietà Incontro Ascolto
e Prima Accoglienza ONLUS
Chieti via dei Frentani 81 66100 Chieti

Web: www.csvchieti.it

Centrum pro podporu dobrovolnictví v provincii Chieti (CSVCH), které spravuje nezisková organizace Centro Solidarietà Incontro Ascolto e Prima Accoglienza ONLUS, má za cíl podporovat dobrovolnictví prostřednictvím souboru aktivit, jako je propagace, poradenství, školení, zprostředkovávání informací veřejnosti a výzkum. Střediska podpory dobrovolníků jsou součástí sítě podpůrných struktur rozložených po celém území italského území podle italského zákona o dobrovolnictví č. 266/1991 a vyhlášky z roku 1997. Tato střediska poskytují podpůrné služby dobrovolnickým organizacím řízenými dobrovolníky. Co se týče finanční oblasti, financovány jsou hlavně nadacemi (především nadacemi bankovního sektoru).

Středisko podpory pro dobrovolnictví v Chieti bylo založeno v červnu 1999. CSVCH je plně integrováno do národní sítě Center pro podporu dobrovolnictví (CSV). Tato síť zahrnuje dalších 78 středisk CSV. CSV je proaktivní členem Evropského dobrovolnického centra se sídlem v Bruselu.

S cílem podpořit dobrovolnictví, a to jak kvalitativně, tak kvantitativně, poskytuje CSVCH následující služby řadě dobrovolnických organizací v regionu Abruzzo:

- podpůrné nástroje a aktivity vedoucí ke zlepšení kultury dobrovolnictví, podněcování nových dobrovolnických iniciativ a posílení stávajících (školení, informační materiály apod.);
- poradenské a konzultační služby a kvalifikovaná pomoc, jakož i nástroje na podporu plánování, zahájení a realizace konkrétních dobrovolnických aktivit

školení a iniciativ na budování kapacit pro dobrovolníky a dobrovolnické organizace;

- informace, dokumentaci a údaje o činnostech místního a národního dobrovolnictví.

Aby bylo možné dosáhnout co největšího počtu sdružení a lidí, má kromě ústředí Chieti CSVCH dvě periferní kanceláře v Lanciano a Vasto, které se tak staly dvěma dalšími hlavními městskými centry.

Video kanál CSVnet

www.csvnet.it

www.youtube.com/user/CSVnetVideogallery/videos

CSVnet je první on-line televizní kanál věnovaný tématům solidarity a dobrovolnictví v provincii Chieti. CSVnet je projekt podporovaný Centrem pro podporu dobrovolnictví v provincii Chieti (CSVCH), které vytvořilo a dále rozvíjí tento nový a veřejnosti dostupný prostředek komunikace s cílem propagovat informace o aktivitách a iniciativách organizovaných dobrovolnickými organizacemi, vytvářet přímý kontakt s občany a tím zviditelňovat dobrovolnictví v provincii Chieti. Video kanál CSVnet má formu aktuálního informačního zdroje, citlivého a zaměřeného na potřeby dobrovolníků v oblasti Chieti. Je vynikajícím prostředkem pro šíření informací o nejrůznějších dobrovolnických aktivitách; představuje tlukoucí srdce světa dobrovolnictví v regionu; dynamický, stále zvědavý komunikační nástroj, který se zajímá o téma solidarity. Kamery on-line kanálu CSVnet jsou každodenně v akci po celém území Chieti, monitorují dobrovolnické aktivity v regionu, aktuálně zprostředkovávají rozhovory se samotnými dobrovolníky, organizátory dobrovolnických aktivit či klienty využívající služby dobrovolníků.

On-line kanál CSVnet byl založen s cílem zviditelnit moderním způsobem všechny novinky a události dobrovolnických organizací v provincii Chieti. CSVnet má ambici propojovat všechny lidi dobré vůle s místy, kde se setkávají nejrůznější kultury, iniciativy, impulzy a zkušenosti, které přispívají k rozvoji aktivní účasti občanů v dobrovolnických aktivitách a obohacují celou společnost.

V zájmu uspokojení co nejširšího rozsahu požadavků na informace ze strany uživatelů, CSVnet zvolila pro své vysílání video režim „vše na požádání“, nikoliv režim „live“. Ve vyhrazených sekcích dne mají tedy uživatelé kdykoli k dispozici všechny odkazy s informacemi viditelné a kliknutím dostupné v pohodlí domova. Pouze mimořádné události provinční dobrovolnické služby zprostředkovává CSVnet v LIVE streamingu.

Nové technologie poskytují nový způsob, jak zpřístupnit informace o třetím sektoru, který je možný rozvíjet také prostřednictvím rozhovorů a poznatků s vůlí přispět k šíření a posílení kultury dobrovolnictví, sociálního cítění, ochrany práv a životního prostředí.

Projekt OER-REVEAL 2

Zvyšování efektivity dobrovolnictví v Evropě prostřednictvím vzdělávání dospělých ERASMUS+ KA2 Startegické partnerství - vzdělávání dospělých

Tento projekt je založen na nadnárodním partnerství, které má zkušenosti v dobrovolnickém sektoru, založené na dlouholeté spolupráci zúčastněných organizací. Nabízí také pestrou nabídku vzdělávacích kurzů a seminářů zaměřených na upevňování a rozvíjení dovedností dobrovolníků a koordinátorů dobrovolníků.

Projekt OER-REVEAL 2 byl spolufinancován italskou národní agenturou INDIRE v rámci programu Erasmus+ na období 2014-2016 a je ideálním pokračováním předchozího projektu Grundtvig REVEAL (2011-2013), který byl tehdy centralizovanou agenturou EACEA klasifikován jako „dobrá praxe“. Jak je zřejmé z anglické zkratky, projekt OER-REVEAL je založen na dvou cílech - zvyšování efektivnosti dobrovolnictví v Evropě prostřednictvím vzdělávání dospělých a zvýšit efektivitu dobrovolnictví v Evropě prostřednictvím cílených vzdělávacích projektů a vzdělávacích nástrojů dostupných pro studenty v režimu OER (Otevřené vzdělávací zdroje, „Open Educational Resources“). Ke čtyřem oblastem specializace, které se již během prvního projektu Reveal prohloubily - a stále jsou k dispozici na online platformě projektu - Řízení projektů, Finanční řízení, Komunikace a Řízení lidských zdrojů a dobrovolníků - jsou nově přidány 3 oblasti:

- audiovizuální a multimediální nástroje pro dobrovolnictví;
- evropské plánování dobrovolnictví;
- řízení dobrovolnických akcí.

Co v praxi nabízí projekt Reveal 2?

- Neustále aktualizovaná webová platforma, na níž mohou uživatelé prostřednictvím specifického sebehodnotícího testu stanovit počáteční úroveň a související nedostatky v oblasti školení v jedné nebo více vybraných oblastech;
- Online školení, rozdělená na předměty, tematické moduly a tři odlišné úrovně kompetencí (základní - středně pokročilé - pokročilé), obohacené podrobnými bibliografickými odkazy;
- Interaktivní vzdělávací kurzy pořádané v učebnách s podporou vzdělávacích nástrojů a případových studií vyvinutých na online platformě.

Vícejazyčná dimenze, která je základním prvkem projektu, musí být obohacena vzdělávací nabídkou Revealu 2. Ve skutečnosti bude celý vzdělávací balíček vytvořen během dvouletého období a bude brzy k dispozici v 11 partnerských jazycích, a to anglicky, italsky, francouzsky, španělsky, německy, polsky, chorvatsky, švédsky, rumunsky, turecky a maďarsky.

Ve striktně funkčním konsorciu je konsorcium - které zahrnuje zástupce třetího sektoru, dobrovolné sdružení, poskytovatele služeb pro soukromý sektor a výzkumná střediska působící v oblasti dobrovolnictví - založeno na funkcích neustále aktualizované on-line tematické platformy. Zvláštní pozornost je věnována fázi hodnocení a testování, která probíhá v tomto druhém roce projektu: v zájmu zajištění užitečných a bezpečných kvalitních výukových nástrojů je ve skutečnosti testováno minimálně 750 externími uživateli, kteří jsou vyzváni, aby vyhodnotili formální konzistenci a obsah a poskytli veškeré zpětné vazby a návrhy zaměřené na maximalizaci hodnoty konečného produktu.

Vysoká úroveň spolupráce a soudržnosti mezi členskými partnery je zaručena pravidelnými mezinárodními setkáními, která jsou zaměřena na odstraňování překážek a zajišťování sdílení znalostí a společných záměrů.

5.3 TELEFONO ROSA (RŮŽOVÝ TELEFON)

Organizace: Národní dobrovolnická asociace Telefono Rosa
Viale Giuseppe Mazzini 73, Řím
telefonorosa @alice.it

Web: www.telefonorosa.it

Hlavní mise Národní dobrovolnické asociace Růžový telefon zní, že je to služba určená všem lidem (ženám, starším lidem, dospívajícím), kteří trpí fyzickým, psychickým, ekonomickým, sexuálním šikanováním nebo násilím. Také má smysl pro ty, kteří procházejí těžkým obdobím a chtějí prohloubit znalosti své práce o prevenci násilí, o propagaci kultury, porozumění, toleranci a respektu.

Národní asociace žen s názvem "Telefono Rosa" Onlus vznikla v roce 1988 a provedla výzkum, kdy se v malé místnosti tři dobrovolníci jen se zápisníkem a perem střídali při poslechu nespočetných žen, které volali z celé Itálie. A byl to starostlivý a soucitný náslech, čímž se od počátku kvalifikuje „Telefono Rosa“ jako nová forma sociální služby.

Násilí na ženách je rozšířeno na různých úrovních a ve všech společenských sférách a často se vyskytuje v těch, které se obvykle považují za klidné instituce, jako je rodina, škola a pracoviště. Telefono Rosa začala ihned po vzniku nabízet právní poradenství (od pondělí do pátku). Dodržování základních lidských a občanských práv, stejně jako znalost existujících prostředků k jejich opětovnému potvrzení, jakmile jsou porušeny, je nezbytnou podmínkou pro možnost vymanit se ze situace útlaku a zneužívání. Zároveň bylo jasné, jak důležité je, aby byla žena vítána a psychologicky podporována, a proto asociace nabídla psychologické poradenství jako hlavní nástroj pomoci a podpory. Velmi důležitá byla vždy ekonomická poradenská služba určená ženám, které čelí ekonomickému násilí a často jdou ruku v ruce spolu s fyzickým a psychickým násilím.

K dnešnímu dni se více než sedm set tisíc žen obrátilo na Telefono Rosa, aby vyprávělo své příběhy o běžném fyzickém, psychickém, ekonomickém násilí;

mluvilo o existenciálním nepohodlí ve svém vlastním životě; testovalo nemožnost přijetí pravidel mužského vesmíru.

Na druhém konci telefonní linky jsou nyní ne tři, ale osmdesát dobrovolníků, kteří jsou připraveni informovat, adresovat a hlásit. Jejich odborné znalosti, zkoušené v souvislosti s rozsáhlým a extrémně diverzifikovaným množstvím případů, postupně rostly díky zavedení interních školení.

AKTIVITY A SLUŽBY

Poslech a příjem

Telefona Rosa je otevřen denně, tj. 24 hodin denně. Dobrovolníci odpovídají; všichni mají zkušenosti s nasloucháním a vítáním žen, které jsou oběťmi násilí, a to i díky četnosti různých školení organizovaných sdružením. Pro každou ženu anonymně vyplňují podrobný profil se všemi informacemi o oběti, o tom, co utrpěla, o nezbytných opatřeních (první pomoc, policie apod.) A také informace o původci násilí (věk, role v životě oběti, zneužívání návykových látek atd.). Profily, které jsou takto vyplněné, umožňují Telefono Rosa vytvořit skutečnou observatoř o násilí, a tím sledovat změny tohoto fenoménu v průběhu doby. Každý rok je publikován výzkum – „Tajné hlasy násilí“, který slouží ke sledování trendu v průběhu času.

Bezplatné právní poradenství

Během každé směny je připraven pomoci zkušený právník s občanskou nebo trestní specializací. Všichni právníci jsou registrováni bezplatně a někteří z nich jsou od Nejvyššího soudu. Funguje to tak, že advokátovi je přidělena žena, které jsou vysvětlena její práva a je informována o právních prostředcích k získání uznání. Rozhovor s advokátem se obvykle odehrává za přítomnosti psychologa, který pomáhá lépe porozumět vyhrocené situaci a psychickým dopadům na oběť.

Právní pomoc

Ve vážných případech (fyzické ohrožování žen, hromadné znásilnění, sexuální útok na těhotnou ženu, pronásledování násilnými prostředky) se Sdružení, na základě pokynů představenstva, často samo rozhodne pro podání trestního

oznámení. Ve skutečnosti je sdružení vytvořeno k ochraně práv žen a přirozeně k ochraně práv poškozené strany.

Psychologické poradenství

Během každé směny, od pondělí do pátku od 10 do 13 hodin a od 16 do 19 hodin, existuje psycholog, stálý člen Komory psychologů Lazio - Registr A, který organizaci bezplatně pomáhá. Prostřednictvím poradenství je žena adresována veřejným institucím, kde ženy mohou začít proces obnovy, pracovat na sebeúctě, aby dosáhly nové autonomie a nezávislosti. Pokud je to nutné, psycholog navrhne ženě, aby se připojila ke svépomocné skupině.

Svépomocné skupiny

Asociace organizuje svépomocné skupiny po dobu tří měsíců, každý týden, se schůzkami trvajících dvě hodiny. Každou skupinu vede psycholog nebo psychoterapeut. Skupina, která se skládá z žen, které zažily násilí, je zvláště potřebná pro řádné zpracování traumatické události, protože v ní je možné pracovat a zároveň stimulovat tři úrovně zkušeností: emoční, afektivní a kognitivní. Sdílení svých zkušeností s ostatními pomáhá oběti cítit se méně sama a překonat pocity bolesti a osamělosti, které ji dříve bránily, aby se dostala z násilnického prostředí. Vzniká tak vzájemná podpora mezi ženskými účastníky, kdy se v každé z nich znovu aktivují prostředky potřebné k překonání bolestného životního zážitku, a tak bylo možné rozvíjet nové aspekty sebe-identity a získání funkčnějšího typu chování.

Podpora rodičovství

Sdružení poskytuje rodičům každý čtvrtek ráno od 10 do 13 hodin možnost psychologickou cestu podpořit jejich rodičovství. Ženy traumatizované násilím, zejména domácím násilím, vyjadřují pocity opovržení vůči sobě a pocit viny vůči svým dětem za to, že je nemohou chránit, což je důsledkem hlubokého narušení rodičovské role. Zejména je narušena jejich schopnost pečovat o potřeby svých dětí a emocionálně se jim přizpůsobovat a ukázat jim lásku – což vede k zanedbávání.

Za účelem zlepšení a podpory rodičovských dovedností jsou uživatelům nabízeny následující služby:

- individuální psychologické poradenství;
- individuální psycho-pedagogická podpora řízení rodičovské role a důsledků svědků násilí;
- podpora psychosociální skupiny, péče před a po narození, těhotenství, narození a vývoj dítěte.

Školení a aktualizace

Každý rok se v asociaci organizují a realizují kurzy formování a aktualizace zaměřené na fenomén genderového násilí. Trvají tři měsíce, s týdenními setkáními po dvě hodiny a jsou určeny dobrovolníkům a dobrovolné skupině. Profesionálové z Telefono Rosa tam vyškolí nové dobrovolníky, aby byli schopni odpovědět na telefon, naslouchat, vítat ženy a sestavovat profil. Problematikou násilí se zabývají jak z psychologického, tak z právního hlediska. Aktualizační kurzy jsou ve skutečnosti nezbytné, aby se zajistilo, že dobrovolníci rozvíjejí přiměřené znalosti o tomto fenoménu a sladí se se změnami ve společnosti. Tyto kurzy také umožňují, aby se sdružení mohlo spolehnout na práci vysoce kvalifikovaných pracovníků.

Souběžně s tímto vývojem je jasné, že je zapotřebí zvětšit reflexe, hledat lepší pochopení násilí v jeho genezi a ve jeho projevech. V tomto smyslu sdružení ve spolupráci s SWG, počínaje přímým svědectvím žen, vydává výroční zprávu o fenomenologii násilí uvnitř i vně rodiny, jejímž konečným cílem je odsoudit toto vážné společenské zlo na veřejnost pro efektivní preventivní práci. Předcházení násilí je také cílem školení a informačních kurzů o sexualitě, zdraví a právu žen, které sdružení organizuje. Boj proti násilí je důležitý, je velmi důležité zabránit jeho vývoji a zejména čelit mechanismům, které ho aktivují.

5.4 CENTRUM SOLIDARITY

Organizace:

IL PONTE CIVITAVECCHIA

Centro di Solidarietà Onlus

Via Ambra Aradam 25, Civitavecchia (RM)

Web: www.ilpontecivitavecchia.it

V roce 1978 skupina dobrovolníků společně s Donem Egidiem Smacchiem vytvořila vlastní hodnoty, jako je služba ostatním, dostupnost a bezplatnost.

IL PONTE - centrum solidarity, které je přístupné všem, nestranným a neziskovým organizacím, s cílem předcházet a řešit problémy související se sociálními relevantními problémy a zejména s drogovou závislostí. Tato činnost se okamžitě stala cílem podpory preventivních a rehabilitačních intervencí pro dospělé.

Od roku 1989 dobrovolnická asociace využívala získané zkušenosti a svou činnost považovala jako „propagaci cítit se dobře“, zejména ve prospěch dospívajících a nezletilých, drogově závislých s malými dětmi, zahrnující všechny vzdělávací instituce: rodina, škola, farnost, sousedství a další. Už koncem sedmdesátých let identifikoval IL PONTE příčiny hlubokých změn společnosti a různé formy utrpení, které se rozšiřovaly, a zaměřil zvýšenou pozornost zejména na mladistvé a děti v obtížích (na obou stranách pohlaví) a mladé matky v podmínkách nepohodlí s malými dětmi.

IL PONTE je Centrum otevřené všem, jehož cílem bylo vždy zabránit a řešit problémy související se sociální slabostí prostřednictvím profesionality a pozornosti v porovnání nebo setkávání se s lidmi prostřednictvím podpory, vyslechnutí, školení a informačních, animačních a kulturních iniciativ. To vše se v průběhu let projevilo v činnostech Multifunkčního centra. Také je pomocným orgánem regionu Lazio. Jedná se o právní subjekt soukromého práva, který je zapsán do regionálního rejstříku dobrovolných sdružení v Itálii v oblastech sociální služby a kultury.

Organizace

Dobrovolnictví bylo vždy nenahraditelným a kvalitním zdrojem pro chod a fungování Střediska. Dobrovolníci jsou přítomni ve všech oblastech Střediska a jejich dostupnost a odborné znalosti přispívají k dobrému výkonu všech prací. Aby IL PONTE pracovalo v různých oblastech prevence společně s dobrou vůlí, láskou

pro druhé a dostupností, potřebuje konkrétní přípravu, která je nabízena prostřednictvím vhodných teoretických a praktických kurzů, které pomáhají nalézt vlastní identitu dobrovolníka.

„Osoba jako projekt“ je název přípravného kurzu pro ty, kteří se chtějí dobrovolně věnovat v centru nebo jiným dobrovolným sdružením a zabývají se tématy, jako je: osoba, uvítání, poslech, sdílení, komunikace, "komunita" jako životní výzva.

Vzhledem k tomu, že práce je zaměřena na OSOBU, chtěla organizace vytvořit řadu služeb přizpůsobených rozšířenému neklidu mládeže s orientací na „svět“, který obklopuje tuto realitu.

Centrum je víceúčelové (má 3 sektory) a nabízí mnoho služeb, které jsou adresované různým skupinám lidí, věku a potřebám v těchto odvětvích:

1. Sektor prevence

Itineráře a kurzy propagace „Cítit se dobře“ (prevence: primární, specifická, sekundární a terciární) probíhají jako:

- Školení pro rodiče, učitele a pedagogy.
- Vzdělávací letní tábory pro děti, teenagery a dospívající.
- Studijní středisko (shromažďování a zpracování údajů získaných z výzkumu a prováděné ve školách a na daném území)
- Škola pro rodinné poradce.
- Relační poradenská centra ve školách.
- Svépomocné skupiny.
- Centra agregace a integrace mládeže.
- Celoživotní vzdělávací kurzy pro dobrovolnické pracovníky.
- Stálá observatoř pro nezletilé.

2. Léčebný sektor

Léčebný sektor obsahuje rehabilitace a vzdělávací programy, jako např.:

- Program zotavení znevýhodněných adolescentů a nezletilých.
- Program pro ohrožené děti a dospívající mládež.

- Program pro znevýhodněné ženy.
- Rehabilitace s malými dětmi.
- Paralelní zapojení rodiny a svépomocné skupiny pro členy rodiny.

3. Sektor péče

Sektor péče pozůstává z Centra poradenství a psychoterapie.

Cíle

- Předem identifikovat příčiny sociálně špatného přizpůsobení, kterými se společnost zabývá vůči oběma stranám, jak mladistvým tak i dospělým.
- Provádět všechny formy prevence zaměřené na ochranu a růst jednotlivců v Itálii.
- Podporovat kognitivní vyšetřování všech subjektů ze Společenství i mimo EU na psychosociální úrovni a také na jakékoli formě závislosti a / nebo nepohodlí.
- Přímou řídit struktury a využívat rovněž spolupráci a poskytování provozovatelů v tomto odvětví jako jsou vysoce kvalifikovaní psychologové, sociální pracovníci, lékaři, učenci, pedagogové a jiné profesionální osobnosti.
- Organizovat a řídit odborné školení a poradenství v oboru oblastí: technologických, průmyslových, ekologických, komerčních, turistických, sociálních atd.
- Organizovat a řídit kurzy pro vzdělávání, aktualizaci a školení školních pracovníků.
- Vytvořit, zapojit se a podílet se na národních a mezinárodních partnerstvích s veřejnými a soukromými institucemi.

Programy

Rezidenční léčebno-vzdělávací program pro nezletilé / dospívající

Rezidenční program má proměnlivé trvání (nejvýše tři roky), neodděluje osobu od lidské a společenské reality vrstevníků a nepoužívá formy násilné a / nebo

donucovací intervence. Terapeutický program je rozdělen do čtyř hlavních fází různé délky: obytná recepce, rezidenční komunita, sociální reintegrace, sociální integrace.

Léčebná cesta obnovy „Matka s dítětem“

Individuální program zaměřený na těhotné narkomanky a / nebo s malými dětmi. Cílem je dát lidem liberalizační příležitosti, pokud jde o psycho-fyzikální závislost, aby se časem osvobodili od jakékoliv formy osobních omezení. Poskytuje přítomnost nezletilých dětí, kterým je nabízena stimulace a vhodná léčba pro psychologický a fyzický vývoj, čímž se vytváří podmínky pro primární prevenci a usnadňuje vzdělávání dětí v kontextu pozitivního života.

Aktivita

Kromě pomoci se zvládnutím běžných závazků s údržbou a chodem domácnosti (kuchyně, prádelna, čištění atd.), výchovy a péče o děti, terapeutické činnosti (individuální pohovory, skupinové setkání atd.), účasti na tvůrčí činnosti (keramika, malba apod.), sportu (plavání, tělocvična, plachetnice), kultuře (divadlo, kino atd.), je matkám umožněno pokračovat a / nebo dokončit studium nebo i získat řidičský průkaz. Děti navštěvují školu, jsou umístěny v hernách a účastní se rekreačních a kulturních aktivit vhodných pro jejich věk. Také je možno domluvit setkání s dětským psychologem.

Kdo pracuje ve službách

Vzdělávací terapeutický tým se specifickým a trvalým tréninkem / aktualizací, pod stálým dohledem, se skládá z vývojových psychologů, psychoterapeutů, sociologů, psychologů, profesionálních pedagogů a rodinných poradců.

5.5 ROZVOJ DĚTÍ A MLÁDEŽE

Organizace: Arciragazzi – Associazione Arciragazzi
Comitato di Roma Onlus
e-mail: arciragazzi@uni.net.
Web: <http://www.arciragazzi.org/online>

Arciragazzi – Associazione Arciragazzi Comitato di Roma Onlus působí ve městě od roku 1993 a bylo oficiálně založeno v roce 1996 v rámci sdružení Arciragazzi

Nazionale, které má přibližně 100 výborů a klubů v Itálii rozšířených téměř ve všech regionech Itálie. Je součástí Regionálního výboru Arciragazzi Lazio.

Jedná se o vzdělávací sdružení, které se snaží zlepšit kulturu dětství a kvalifikovat časy a prostory, ve kterých děti, dospívající a dospělí společně realizují projekty na zlepšení životního prostředí. Proto nabízí dětem a mladým lidem expresivní a komunikativní nástroje, které jim pomáhají rozvíjet své myšlenky a rozšiřovat své prostředky a - prostřednictvím hry - vzdělávat je o občanské a kulturní participaci. Děti a mladí lidé pak realizují společné projekty s dospělými, zpracovávají a diskutují o nich také společně. Hlavní metodologií, kterou Arciragazzi používá ve vzdělávací činnosti, je participační plánování.

Arciragazzi pracuje na plné realizaci a konkrétním uplatňování Úmluvy OSN o právech dítěte, která podporuje rekreační kulturní iniciativy: setkání, výstavy, přehlídky, workshopy a animace. Podporuje také iniciativy solidarity, které podporují setkání mezi italskými dětmi a mladými lidmi z jiných zemí světa.

Arciragazzi Comitato di Roma Onlus realizuje - ve spolupráci s mateřskými, základními, středními a vysokými školami - vzdělávací projekty propagované obcí a provincií Řím a obcemi. Rovněž řídí vzdělávací projekty pro učitele a operátory ve vzdělávacím sektoru ve spolupráci s Univerzitou Roma Tre a Univerzitou La Sapienza.

Arciragazzi Comitato di Roma je nezisková spoluzakladatelka a členka dobrovolnického servisního střediska v Laziu a také je zapsána v Registru dobrovolnictví regionu Lazio.

Projekt TeenPress

TeenPress Roma je projekt Arciragazzi di Roma, který se narodil z iniciativy Národního dokumentačního a analytického centra pro děti a dospívání, které bylo založeno a řízeno chlapci a dívkami. S podporou pedagogů, komunikátorů, techniků a novinářů vytvoří děti skutečné komunikační laboratoře.

Srdcem projektu je vybudování webového prostoru, který šíří informace, nabízí komunikaci a materiály vytvořené díky přímému přínosu adolescentů a stává se virtuálním místem pro srovnání, online interakcí s institucemi, znalostmi o "jiných světech" a stimulovat aktivní občanství. Video, zvuk, psaní, grafika, programování: dovednosti a techniky budou k dispozici teenagerům, kteří se do projektu zapojí.

Prostřednictvím zapojení pracovních skupin umístěných v různých částech země bude projekt Teen Press počítat s místními workshopy tvořenými mladými lidmi ve věku 16 až 22 let. Co je důležité, TeenPress Lab je zdarma.

Redaktor TeenPress Roma již spolupracoval s MTV, Istituto degli Innocenti z Florencie, Ministerstvem mládeže, Ministerstvem práce, Magistrátem města Řím, rozhlasem, novinami a místními televizemi, blogy a online TV.

Publikační činnost TeenPress Roma zasahuje svou specifickou činností do různých dalších projektů římského Arciragazzi. Více informací je možno najít na webové stránce: www.teenpressroma.it.

Projekt Ludobus

Ludobus „Micigiocolacittà" je barevný vůz - dodávka, která s sebou přiváží hry, materiály a animátory k realizaci mimořádné vesmírné herny na náměstích, v parcích, na nádvořích škol. Je vybaven dvěma nafukovacími lyžemi na skákání, stolním fotbálkem, kolečkovými bruslemi, kulečnický, skákacími lany, míči, koši na mini-basketbal, barvami ke kreslení a malování, materiály pro vytváření koláží, kostýmy a masky atd. Taky se v něm nachází malý prostor pro ty nejmenší, kde se organizují malá loutková představení. Tato zázračná dodávka také přináší mnoho recyklovaných materiálů, které vytvářejí fantastické předměty, např. loutky, které animují. Činnosti této dodávky jsou vskutku rozmanité: pohybové hry, pouliční hry, staré hry, stolní hry, výtvarné a řemeslné dílny, hudební dílna, divadelní animace, loutkové představení, uspořádání „tematických" animací.

Činnost Ludobusu může být využita pro Arciragazzi v Římě pro soukromé večírky, pouliční oslavy, školní večírky, veletrhy, festivaly atd.

Program pro děti - Všichni za jednoho, jeden za všechny

Všechny děti světa se rodí svobodně a musí mít stejná práva a příležitosti, aby si mohli lépe užívat svého života. Je v zájmu všech dostatečně bojovat proti všem formám diskriminace a marginalizace.

Děti především

Všechny vlády musí v programech nejprve věnovat zájem dětem a mladým lidem. Stejně tak všichni - jednotlivci, mladí lidé a dospělí, nevládní organizace a náboženské skupiny - mají odpovědnost za zajištění práv dítěte.

Bud'te zdraví a silní

Všechny děti v každé části světa musí mít maximální ochranu prostřednictvím lékařské péče, správné výživy, dostupnosti pitné vody a odpovídajících zdravotních služeb, bydlení a bezpečného a zdravého životního prostředí.

Společný boj proti AIDS

Děti, dospívající a jejich rodiny musí být chráněny před šířením a ničivými účinky AIDS.

Zastavte násilí a vykořisťování

Každá forma násilí a zneužívání dětí musí být okamžitě zastavena. Je nutné jednou a navždy říci jasné „ne“ ekonomickému a sexuálnímu zneužívání nezletilých.

Hej, slyšíš mě?

Všechny děti a mladí lidé mají právo vyjadřovat své názory a podílet se na rozhodnutích, která se jich týkají. Dospělí mají povinnost poslouchat a jednat podle toho.

Všichni ve škole!

Každé dítě má právo na povinné základní vzdělání dobré kvality.

Ochrana před všemi válkami

Děti musí být chráněny před násilím a důsledky válečných konfliktů.

Chraňte planetu

Každý z nás musí okamžitě - společně s vládami a veřejnými subjekty - zajistit všem dětem bezpečnost a blahobyt a zajistit přirozené prostředí, ve kterém žijí.

Boj proti chudobě

Chudoba postihuje především děti. To je důvod, proč se musí stát hlavním cílem programů všech vlád, aby se blaho dětí stalo hlavním cílem: vymazání veřejného

dluhu nestačí, je nutné investovat do zlepšování sociálních služeb, pomoci nejchudším rodinám, kdykoli a kdekoli. To je základ.

Událost „Město v Tasca“, 1.- 10. září 2017

Kultura, představení, hra s dětmi a mladými lidmi v Římě - nyní ve svém XXIII ročníku - se zrodila v 80. letech s Arciragazzi Committee of Rome Onlus, která prosazovala využití městských prostorů stále více a více pro děti.

Cílem události je vést děti a mladé lidi k experimentování s novými jazyky, k objevování různých kulturních a společenských skutečností, k poznání a oceňování umění, k rozšiřování jejich obzorů, ke zvýšení jejich citlivosti od raného věku k uměleckému světu a vzdělání. Tato událost je jednou z hlavních náplní římského léta na tříleté období 2017/2019. Cesta k objevování umění, se zajímavými workshopy, které vedou děti k objevování psaní, recyklace, obratnosti, tance, hudby, kina a komiksů.

5.6 VÍTEJTE! – DOBROVOLNÍCI NA DĚTSKÉM ONKOLOGICKÉM ODDĚLENÍ

Organizace: Sdružení Přátelé Marca D'Andrea
Adresa: Stazzo Quadro n°15
00060 Riano RM
Web: <http://amicidimarcodandreaonlus.sitonline.it/1/>

Marco D'Andrea byl chlapec, který navštěvoval lyceum Scientifico di Morlupo. Najednou v roce 1999 onemocněl a byl přijat do nemocnice v Římě. Spolužáci ho nenechali samotného, ve skupinách a na směny se u něj střídali, nosili mu úkoly ze školy, aby nezůstal pozadu se školním programem. Nejdřív to bylo jen o tom udržet mu společnost, ale pak už mu také dodávali odvahu. Tihle kluci byli dobří, byli u Marca až do konce a pořád s ním mluvili, žertovali, přiměli ho smát se... Pak nastala hluboká prázdnota. Osamělí přátelé se nemohli přizpůsobit skutečnosti této ztráty, uvnitř se rozzlobili a vztek jim přinesl hodně bolesti. Na druhou stranu, tato bolest byla moudře přemístěna do něčeho pozitivního, co dalo smysl dalším dnům: pokračovat ve snaze, jít do nemocnice a najít někoho, kdo také potřeboval

podpořit, pokračovat v rozhovorech, smát se, hrát si s ostatními dětmi nebo hospitalizovanými dětmi. Dnes už se tomu většina těchto prvních přátel nevěnuje, protože odešli na univerzitu, našli si práci na plný úvazek... Ale jiní lidé pokračovali na jejich místě. Sdružení si stanovilo statut, cíle a účel a pravidla, která byla v této oblasti upravena a přizpůsobena potřebám, které se postupně objevují. Dnes, kromě zábavy malých pacientů, je pozornost věnována jejich rodinám a různým probíhajícím projektům. Pacienti tohoto oddělení mají dlouhou hospitalizaci kvůli terapiím, které se opakují v cyklech a vždy se členem rodiny, který je doprovází a zůstává s nimi po celé týdny. V nemocnici není mnoho vymožeností a ne všechny rodiny mají dobré ekonomické možnosti, proto si asociace původně koupila pračku pro své potřeby a troubu a mnohem více. Teď je k dispozici dokonce celá kuchyňská linka pro všechny rodinné potřeby se základními potravinami.

Sdružení přátelé Marca D'Andreu je sdružením ONLUS, jehož cílem je pomoci dětem trpícím stejnou nemocí, jako byl přítel Marco, který byl přijat na oddělení pediatrické onkologie Policlinico Umberto I v Římě. Důvodem, který všechny tlačil, je touha dosáhnout něčeho konkrétního v obtížné zdravotní situaci. Tento závazek nejenže poskytne malou pomoc těm, kteří to potřebují, ale především umožní dobrovolníkům prožít formující a konstruktivní zkušenost pro sebe sama. Současně to bude sloužit všem, kteří o tom nevěděli, k zapamatování „velikosti“ společnosti MARCO.

V současné době je hlavním cílem - sledovaným a dosaženým - že se nemocnému dítěti zaručí stále prodloužené přežití, ale především získání úplného a definitivního uzdravení (to je možné a stále častější).

PROJEKT VÍTEJTE

Sdružení přátelé Marca D'Andreu pracuje již více než patnáct let na oddělení dětské onkologie Policlinico Umberto I v Římě díky přítomnosti četných dobrovolníků, kteří pracují na realizaci projektů zaměřených na přivítání mladých pacientů a jejich rodin. Dobrovolníci se účastní asociativní cesty s různými úkoly a kvalifikací: jako operátoři v oddělení; jako propagátoři různých aktivit na fundraisingových schůzkách, chodí na konference, charitativní večery; jako

zaměstnanci určení k realizaci samoobslužných předmětů prodávaných na trzích v různých lokalitách regionu Lazio; jako externí příznivci a dobrodinci. Po dlouhých letech působení na oddělení dětské onkologie se ukázalo, že hospitalizace dítěte, někdy i po dlouhou dobu, představuje řadu problémů, především humanizace.

CÍL

Cílem je humanizovat prostřednictvím projektu „Vítejte!“ vztah mezi dobrovolníkem a pacientem. Jedná se o cíl, který zahrnuje několik aspektů, které nesouvisejí s jednou disciplínou, ale jsou multidisciplinární a stěžejní, kolem kterých se otáčejí metody řešení starých a nových obtíží malých pacientů.

PROJEKT VÍTEJTE: ODPOVĚĎ NA POTŘEBU

Tento projekt se zrodil z přání překonat tyto problémy, zlepšit poměr mezi nemocnicemi, lékařem a dobrovolníkem, čímž se v centru tohoto návrhu postavily děti a rodiče. Centrální úlohu hrají i lékaři a zdravotní pracovníci, kteří sdružení podporují na bázi vztahu důvěry a spolupráce, které byli v průběhu let konsolidovány a umožnili dobrovolníkům provádět pokud možno volnočasové aktivity s pacienty a jejich rodiči. Denně, od pondělí do soboty, je zde přítomnost kvalifikovaných dobrovolníků, připravených s výcvikovými kurzy a zapojených podle přesného harmonogramu.

SOUČASNÁ SITUACE: SLABÉ BODY

Sdružení Přátelé Marka získalo rozsáhlé zkušenosti v oblasti analýzy a ověřování vztahů jak s rodinami, tak s pacienty jak vůči zdravotnickému a ošetrovatelskému personálu, tak při řízení dobrovolnické skupiny.

V době diagnostiky hospitalizace, malý pacient čelí sérii nových skutečností, které mohou vyvolat skutečné trauma.

Pro děti:

- přijetí onemocnění, které změní normální rytmy života, které byly náhle přerušeny, vidět jít jiné děti do školy nebo hrát s přáteli;
- vzdálenost od vlastního domova, kde po určitou dobu bude hospitalizované dítě žít v prostředí, které není jeho domovem.

Pro rodiny:

- řízení nové situace: i rodiče trpí značnou nepohodou, kromě strachu spojeného s nemocí svého dítěte;
- změna normálního pracovního rytmu: zvyšují se potíže spojené s odchodem z práce nebo od jiných rodinných příslušníků;
- blízkost k nemocnému dítěti: rodiče musí zvážit možnost být v nemocnici v konstantní pozici, často v prostředí, které není vhodné pro krátkodobé nebo dlouhodobé pobyty.

SDÍLENÉ AKCE

Každé odpoledne provádějí dobrovolníci Sdružení zábavu, hry, poslech, kulturní akce zprostředkované na základě předem definovaných směn, kde je potřeba pomoci pro ne-italské rodiny. Pravidelně probíhají v rámci operačních skupin:

- ověření provedené činnosti;
- kritická analýza,
- návrhy a nápady pro budování alternativ pro zlepšení
- trvalé základní školení s kurzy odborníků.

Přítomnost kulturního mediátora, který působí osobně v oddělení nebo vždy na telefonní lince, umožňuje ne-italským občanům (zkušenosti s rumunsky mluvícími, francouzsky a albánsky mluvícími rodinami) vytvářet lepší vztahy a nabízet podporu a pomoc v případě potřeby. Sdružení navíc optimalizuje intervenční schopnosti dobrovolníka a organizuje trvalé základní školení, které je v souladu se stále se měnícími sociálními potřebami a změnami.

NÁSTROJE

Odpolední aktivity, které Sdružení provádí každý den, jsou zaměřeny na zmírnění dopadu doby pobytu rodin a malých pacientů v nemocničním prostředí, v atmosféře spolupráce s ošetřujícím a zdravotnickým personálem.

Pro zvýšení míry vzájemné spokojenosti používají dobrovolníci už několik let „CARRELLO DELLE DOLCEZZE“, tedy potravinářský vozík, který se stává spojením prvního kontaktu.

6 NIZOZEMÍ

6.1 MOVISIE

Organizace:	MOVISIE Catharijnesingel 47, 3511 GC Utrecht Tel: +31 (0)30 789 20 00
Kontaktní osoba:	Ronald Hetem, Willem-Jan de Gast,
Web:	www.movisie.com

6.1.1 TRŽIŠTĚ

Movisie je nizozemské centrum pro sociální rozvoj s posláním podporovat zájem občanů o aktivní účast tím, že podporuje a zajišťuje poradenství profesionálním organizacím, dobrovolnickým a neziskovým organizacím. Ústředními oblastmi aktivit je profesionalizace, účast, potírání a předcházení domácímu a sexuálnímu násilí a sociální péče.

Movisie má za cíl přispět k vytvoření společnosti, v níž lidé vynakládají maximální úsilí k jejímu neustálému zlepšování. Své služby přizpůsobuje potřebám oblastí práce a usiluje o to, aby výsledky byly měřitelné všude, kde je to možné, a aby byly přínosy pro společnost transparentní. Pozornost je věnována různorodosti lidí, aby bylo zabráněno vyloučení konkrétních skupin.

Movisie je nezisková organizace. Jedním z hlavních zdrojů financování je Ministerstvo zdravotnictví, sociálních věcí a sportu. Spolupracuje také se širokou škálou institucí, nadací, provincií, dalších ministerstev a firem. Odborníci jsou vyzýváni k přímému využití znalostí a zkušeností organizace Movisie. Na základě konkrétních dotazů a potřeb nabízí Movisie své poradenství a podporu na míru.

Společnost Movisie disponuje rozsáhlým odborným zaměřením od aktivního občanství až po aktivní zapojení klientů a od potírání domácího a sexuálního násilí až po účinné intervence v sociálním sektoru. Mnoho otázek v oblasti sociálního

rozvoje se neomezuje pouze na Nizozemí, ale je součástí větších evropských, mezinárodních a globálních trendů. Movisie shromažďuje znalosti ze zahraničí, získává mezinárodní inspiraci pro svou práci a rozvíjí vývoj v Nizozemí v širším mezinárodním kontextu, což zlepšuje kvalitu práce a posiluje příležitost podporovat práci jiných organizací na celostátní i mezinárodní úrovni. Movisie je členem několika mezinárodních sítí v oblasti sociálního rozvoje.

Programy Movisie sdílejí své síly a schopnosti v mezinárodní práci a stavějí na zkušenostech partnerů Movisie s mezinárodními projekty. Movisie je vzdělávací organizace ochotná spolupracovat s partnery v jiných zemích a sdílet zkušenosti z mezinárodní spolupráce.

Movisie podporuje rozvoj dobrovolnictví v Nizozemí a sleduje stále se měnící trendy v komunitách. Současně si všímá organizačních omezení, kdy mnoho společností a organizací přijímá dobrovolníky, ale nedokážou je správně využít, zvláště v některých oblastech sociální péče. Dobrovolnictví je jak prostředkem, tak cílem při vytváření silné společnosti. Movisie zdůrazňuje skutečnou hodnotu dobrovolnické práce jako způsob, jak mohou jednotlivci a skupiny dát smysl svému životu. Současně se domnívá, že dobrovolná práce může výrazně přispět k řešení důležitých sociálních otázek a způsob, jak pomoci zranitelným občanům stát se odolnějšími. Movisie chce přispět k produktivní spolupráci mezi dobrovolníky a odborníky na podporu zranitelných občanů. Na jedné straně podporujeme odborníky v oblasti péče a zajišťování lepších životních podmínek tak, aby bylo možné dobře spolupracovat s dobrovolníky. Na druhou stranu vyvíjí úsilí na podporu dobrovolnických organizací v oblasti péče a zlepšování životních podmínek, aby se mohly plně zapojit a jasně si uvědomit, jak mohou přispět k řešení otázek, kterým čelí současná společnost.

Movisie je aktivní členkou Evropské dobrovolnické asociace CEV. CEV je evropská síť 60 pracovních center, především vnitrostátních a regionálních dobrovolnických center a agentur pro rozvoj dobrovolnictví v celé Evropě, které společně pracují na podpoře dobrovolné činnosti.

Tržiště

"Tržiště" je inovativní model partnerství veřejného a soukromého sektoru. Poskytuje fórum, na němž se mohou společnosti, dobrovolnické organizace a místní orgány setkat a vytvářet partnerství odpovídající jejich nabídce a poptávce. Tržiště fungují podobně jako burzy: nabídky a poptávky jsou formulovány předem a v rámci krátké, dynamické a veřejné akce, která trvá obvykle ne více než 1,5 hodiny, kdy se makléři snaží všechny tyto nabídky a poptávky propojit.

Anglická sada nástrojů byla vytvořena iniciátory Movisie, Nadací ABN AMRO (bývalá Fortis Foundation Nederland) a KPMG. Tuto sadu nástrojů je možné najít podrobně popsanou v angličtině na webových stránkách:

www.movisie.com/sites/www.movisie.com/files/files/projects/Toolkit_Beursvloer_ENG.pdf

Tržiště sdružuje nabídku a poptávku dobrovolnické práce ve všech jejích podobách a přispívá tak k sociálnímu blahobytu. V Nizozemí je tato metoda velmi úspěšná. Pomocí této sady nástrojů si může každá organizace vytvořit vlastní tržiště. Cílovou skupinou jsou místní organizátoři, kteří mohou využít znalostí a zkušenosti získané v minulosti. Tato sada nástrojů jim pomůže za kratší čas zorganizovat efektivnější „tržiště“.

Tržiště je každoroční událostí. Cílem je, aby se firmy, místní úřady, instituce, školy, sociální organizace a dobrovolnické organizace setkali společně v neformální dynamické atmosféře. Zde zjistí, jak může být spojena nabídka jedné strany s požadavky druhé strany. To, co může lehce poskytnout jedna organizace, může jiná organizace vnímat jako pro ni nedostupné. Cílem je zajistit co největší počet vzájemných propojení mezi jednotlivými nabídkami a poptávkami.

Ve středně velkém městě se této akce obvykle účastní okolo 100 místních organizací, mezi které patří nejrůznější instituce, firmy, zájmové kluby, veřejné orgány či charitativní organizace. Cílem je vytvořit mezi sebou síť, tzn. navázat kontakt s těmi organizacemi, které mohou pomoci dosáhnout konkrétních cílů poptávající organizace. Tržiště je rozděleno na několik sektorů, ve kterých je

dětských sňatcích a o způsobech, jak otevřít taková tabu, jako je homosexualita a nucené manželství.

Problematika integrace uprchlíků není jen otázkou v Nizozemí, ale v celé Evropě. Movisie spolupracuje se sítí organizací v zahraničí za účelem výměny znalostí a zkušeností.

Účast a zapojení do společnosti není samozřejmá pro všechny. Na jedné straně je třeba stimulovat nebo podporovat skupiny zranitelných občanů a na druhé straně je nutné usilovat o přístupnou společnost, do níž mohou být všichni začleněni.

Cílem Movisie je plné zapojení imigrantů do společnosti. Zaměstnanost, tzn. schopnost imigrantů najít si a následně si udržet vhodné pracovní místo, je konečnou formou plného zapojení se do společnosti. Stabilní zaměstnání přináší každodenní systematickosti a pravidelnou strukturu dnů, nabízí nové společenské kontakty, pocit užitečnosti, peníze, postavení a možnost osobního růstu. Pro některé skupiny lidí je však trh práce vzdálenější a nedostupnější, například pro starší ženy ve zranitelném rodinném postavení nebo s nízkou úrovní vzdělání, muži s etnickým původem, mladí lidé s postižením nebo mladí lidé bez vzdělání. Nemají sebevědomí a dovednosti. Souhra mezi vzděláváním a trhem práce je nedostatečná a zaměstnavatelé mají někdy negativní názory na jejich schopnosti. V minulosti společnost Movisie navrhla programy, které by tyto skupiny nasměrovaly k dobrovolnictví. Jednalo se například o program 1001Kracht (1001 schopností), v němž byly ženy etnického původu podporovány k dobrovolnické práci. Z hodnocení programu bylo zřejmé, že ženy, které se tohoto programu zúčastnily, byly mnohem samostatnější a zcela připraveny na hledání placeného zaměstnání. Běžná praxe, která nepočítá s průpravou imigrantů v dobrovolnických aktivitách, ukazuje, že obce a instituce se sice zaměřují na aktivizaci a podporu imigrantů, ale už nedokážou uskutečnit poslední krok směrem k placenému pracovnímu místu. V Nizozemí se v současné době připravuje zákon, který již nepovažuje lidská omezení a nedostatky za důvod k odmítnutí, ale zaměřuje se na jejich možnosti pracovního využití a podílení se na rozvoji společnosti. Zákon zdůrazňuje nutnost rozvoje talentů, které pak budou využity pro získání nezávislého příjmu nebo pro smysluplné přispění do společnosti.

Movisie se mimo jiné také zaměřuje na propast mezi obcemi a občanskými organizacemi, které pracují s lidmi, pro něž je trh práce málo dostupný, a zaměstnavateli, kteří na druhé straně práci nabízejí. Movisie proto kontaktuje zaměstnavatele a unie zaměstnanců a organizuje setkání mezi zaměstnavateli, obecními úřady a občanskými organizacemi. Navrhují vytváření sítí, výměnu kontaktů, popis a šíření dobrých příkladů a metod, školení trenérů, psaní článků a konzultace. Cílem je, aby bylo zaměstnavatelům a lidem, pro které je práce méně dostupná, umožněno navzájem se najít, poskytnout placenou práci a tuto pracovní pozici si udržet. Tímto způsobem se mohou tito lidé začlenit do společnosti a využít svých schopností.

Ženy z etnických menšin uvádějí, že se jim dostává příliš málo pozornosti v otázce jejich emancipace a že tento fakt výrazně zpomaluje vlastní proces jejich emancipace, což má také vliv na postavení jejich dětí a získání sociálních příležitostí v Nizozemí. Projekt „Emancipace mužů“ stimuluje účast mužů v procesu emancipace jejich manželek. Společně tak přebírají zodpovědnost za volby, které učiní v různých fázích svého života, například pokud jde o vzdělání, práci a postavení žen ve společnosti. Jedním z aspektů tohoto projektu je školení pro muže přistěhovalce. Toto školení se zaměřuje na jejich identitu, výhled na život, vzdělání, posilování role mužů a podporu vzájemných vztahů mezi muži a ženami v rámci manželství či páru.

Program „Duizend en één Kracht“ (Tisíc a jedna schopnost) má ambiciózní cíl zlepšit sociální začlenění 50 000 ženských přistěhovalců v Nizozemí a podpořit jejich účast na dobrovolnických programech. Prostřednictvím koherentního souboru aktivit - včetně jazykových kurzů, odborného vzdělávání, dobrovolnických aktivit a případně přístupu k práci - mohou přistěhovalkyně postupně posílit své postavení v nizozemské společnosti. V průběhu tohoto procesu získají podporu od svého osobního dobrovolného trenéra.

Jako důležitou podmínku úspěchu nabízejí dobrovolnické organizace a instituce školení a poradenství, které přizpůsobí potřebám organizace a přáním žen z různých kulturních prostředí.

6.2 AKADEMIE DOBROVOLNICTVÍ

Organizace:	Vrijwilligersacademie Amsterdam Keizersgracht 340-342, 1016 EZ Amsterdam Tel: +31 (0)30 789 20 00
Kontaktní osoba:	Karin Hanekroot
Web:	www.vrijwilligersacademie.net

Akademie dobrovolnictví školí jak dobrovolníky, tak profesionály. Naučí se zde nejdůležitější dovednosti, které je motivují ke zkvalitnění své práce.

Poskytuje školení založená na reflexi a učení se s lidmi ve složitých situacích. Dobrovolníci a praktičtí pracovníci se v Akademii dobrovolníků naučí takové dovednosti, které jim umožní vykonávat svou práci s uspokojením, a motivují k dalšímu osobnímu rozvoji. Akademie dobrovolnictví neustále zkoumá potřeby dobrovolníků v sociální oblasti prostřednictvím školení a odborných kurzů. Zaměřuje se na vzdělávací potřeby dobrovolníků a koordinátorů partnerských organizací, aby dokázali co nejlépe zajistit propojení lidí a organizací. Certifikovaní trenéři mají znalosti jak teoretické tak praktické, takže vždy dovedou účelně propojit dobrovolníky, poradce a stážisty. Cvičení a příklady jsou přizpůsobeny aktuální pracovní praxi.

Akademie dobrovolnictví má v Amsterdamu již desetiletou tradici a je ve městě dobře známa také díky skutečnosti, že se město Amsterdam rozhodlo investovat do zajišťování odborných znalostí a speciálních odborných znalostí svých obyvatel. To přispívá ke snadnějšímu zapojení zranitelných lidí do společnosti. Aby bylo možné podporovat lidi nacházející se v komplikované situaci, je důležité je dobře vychovávat a řídit. Akademie dobrovolníků vypracovala pro tyto účely speciální školení a poradenství. Certifikovaní školitelé a facilitátoři učí lidi lépe komunikovat, aby se mohli lépe zapojit do života společnosti.

Školení pro dobrovolníky zajišťuje Akademie po konzultaci s jinými organizacemi pro podporu neformální péče v Amsterdamu, například Vrijwilligerscentrale Amsterdam (VCA) a Markant - Centrum pro péči.

VCA (dobrovolnické centrum) podporuje dobrovolnou práci napříč celým Amsterdamem. Zprostředkovává dobrovolníky, kteří působí ve sportu, zdravotnictví, kultuře, životním prostředí atd. Poskytuje organizacím poradenství týkající se podpory dobrovolnictví. Školení, která VCA nabízí, jsou zaměřena na koordinování dobrovolníků a zvládnutí práce s lidmi nacházejících se ve složité situaci.

Spolupráce s Akademií dobrovolnictví má mnoho výhod. Partnerské organizace sdílejí a vyměňují si znalosti a zkušenosti v oblasti neformální péče v Amsterdamu:

- Využívání kurzů odborné přípravy s mnoha programy pro dobrovolníky a s novým způsobem školení v podobě „BE-learning“, což je online vzdělávací program.
- Využívání znalostí spřátelených partnerů
- Spolupráce v síti partnerských organizací s prestižním postavením v Amsterdamu.
- Získávání nejnovějších znalostí v oblasti inovace neformální péče.

Akademie dobrovolnictví zajišťuje školení také netradiční formou.

Divadelní přednáška: Devět otevřených dveří

Jedná se o zábavnou, interaktivní show jediného herce. Představení je určeno zejména pro dobrovolníky, kteří tak získají nový pohled na to, jak je možné vzájemně komunikovat.

Hlavní a jedinou postavou příběhu tohoto interaktivního představení je Alfréd. Alfréd symbolizuje stále přítomného bližního. A Alfred potřebuje pomoc...

Na základě Alfredova příběhu a zkušeností vypravěče se děj odehrává podél devíti otevřených dveří, kterými je nutné projít. Dveře symbolizují základní pojmy a

kompetence získané ze základního vzdělávání dobrovolníků v Akademii dobrovolnictví.

Tato devadesátiminutová divadelní přednáška je stručným základním výcvikem z ptačí perspektivy. Jaap Vriend, školitel na Akademii dobrovolnictví a mozek tohoto jedinečného představení, poskytuje divadelní představu o tom, jak navzájem komunikujeme, do jakých rolí se stavíme a jaké limity si nastavujeme.

Dalším netradičním způsobem školení, které Akademie nabízí, je hra.

Společně jste silnější!

V této hře jde o to, vytvořit vlastní plán řešení složitých situací. Tento způsob nabízí podporu pracovníkům, kteří jsou inspirováni a povzbuzováni k jinému způsobu myšlení, jednání a organizování. Vlastní plán lze použít v případech, kdy je zapotřebí řešit komplikované situace, jako je obava z péče o dítě, rozvod, řešení situací, kdy je člověk zadlužen, obavy z exekuce, řešení sousedských konfliktů, dlouhodobá nemoc či obavy z odsouzení za zločin. Společně se pak vytváří komunikační plán pomyslné rodinné skupiny. Je to způsob, jak hravě prožívat výhody sítě, společné rodiny a vzájemné pomoci.

Během dvou hodin se hraje tato hra ve skupinách tvořených jak profesionály, tak dobrovolníky, které jsou vedeny dvěma moderátory. Na konci hry všichni účastníci sdílejí své poznatky. Hra představuje aktivní způsob, jak zažít sám sebe v různých úlohách, a jaké různé podoby může mít spolupráce.

7-krokový plán

Šestihodinové školení „7-krokový plán“ seznamuje dobrovolníky a koordinátory s metodou "Řešení orientované na řešení", na jehož základě je možné dosáhnout vytyčeného cíle rychleji. Řešení je nalézáno v krocích, nejen společně, ale také sami za sebe. Tímto způsobem je možné získat náhled na to, jak mohou lidé udělat krok vpřed snadněji. Tyto znalosti je možné využít k dosažení cílů společně s kamarádem nebo s někým, komu chceme pomoci. Pomoci se dostává už jen tím, že je společně formulován cíl. Dobrovolníci i koordinátoři tak získávají metodický i komunikační nástroj, který jim pomáhá efektivněji pracovat se svými

klienty, ale také sami na sobě. Cena školení je 125 EUR za dobrovolníka, přičemž kurzovné platí organizace, které své dobrovolníky na školení do Akademie vysílají. Účastníci školení obdrží certifikát.

6.3 PROPAGACE DOBROVOLNICTVÍ

Organizace: VCA Hoofdkantoor
Geldersekade 101
1011 EM Amsterdam

Kontaktní osoba: Melita Bacic
Tel.: 0031 20 530 1220

Web: www.vca.nu

Dobrovolnické centrum Amsterdam je městská organizace, která existuje již více než 25 let. Podporuje dobrovolnou práci ve městě. Hlavní činností je zprostředkování dobrovolníků, poradenství dobrovolnickým organizacím a podpora dobrovolnické práce. Poskytuje také informace, školení a workshopy. Realizují projekty, které jsou zaměřeny na cílové skupiny. Zvláštní pozornost je věnována inovativním produktům.

Posláním je pomáhat lidem ze všech společenských vrstev, aby se stali společensky prospěšnými. Organizacím pak pomáhají naplnit jejich poslání pomocí dobrovolníků. Snaží se zpřístupnit dobrovolnictví osobním způsobem. Pracují flexibilně a spojují online služby s osobním kontaktem.

Pro mladé lidi v Amsterdamu vytvořilo VCA online platformu „Yongsters“:
www.yongsters.nl/category/yongsters

Yongsters chce pomocí příběhů, fotografií, popisem událostí a rozhovorů ukázat, čeho je možné dobrovolnou prací v Amsterdamu dosáhnout. Od jednoho odpoledne v roce až po několik hodin týdně. Vyzývá mladé lidi, aby udělali něco dobrého pro někoho jiného a současně si tak rozšířili svůj životopis o kolonku „dobrovolnické aktivity“, setkali se s novými lidmi a rozvíjeli své talenty.

Propagační tým se skládá z dobrovolných redaktorů a fotografů, kteří tvoří redakci s velmi různorodým zázemím a různými nadáními.

Mladým lidem tak ukazují, jak skvělá a inspirativní může být dobrovolná práce. Tato online platforma je místo, kde mladí lidé najdou veškeré informace o dobrovolnictví v Amsterdamu. Od osobních rozhovorů až po informační články, od formulářů až po nejnovější zprávy. A samozřejmě ty nejlepší volné pozice pro dobrovolníky.

Prezentuje zde WIN-WIN situaci, která ukazuje, že když člověk dělá něco pro druhé, dělá to zároveň i pro sebe. I když mladí lidé pracují, studují, setkávají se s přáteli, aktivně provozují sport nebo navštěvují svou rodinu, mohou si najít čas na dobrovolnou práci. Dobrovolnice Elza van Oort vysvětluje, že dobrovolná práce je zábavná, užitečná a že nezabírá zase tolik času. Výzkumy ukazují, že lidé, kteří pomáhají druhým, jsou zdravější, šťastnější a uvolněnější. Někteří odborníci na zdraví si dokonce myslí, že lékaři by měli kromě sportu a zdravé výživy doporučovat dobrovolnictví. Tímto způsobem člověk nejen prospěje sám sobě, ale získá dobrý pocit z toho, že druzí lidé budou za pomoc vděční.

Dobrovolnictví je způsob, jak se setkat s dalšími lidmi a rozšířit svou síť kontaktů. Při dobrovolnické činnosti se setkávají lidé se stejnými zájmy, takže je možno utvářet nová přátelství. Často zde člověk přijde do kontaktu s lidmi, které by jinak nikdy nepotkal.

Pracovní zkušenosti získané prostřednictvím dobrovolnictví mohou pomoci rozvíjet současné studium mladých lidí nebo rozšířit pracovní schopnosti, což může výrazně přispět k získání vysněného zaměstnání. Pokud je někdo v Amsterdamu nováčkem, objeví při dobrovolnictví také nová místa v Amsterdamu a pomůže poznat nové sousedy.

Dobrovolnictví není stejné jako "skutečná" práce. Není zde povinnost pracovat, což způsobuje, že člověk vykonává dobrovolné aktivity s nadšením a radostí. Existuje spousta dobrovolných pracovních míst, kde je možno pomoci, aniž by tato

činnost zabrala mnoho času. S dobrovolnickou prací je však možné měnit svět. Dobrovolníci mohou nastavit své vlastní projekty a realizovat je zde.

Je důležité vybrat si takovou dobrovolnickou práci, která dobrovolníkovi vyhovuje a naplňuje ho. Zajímavé dobrovolnické práce v Amsterdamu je možné najít ve volně přístupné bance práce dobrovolnického centra VCA. Nachází se zde asi 1 500 volných pracovních míst v nejrůznějších organizacích v Amsterdamu. Je možné vykonávat různorodé činnosti: od jednoho měsíce stráveného za barem, přes zpívání se staršími lidmi nebo poskytování prohlídek v muzeu, až po práci se zvířaty v ZOO.

Dobrovolnické centrum VCA nabízí inspirace, jak doplnit svůj online profil o informace o vzdělání, pracovních zkušenostech a zkušenostech s dobrovolnictvím. Video-životopis může být formou, která poskytne organizacím dobrý dojem a může zapůsobit natolik, že dobrovolník může být díky svému video-životopisu pozván na výběrové řízení na placené místo.

Pracovní banka dobrovolnického centra VCA funguje také v mobilních telefonech.

Zájemci o dobrovolnou práci mohou požádat o osobní schůzku v některém z amsterdamských poboček VCA, kde je zájemce detailně informován o různých možnostech dobrovolné práce. Koordinátoři VCA ochotně pomohou s výběrem vhodné dobrovolnické aktivity.

VCA také pořádá informační setkání pro ty, kteří stále pochybují, zda je dobrovolnictví tou správnou aktivitou. Zájemci se zde dozví o rozmanitých formách dobrovolnictví, o místech, kde je možné v Amsterdamu dobrovolnou práci vykonávat, o způsobu, jak si vybrat z obrovské nabídky a také o zajímavých organizacích, které dobrovolníky potřebují. Setkání poskytne užitečné tipy, jak navázat první kontakt s dobrovolnickou organizací. Dobrovolníci jsou také seznámeni s aplikací „Lavar“ pro mobilní telefony, která vyhledává volná místa pro dobrovolníky.

VCA informuje také o dobrovolnických pozicích pro anglicky hovořící cizince. I když většina nabízených míst vyžaduje plynulou znalost holandštiny, existují organizace, které vítají dobrovolníky s plynulou angličtinou bez nutnosti rozumět holandsky. Tyto pozice jsou v bance práce VCA nabízeny v angličtině.

6.4 LIFE COACH – TRENÉR PRO ŽIVOT

Organizace: CLIENTBELANG Amsterdam
Jacob Bontiusplaats 9
1018 LL Amsterdam
Tel.: 0031 20 75 25 100
Web: www.clientenbelangamsterdam.nl

Organizace „Clientbelang“ (Zájmy klientů) je nezávislý zástupce lidí s postižením s jasným cílem: zlepšit kvalitu života osob s duševním, tělesným nebo duševním postižením, chronicky nemocných, křehkých starších osob a neformálních pečovateli. Zastupujeme zájmy v oblasti péče, blahobytu, bydlení, dostupnosti, dopravy, práce a příjmu. Zaměřuje se na podporu schopností klientů, ne na jejich omezení.

V roce 2016 organizace stanovila zásady "Na cestě do roku 2020" jako reakci na změny ve společnosti a v terénu, zvláště pokud jde o nové právní předpisy, s nimiž se musí obyvatelé Amsterdamu potýkat. Clientbelang neustále vyvíjí způsoby, jakým uplatňovat partnerství v praxi s experty v Amsterdamu v dlouhodobém horizontu. Pro tento účel využívá organizace filozofii a model pozitivního zdraví, což může pomoci při realizaci partnerství. Vždy se zaměřuje na:

- Vlastní směřování skupin nebo jednotlivců, pokud jde o udržování vazeb s jejich okolím.
- Vytváření platformy, kde se členové i nečlenové či jednotlivci setkávají a pracují na důležitých tématech.
- Nabídky služeb pro obce, klientské poradny a organizace pro sociální péči v Severním Holandsku.

Clientbelang se dále rozvíjí jako profesionální organizace, která maximálně podporuje obyvatele Amsterdamu a organizace v Amsterdamu a spolupracuje s nimi. Vývoj znalostí se zaměřuje na řízení projektů a programů, sdílení znalostí, akviziční síly a schopnosti spolupráce.

Projekt Life Coach nabízí individuální podporu osobám s chronickým onemocněním nebo postižením při řešení osobních, praktických a sociálních překážek. Podpora probíhá ve formě koučování zkušenými odborníky. Trénink má za cíl zvýšit kvalitu života a podpořit schopnosti účastníků, aby mohli znovu objevit svou vlastní sílu a lépe se účastnit sociálního a společenského života. Rovnost a uznání jsou důležitou přidanou hodnotou této formy koučování. Pilotní projekt ukázal, že koučování v životě má pozitivní účinky. Lidé se zdravotním postižením nebo chronickým onemocněním čelí řadě osobních, praktických a sociálních překážek. Sociální prostředí klade vysoké nároky na soběstačnost a odolnost, zatímco v mnoha oblastech života dochází ke ztrátě příležitostí. Lidé s postižením mohou být konfrontováni se ztrátou vlastní identity, zhoršení výhledu na dobrou budoucnost a příjemný život, se sociální izolací či depresemi. Pak je zapotřebí zajistit odbornou pomoc. Podpora zkušených odborníků pak může být cenným přírůstkem.

Annemiek Scheijde je koordinátorem dobrovolníků projektu Life Coach organizace Clientsbelang Amsterdam. Spojuje dobrovolníky s lidmi s chronickým onemocněním nebo postižením. Trénink nabízí podporu prostřednictvím rozhovorů při řešení osobních, praktických a sociálních překážek. Zvláštností tohoto projektu je, že trenéři jsou zkušení odborníci, kteří také žijí s postižením nebo chronickým onemocněním.

Projekt Life Coach funguje již téměř deset let; první trenéři byli vyškoleni na konci roku 2007. Annemiek se od začátku podílí na projektu. "Pracuji na Life Coach od začátku. Když jsem slyšela, že tento projekt byl zahájen, okamžitě jsem se stala jeho nadšenkyní. V té době jsem byla chvíli doma kvůli vyhoření osobnosti. Připadalo mi to jako skvělá příležitost pomalu se vrátit do života a udělat něco s mým vyšším odborným vzděláním na Sociální akademii. Začala jsem jako trenér.

Během prvních let jsme se hlavně zabývali návrhem projektu. Od roku 2013 jsem koordinátorem projektu. "

Projekt Life Coach pomáhá zhruba dvaceti klientům ročně a na dobrovolném základě je k dispozici osm trenérů, kteří mohou tyto klienty s postižením podporovat. V závislosti na počtu klientů a na dotazech a přáních klienta je kouč obsazen asi 2 až 4 hodiny týdně. Podpora trenéra probíhá především na duševní úrovni.

Dotazy, s nimiž se klienti potýkají, jsou: Jak mám zažít život se zdravotním postižením? Jak se ujistím, že mám více energie? Jak mohu najít svou rovnováhu? Ztratil jsem sebevědomí. Jak mohu o tom mluvit s mým prostředím? Nechci být přítěží. Přátelé se často chtějí setkat večer, ale pak jsem často vyčerpaný. Jak se s tím vyrovnávám? Ale také praktičtější otázky, jako jsou: Jaké zařízení a úřady jsou ty, kam mohu se svým postižením jít?

Annemiek: "Z počátku jsem si všimla, že je velmi obtížné najít mentální podporu pro osoby se zdravotním postižením. Když přijdete k běžnému psychologovi nebo sociálnímu pracovníkovi, ne vždy zcela rozumí, jaké to je žít se zdravotním postižením. "

Annemiek pracuje na projektu asi osm hodin týdně. Ve volném čase sportuje, ráda čte knihy nebo navštěvuje muzeum. Žije v bezbariérovém domě v Rivierenbuurt a ráda si užívá květin a včel na zahradě. Kromě toho věnuje spoustu času praktickým a administrativním záležitostem, které přicházejí s životem s postižením. Například okolo osobního rozpočtu a rezervy na invalidní vozík. To někdy stojí spoustu energie.

Annemiek byla také chvíli trenérem v projektu Life Coach. "Hledala jsem, jak bych se mohla vrátit ke svému pracovnímu životu. Často jsem pokračovala v každodenních činnostech a nevěnovala jsem dostatek pozornosti tomu, co jsem vlastně cítila. Práce dobrovolného trenéra mi hodně pomohla. Bylo to zrcadlo, které mi bylo nastaveno. Naučila jsem se najít vlastní energetickou bilanci. "

Annemiek předává vlastní zkušenosti a pohledy svým vlastním klientům. Annemiek se často setkává s tím, že ostatní lidé si myslí, že nemůžete dělat nic kvůli svému tělesnému postižení. Ale lidé se zdravotním postižením chtějí překonávat hranice. Je důležité sledovat tyto limity a uvědomit si, že je úplně v pořádku, neříkat ne. Pochopení ostatních je velmi důležité.

6.5 VZDĚLÁVÁNÍ SOCIÁLNĚ VYLOUČENÝCH OSOB

Organizace: COEVA
Chris Lebauerstraat 4
1062 DC Amsterdam
Web: www.coeva.nl

COEVA znamená Kooperativní školení pro zkušené odborníky v oblasti chudoby a sociálního vyloučení. Poskytuje víceleté studium pro všechny, kdo mají dlouhodobé zkušenosti s chudobou a sociálním vyloučením a chtějí se naučit, jak profesionálně využívat své zkušenosti v boji proti chudobě.

Iniciativa založit COEVA a zahájit výuku vzešla z partnerství Stichting Eropaf, Leefkringhuis Amsterdam Noord, Znalostního centra pro sociální inovace HvA IGPB a Nadace Samenwonen-Samenleven.

Cílem odborného vzdělávání jako zkušeného odborníka v oblasti chudoby a sociálního vyloučení je zapojit osoby žijící dlouhodobě v chudobě do boje proti chudobě a sociálnímu vyloučení. Rostoucí pozornost věnovaná znalostem a zkušenostem úzce souvisí s rychlými změnami v sociálním státu, kdy se mění celá "sociální oblast". Političtí činitelé a manažeři sociální oblasti považují odborníky s praktickými zkušenostmi nejen za hnací sílu sociálních změn, ale i za spoluřešitele. Stále více zkušených odborníků je zapojeno do tohoto procesu a jsou profesionálně aktivní.

Proto je nutné jasně definovat roli zkušených odborníků a roli dobrovolníků, kteří využívají své praktické znalosti.

Díky studiu v programu COEVA se rodí profesionálové, kteří se jako manažeři, úředníci, správci a školitelé naučí řešit sociální problémy společně s lidmi, kteří žijí a / nebo jsou v nejisté situaci. COEVA tedy nehovoří a nejedná pro lidi, ale mluví a komunikuje s lidmi. Nebo, jak říká COEVA, zevnitř (ze živého a zkušebního světa), od shora dolů a společně s lidmi, kterých se to týká. Experimentální odbornost se zdá být pověstným Kolumbovým vejcem. Stále více jsou oceňovány a využívány zkušenosti, moudrost a kompetence lidí, kteří žijí (nebo žili) v nejisté situaci.

S experimentálními zkušenostmi se nyní setkáváme všude. Zdá se, že každý může být zkušeným odborníkem. Obchodník, úředník, ministr, vrátný nebo profesor stále častěji využívají možnost získání odborných zkušeností prostřednictvím dobrovolné práce.

Jsou aktivní jako dobrovolní kamarádi, jako pečovatelé nebo využívají své vlastní životní zkušenosti v rámci programů odborné podpory. Zkušení experti jsou obvykle přítomni jako dobrovolníci - mezi lidmi se zmateností, osamělostí a chudobou. Nebo jsou to organizátoři a učitelé nejrůznější dobrovolných pracovních skupin. A v neposlední řadě existují i ti, kteří využívají své zkušenosti. V této profesní roli jsou vyzýváni experti, kteří se zasazují - na různých úrovních politiky až k implementaci - o změny životních a pracovních podmínek lidí v nejistých situacích. Profesionální zkušení odborníci splňují všechny role: vytvářejí můstky mezi reálným životem a systémem, jsou podporovateli, agenty zasazující se o změny, vývojáři řešení kritických situací a jsou příkladem dobré praxe.

Přípravný trimestr je povinnou součástí dvouletého programu. Studenti pracují s vlastním životním příběhem a rozvíjejí s podporou oborových učitelů a zkušených odborníků plán osobního rozvoje. Příprava na první rok zahrnuje 14 týdnů skupinového vzdělávání týdně se 6 kontaktními hodinami. Mezi předměty patří generační chudoba, komunikace, měnící se sociální stát, sociální společnost a profesionální role odborníka.

Kromě skupinových lekcí existují konzultace pro podporu samostatného domácího studia. Během trimestru pracují studenti na portfoliu, ve kterém shromažďují "důkazy" o svém postupu. Trimestr je ukončen evaluačním setkáním založeným na vypracovaném portfoliu a je vstupenkou do prvního ročníku. Časová investice pro studenty je - skupinová lekce, poradenství a pomoc při domácím studiu a společné domácí úkoly - 12 až 16 hodin týdně.

Cestovní náklady a náklady na studium (knihy) jsou plně hrazeny z projektu.

První rok

V průběhu týdne je průměrně 12 kontaktních hodin, jednotlivě nebo ve skupinách. Celkový počet kontaktních hodin činí 480 hodin, z čehož je 10 hodin mentoringu, 10 hodin tréninku, 10 vyhodnocování. Studenti také tráví 80 hodin na učebním pracovišti. Učební místo je udělováno organizací nebo institucí, která financuje výcvik. Je také možné, že studentovi bude nabídnuta samostatná studijní stáž, anebo že studijní program pomůže najít vhodné učební prostředí. Součástí programu jsou následující kurzy: komunikace, psychologie, společenské studie, doprava, profesionální dovednosti, bodytalking.

Druhý rok

Druhý ročník se skládá ze 420 hodin výuky, 20 hodin mentoringu, 20 hodin tréninku a 20 hodin vyhodnocování. Studenti také pracují / učí se 240 hodin jako odborníci na učebním pracovišti. Výukový program ve druhém roce obsahuje stejné tematické kurzy jako v prvním roce. Druhý rok studia je zakončen odbornými zkouškami, po jejichž úspěšném absolvování studenti obdrží certifikát o získaných kompetencích.

V prvním a druhém ročníku studenti pracují a učí se na dle systému tzv. učňovského vzdělávání. Často jsou tato učební pracoviště zajišťována "kupujícími", včetně zadávání úkolů na pracovišti. Nesmí samozřejmě chybět konzultace mezi pracovní firmou či organizací a výukovým zařízením a zpětnou vazbou ohledně studijních cílů a pokroku studentů.

Po celou dobu jsou studenti testováni. Testování probíhá již na konci přípravného trimestru, ale studenti jsou pravidelně testováni i v prvním a druhém ročníku. Studenti, kteří úspěšně absolvovali program, obdrží certifikát o získaných dovednostech.

Studenti mohou také získat nástavbové vzdělání pro předměty holandština, angličtina a matematika.